

КЛАЙВ
БАРКЪР

КЪРВАВИ
КНИГИ

ТОМ 2

Видях бъдещето на ужаса... и то се казва Клайв Баркър.
Стивън Кинг

Clibri

КЛАЙВ БАРКЪР
КЪРВАВИ КНИГИ
ТОМ 2

Превод: Иван Атанасов

chitanka.info

Клайв Баркър е британски писател, филмов режисьор, сценарист, продуцент, актьор и художник. Когато дебютната му книга — сборникът с разкази и новели, който държите в ръцете си — е публикувана в Щатите, Стивън Кинг казва: „Видях бъдещето на ужаса... и то се казва Клайв Баркър“. Днес шестте тома на „Кървави книги“ са издадени в над 40 държави, а Баркър е един от водещите съвременни писатели в жанровете хорър и фентъзи. Много от произведенията му (сред тях и разказите в този сборник) са екранизирани, а филми като „Хелрейзър“, „Кендимен“ и „Среднощният влак за месо“ превръщат автора в световна хорър икона.

Готови ли сте за нова разходка в стряскащото въображение на Баркър? Този път ще се спуснете с него до дълбините на страха, за да откриете същността на чистия, неподправен ужас; ще се състезавате с Дявола в надпреварата на века за спечелване на души и ще разберете защо не трябва да спите с жени, способни да ви убият със силата на желанието си; ще бъдете погребани живи в пясъка на пустинята, за да научите, че кръвта вода не става, и ще се убедите, че звярът си остава звяр, дори да е облечен като джентълмен.

Иван Атанасов

Сборникът „Кървави книги“ е носител на наградите „Уърлд фентъзи“ и „Бритиш фентъзи“.

На Джони

УЖАС

Няма по-голямо удоволствие от ужаса. Ако сме невидими и седнем между двама души във влак, чакалня или офис, разговорът, който ще чуем, рано или късно ще се завърти пак около ужаса. Привидно, разбира се, ще се говори за нещо съвсем различно: състоянието на нацията, смъртта по пътищата, растящите цени на зъболекарските услуги; но ако съблечем метафората, ако оголим намека, там, в сърцето на дискусиата, ще открием ужаса. Избягваме да говорим за природата на Бог и дали съществува вечен живот, но предъвкваме доволно подробностите на нещастieto. За този синдром няма граници: един и същи ритуал се повтаря и в обществената баня, и в конферентната зала. Както езикът неизбежно се стреми към болния зъб, така и ние се връщаме отново и отново към нашите страхове и ги обсъждаме с нетърпението на гладен човек пред димяща чиния.

* * *

Докато беше в университета и се страхуваше да говори, Стивън Грейс го научиха да говори защо се страхува. И не само да говори за това, но и да анализира и проучва всяко свое нервно окончание в търсене на дребни страхове.

В проучването му помагаше един учител — Куейд.

Тогава на мода бяха духовните учители — един вид, гуру-епоха. Във всички британски университети младите мъже и жени се оглеждаха на изток и запад за хора, след които да вървят като овце; такива като Стив Грейс имаше много. За негово нещастие месията, на когото попадна, беше Куейд.

Запознаха се в студентската зала за отдих.

— Името ми е Куейд — каза мъжът, който седеше до Стив на бара.

— Аха.

— А ти си...?

— Стив Грейс.

— Да. От курса по етика, нали?

— Точно така.

— Не съм те виждал на други семинари или лекции по философия.

— Това е допълнителният ми предмет тази година. Следвам английска филология. Просто не можех да си представя да уча цяла година старонорвежки.

— И се записа на етика.

— Да.

Куюйд си поръча двойно бренди. Не изглеждаше толкова заможен; едно двойно бренди би се отразило пагубно на финансите на Стив за следващата седмица. Куюйд го гаврътна набързо и поръча ново.

— Ти какво ще пиеш?

Стив се плюнчеше над една малка хладка бира, решен да я ближе поне час.

— За мен нищо.

— Напротив.

— Добре съм си.

— Още едно бренди и халба светло за моя приятел.

Стив реши да се възползва от щедростта на Куюйд. Бира и половина на гладно щеше да му помогне да убие скуката по време на предстоящите семинари на тема „Чарлс Дикенс като обществен анализатор“. Самата мисъл за тях го караше да се прозява.

— Някой трябва да напише дисертация на тема: „Пиенето като обществена дейност“.

Куюйд остана загледан за момент в брендито си, после го гаврътна.

— Или като средство за забрава — рече той.

Стив го погледна. Видя му се с пет години по-възрастен, значи, на около двадесет и пет. Комбинацията от дрехи, която носеше, беше объркваща. Вехти маратонки, панталони от рипсено кадифе, сиво-бяла риза, която беше виждала и по-добри дни, а над нея много скъпо черно кожено яке, което висеше като торба на възслабото му тяло. Имаше продълговато обикновено лице и млечносини очи, които бяха толкова бледи, че ирисите се сливаха с бялото и бяха почти незабележими зад

дебелите стъкла на очилата. Устните му бяха пълни като на Мик Джагър, но бледи, сухи и лишени от чувственост. Косата — мръсноруса.

Стив реши, че онзи може да мине за холандски наркопласьор.

Куейд не носеше никакви значки. Значките бяха общоприет израз на студентските мании и без маркер, който да подсказва какво му доставя удоволствие, мъжът изглеждаше гол. Дали е гей, феминист, защитник на китовите или фашист-вегетарианец? По какво се увлича, за бога?

— Трябваше да се запишеш на старонорвежки — каза Куейд.

— Защо?

— В този курс даже не си правят труда да оценяват изпитните работи.

Стив не беше чувал за това. Куейд продължи да бърбори:

— Просто ги подхвърлят във въздуха. Ако паднат с лицето нагоре — отличен. С лицето надолу — много добър.

О, значи се шегува. Прави се на остроумен. Стив се засмя пресилено, но лицето на Куейд остана безизразно, дори не се усмихна на опита си за шега.

— Трябваше да се запишеш на старонорвежки — повтори. — На кого му е притрябвал епископ Бъркли^[1]. Или Платон. Или...

— Или?

— Всичко е пълна глупост.

— Да.

— Наблюдавах те в часовете по философия...

Стив започна да се пита дали Куейд е наред.

— Никога не си водиш записки, нали?

— Не.

— Реших, че или си ужасно самоуверен, или просто не ти пука.

— Нито едно от двете. Просто нищо не вдявам.

Куейд изсумтя и извади пакет евтини цигари. Още едно нарушение на правилата. Студентите или пушат „Голоаз“ и „Кемъл“, или изобщо не пушат.

— Тук не те учат на истинска философия — продължи с неприкрито презрение онзи.

— Така ли?

— Наливат ни в главите малко Платон или малко Бентам^[2], но не задълбават с истински анализ. Разбира се, предметът има всички необходими характеристики... Прилича на звяра, дори донякъде мирише на него, поне за непосветения.

— Какъв звяр?

— Философията. Истинската философия. Тя е звяр, Стивън. Не мислиш ли?

— Не бях...

— Дива е. И хапе.

Куюйд се усмихна лукаво.

— Да, хапе — повтори. Изглежда, му хареса. И още веднъж, за късмет: — Хапе.

Стивън кимна. Така и не схвана метафората.

— Мисля, че трябва да се чувстваме ощетени от предмета, който изучаваме. — Куюйд изглеждаше въодушевен от темата за осакатеното образование. — Трябва да се страхуваме да изопачаваме идеите, за които сме принудени да говорим.

— Защо?

— Защото, ако бяхме стойностни философи, нямаше да си разменяме академични шеги. Нямаше да говорим за семантика, като използваме лингвистични трикове, за да прикрием наистина важните неща.

— А какво щяхме да правим?

На Стив започваше да му се струва, че Куюйд се прави на шут. Само че Куюйд не беше в настроение за шеги. Лицето му беше безизразно; малките му зеници се бяха свили до точки.

— Щяхме да се приближим до звяра, Стив, не мислиш ли? Да посегнем да го потупаме, да го погалим, да го издоим...

— Какъв... въ... какъв е звярът?

Куюйд очевидно се подразни от прагматичността на въпроса.

— Това е темата на всяка стойностна философия, Стивън. Нещата, от които се страхуваме, защото не ги разбираме. Мракът зад вратата.

Стив си помисли за една врата. И за мрака зад нея. И започна да разбира какво се крие зад обърканите думи на Куюйд. Философията беше начин да говориш за онова, от което се страхуваш.

— Трябва да обсъждаме съкровенията за психиката ни неща — продължи Куейд. — Ако не го правим... рискуваме...

Той млъкна внезапно, изгубил желание да говори.

— Какво?

Куейд се взираше в празната си чаша сякаш му се искаше отново да е пълна.

— Още едно? — попита го Стив, като се молеше отговорът да е не.

— Какво рискуваме? — повтори Куейд. — Мисля, че ако не излезем и не намерим звяра...

Стив разбра, че приближава ключовата реплика.

— ... рано или късно той ще дойде да ни потърси.

* * *

Няма по-голямо удоволствие от ужаса. Стига да е нечий друг.

* * *

През следващите една-две седмици Стив разпита тук-там за странния господин Куейд.

Никой не знаеше малкото му име.

Никой не беше сигурен на колко е години, но една от секретарките смяташе, че е прехвърлил тридесетте — нещо доста изненадващо за Стив.

Черил го била чула да казва, че родителите му са мъртви. Май били убити. С това, изглежда, се изчерпваше всичко, което другите знаеха за Куейд.

* * *

— Дълга ти едно питие — каза Стив, като сложи ръка върху рамото на Куейд.

Онзи подскочи като ужилен.

— Бренди?

— Благодаря.

Стив поръча.

— Стреснах ли те?

— Бях се замислил.

— Нито един философ не трябва да спира.

— Да спира какво?

— Да мисли.

Заприказваха се. Стив не беше сигурен защо иска да общува пак с Куейд. Човекът беше с десет години по-възрастен от него и на различно интелектуално ниво. Ако трябваше да бъде честен, този човек го смущаваше. Постоянните му приказки за зверове го объркваха. Въпреки това искаше още от същото — още метафори, още от този сериозен глас, който му обясняваше колко безполезни са преподавателите и колко слабохарактерни студентите.

В света на Куейд нямаше нищо сигурно. Той не следваше никой гуру и със сигурност не беше религиозен. Отнасяше се цинично към всичко — от политическата система до философията.

Въпреки че Куейд рядко се смееше на глас, Стив знаеше, че гледа на света с горчива насмешка. Всички хора бяха или агнета, или овце, които си търсят пастири. Разбира се, според Куейд тези пастири бяха плод на въображението им. Всичко, което съществуваше в тъмнината извън кошарата, бяха страховете, които дебнеха невинните агнета — дебнеха ги, търпеливи като камък, и чакаха да се размърдат.

Нямаше нищо сигурно, освен едно — че ужасът съществува.

Интелектуалната арогантност на Куейд беше ободрителна. Не след дълго Стив се влюби в иконоборческата лекота, с която новият му познат рушеше едно вярване след друго. Понякога страдаше, когато Куейд излагаше неоспорим аргумент срещу някоя догма, в която Стив бе вярвал. Но няколко седмици по-късно реши, че дори звукът на унищожението е вълнуващ. Куейд разчистваше шубраците, събаряше дърветата, почистваше стърнищата. Стив се чувстваше свободен.

Нация, семейство, църква, закон. Всичко е пенел. Всичко е безполезно. Всичко е измама, окови и задушаване.

Съществува само ужасът.

— Аз се страхувам, ти се страхуваш, ние се страхуваме — обичаше да казва Куейд. — Той, тя, то се страхува. На света няма мислещо същество, което да не познава ужаса по-добре от собственото си сърцебиене.

Сред любимите жертви-слушатели на Куейд беше друг студент по философия и английска филология. Черил Фром. Черил реагираше бурно на по-скандалните му коментари и докато двамата с Куейд се надпреварваха кой по-напред ще направи на пух и прах аргументите на другия, Стив седеше кротко и се наслаждаваше на спектакъла. Куейд твърдеше, че Черил е патологичен оптимист.

— А ти си пълен глупак — често казваше тя, когато спорът се разгорещеше. — На кого му пука, че се страхуваш от собствената си сянка? Не и на мен. Аз съм си добре.

И определено изглеждаше добре. Черил Фром предизвикваше мокри сънища, но беше толкова умна, че никой не смееше да я ухажда.

— Всеки опитва вкуса на ужаса от време на време — беше отговорът на Куейд, който изучаваше напрегнато лицето ѝ с млечните си очи, наблюдаваше реакциите ѝ и според Стив се опитваше да намери пролука в убежденията ѝ.

— Не и аз.

— Нямах страхове? Нямах кошмари?

— Че как да имам. Произлизам от добро семейство и не крия позорни семейни тайни. Даже не ям месо, така че не ми прилошава, когато мина с колата покрай кланица. Нямам какво да крия. Това означава ли, че не съм истинска?

— Това означава — рече с присвити като на змия очи Куейд, — че зад увереността ти се крие някаква голяма тайна.

— Обратно към кошмарите.

— Големи кошмари.

— Бъди по-конкретен, искам дефиниции.

— Не мога да ти кажа от какво се страхуваш.

— Тогава ми кажи ти от какво се страхуваш.

Куейд се поколеба.

— Това не подлежи на анализ.

— Задникът ми не подлежи на анализ!

Забележката ѝ извика неволна усмивка на устните на Стив. Задникът на Черил наистина не подлежеше на анализ. Човек можеше

единствено да коленичи пред него и да го боготвори.

Куейд започна отново да ораторства.

— Моят страх е нещо лично. И се обезсмисля в по-широк контекст. Знаците на моя ужас, образите, ако предпочиташ, които мозъкът ми използва, за да илюстрира моя страх — тези знаци са нищо в сравнение с истинския ужас, който е в основата на моята личност.

— Аз виждам образи — обади се Стив. — Картини от детството, които ме карат да мисля за... — Млъкна, вече съжалил за тази изповед.

— За какво? — попита Черил. — Неща, свързани с лоши преживявания? Падане от колелото, такива работи?

— Може би — отговори Стив. — Понякога се улавям, че мисля за тези картини. Не преднамерено; само когато съм разсеян. Сякаш съзнанието ми се насочва автоматично към тях.

Куейд изсумтя доволно.

— Точно така.

— Фройд е писал по въпроса — каза Черил.

— Какво?

— Фройд — повтори тя театрално, сякаш разговаряше с дете. — Зигмунд Фройд, може би си чувал за него.

Устните на Куейд се извиха презрително.

— Обсебеността от майката не е отговор на проблема. Истинските ужаси в мен и във всички нас са отпреди изграждането на личността. Ужасът е роден, преди да започнем да се възприемаме като индивиди. Свито в утробата, бебето вече изпитва страх.

— И ти имаш спомени? — попита Черил.

— Може би — отговори с тържествена сериозност Куейд.

— От утробата?

Куейд се усмихна с половин уста. Стив си помисли, че усмивката му казва: „Аз знам неща, които вие не знаете.“

Беше особена, неприятна усмивка, от която на Стив му се прииска да си изплакне очите.

— Ти си лъжец — заяви Черил, като се надигна от мястото си, загледана надолу към Куейд.

— Може и да съм — съгласи се той, внезапно станал съвършеният джентълмен.

* * *

С това дискусията приключи.

Нямаше повече приказки за кошмари, нямаше разговори за въображаемите чудовища, които бродят в нощта. През следващия месец Стив виждаше рядко Куейд, а когато го видеше, той неизменно беше в компанията на Черил Фром. Куейд се отнасяше вежливо с нея, дори почтително. Вече не носеше коженото си яке, защото тя ненавиждаше миризмата му на умрели животни. Внезапната промяна в отношенията им обърка Стивън, но той го отдаде на примитивното си разбиране за сексуалността. Стив не беше девствен, но жените продължаваха да бъдат загадка за него — противоречиви и озадачаващи.

Освен това ревнуваше, въпреки че не си го признаваше напълно. Чувстваше се засегнат от факта, че жената-гений, която предизвикваше мокри сънища, отнема толкова много от времето на Куейд.

Изпитваше и друго — странно чувство, че Куейд ухажва Черил по някакви по-особени причини. Мотивът му не беше секс, Стив беше сигурен в това. Причината да бъде толкова учтив с нея не беше и уважението, което хранеше към интелигентността ѝ. Не, инстинктът му подсказваше, че Куейд се опитва да я притисне до стената. Черил Фром беше в ролята на животно, подготвяно за закление.

После, месец по-късно, Куейд му каза нещо за нея, докато разговаряха.

— Тя е вегетарианка.

— Черил ли?

— Разбира се, че Черил.

— Знам. Споменавала е.

— Да, но не става дума за моментна прищявка. Сериозно е. Няма сили дори да погледне витрината на месарница. Не иска да докосва месо, не понася миризмата му...

— Аха. — Стив се почувства объркан. Накъде води този разговор?

— Ужас, Стив.

— От месо?

— Симптомите са различни при различните хора. Тя се страхува от месо. Твърди, че е съвсем здрава и уравновесена. Глупости! Аз ще го открия...

— Ще откриеш какво?

— Страх, Стив.

— Нали не възнамеряваш да...? — Стивън не знаеше как да изрази тревогата си на глас, без да прозвучи обвинително.

— Да я нараня? Не, няма да я нараня по никакъв начин. Ако пострада, ще бъде изцяло по нейна вина.

Куюйд се взираше в него почти хипнотично.

— Време е да се научим да си вярваме взаимно. — Той се наведе още към Стив. — Между нас двамата...

— Виж, не мисля, че искам да слушам.

— Трябва да докоснем звяра, Стивън.

— По дяволите, звяра! Не искам да слушам!

Стив се изправи, за да се измъкне от втрещения поглед на Куюйд и да сложи край на разговора.

— Ние сме приятели, Стивън.

— Да.

— Тогава прояви уважение.

— Какво?

— Искам да си мълчиш. Нито дума за това.

Стив кимна. Нямахше да му бъде трудно да спази подобно обещание. Нямахше на кого да сподели тревогите си — щяха само да му се присмеят.

Куюйд изглеждаше доволен. Отдалечи се забързано, като остави Стив с чувството, че е бил включен против волята си в някакво тайно общество с напълно неизвестна цел. Куюйд беше сключил договор с него и това го тревожеше.

През следващата седмица не отиде на нито една лекция и пропусна повечето семинари. Записките останаха непреснимани, книгите непрочетени, есетата ненаписани. Само два пъти посети сградата на университета; промъкна се вътре с предпазливостта на мишка, като се молеше да не попадне на Куюйд.

Опасенията му се оказаха напразни. Видя само веднъж прегърбените рамене на Куюйд във вътрешния двор — разменяше си усмивки с Черил Фром. Тя се засмя мелодично и удоволствието ѝ

отекна в стената на Историческия факултет. Ревността бе напуснала напълно Стив. Не искаше да бъде толкова близо до Куейд, пари да му даваха, не би се стремил към сърдечно приятелство с него.

През времето, което бе прекарал сам, далеч от суматохата на лекциите и препълнените коридори, умът му бе бездействал. И мислите му се бяха върнали — както езикът се връща към зъб, а нокътят към коричка на рана — към неговите страхове.

И към неговото детство.

На шестгодишна възраст го блъсна кола. Нараняванията не бяха сериозни, но сътресението увреди слуха му частично. За него това бе дълбоко разтърсващо преживяване; не можеше да проумее защо внезапно се е оказал откъснат от света. Беше необяснимо мъчение за едно дете; струваше му се, че продължава цяла вечност.

В един момент животът му беше изглеждал истински, пълен с викове и смях. В следващия Стив се бе оказал откъснат от всичко това и външният свят се превърна в аквариум, пълен с гротескно усмихнати риби. Още по-лошо, понякога страдаше от така наречения на медицински език „тинитус“ — бучащ или звънтящ шум в ушите. Главата му се изпълваше с най-необичайни звуци, възклицания и подсвирквания, които се явяваха един вид звукови ефекти, украсяващи плясъците на външния свят. В такива моменти стомахът му започваше да се бунтува, а около челото му се стягаше железен обръч, който раздробяваше мислите му на фрагменти, разрушаваше координацията между ръцете му, между намерението и изпълнението. Заливаше го вълна от паника, която правеше света напълно неразбираем, а главата му не спираше да звънти и бучи.

Но най-лошите страхове го връхлитаха нощем. Понякога се будеше в успокоителната допреди инцидента утроба на стаята си, за да открие, че звъntenето е започнало още в съня му.

Отваряше рязко очи. Тялото му бе мокро от пот. В съзнанието му бушуваше оглушителна врява, от която не можеше да избяга. Нищо не можеше да заглуши шума в главата му и да му върне света, с неговите разговори, смях и плач.

Сам.

Това бе началото, средата и края на ужаса. Стив беше абсолютно сам с какофонията. Затворен в тази къща, в тази стая, в това тяло, в тази глава; затворник на глухата сляпа плът.

Беше почти непоносимо. Понякога момчето се разплакваше в нощта, без да осъзнава, че вдига шум и рибите, които му бяха родители, идваха, светваха лампата и се опитваха да го успокоят, опитваха се да му помогнат, като правеха физиономии над леглото му, а немите им усти се кривяха грозно. В края на краищата докосването им го успокояваше; с времето майка му се научи как да прогонва паниката, която го заливаше.

Седмица преди седмия му рожден ден слухът му се оправи — не напълно, но достатъчно, за да прилича на чудо. Светът се върна на фокус и животът започна отново.

Трябваше да изминат няколко месеца, преди момчето да започне да се доверява отново на сетивата си. Междувременно продължаваше да се буди нощем, като всеки път очакваше да чуе в главата си онези звуци.

Но въпреки че ушите на Стив започваха да звънтят от всеки малко по-силен шум, което му пречеше да ходи на рок концерти заедно с другите студенти, той вече почти не обръщаше внимание на частичната си глухота.

Но помнеше, разбира се. Спомняше си много добре. Не беше забравил вкуса на паниката; стягането на железния обръч около главата му. И страхът му не го бе напуснал напълно — още се страхуваше от мрака и самотата.

Но няма има човек, който да не се страхува да остане сам? Съвсем сам.

А сега Стив имаше друг страх, който му беше още по-трудно да потисне.

Куейд.

В пиянски пристъп на откровение бе разказал на Куейд за детството си, за глухотата, за нощните страхове.

Куейд познаваше слабостта му, знаеше пряк път към сърцевината на неговия страх. Разполагаше с оръжие, имаше тояга, с която да го удари, ако се наложи. Може би затова Стив реши да не казва нищо на Черил (да я предупреди, това ли искаше?) и със сигурност затова избягваше Куейд.

Когато изпаднаше в по-особено настроение, мъжът изглеждаше злонамерен. Определено злонамерен. Приличаше на човек, който таи дълбоко в себе си някаква злоба.

Може би четирите месеца, през които Стив бе наблюдавал хората с изключен звук, го бяха направили чувствителен към беглите погледи и подигравателните усмивки, които се мяркаха за кратко по лицата им. Той знаеше, че животът на Куейд е същински лабиринт — хиляди дребни изражения превръщаха лицето му в карта на неговата обърканост.

* * *

Следващата фаза на посвещаването на Стив в тайния свят на Куейд настъпи чак след близо три месеца и половина. Университетът излезе в лятна ваканция и студентите се пръснаха. Стив се отдаде на обичайната си ваканционна работа в печатницата на баща си; работното време беше продължително, а работата — физически изтощителна, но той намираше в нея истинско облекчение. Академичните дейности бяха претоварили съзнанието му, чувстваше се насилствено препълнен с думи и идеи. Печатарството го избави набързо от това усещане, като сложи в ред бъркотията, която цареше в главата му.

Хубави времена — почти не се сецаше за Куейд.

Стив се върна в университета в края на септември. Студентите все още бяха малко. Повечето лекции започваха чак след седмица, а мястото изглеждаше някак меланхолично без обичайната навалица от оплакващи се, флиртуващи и спорещи хлапаци.

Стив отиде до библиотеката, за да си набави някои важни книги, преди някой от курса му да ги е откънал. В началото на семестъра, когато се проверяваха списъците за задължителен прочит, книгите се оказваха редки като чисто злато, а от университетската книжарница вечно твърдяха, че необходимите заглавия са поръчани. И важните книги винаги пристигаха два дни след семинара, на който трябваше да се обсъжда автора. Тази последна година Стив бе решил да изпревари навалицата за малкото бройки, които библиотеката притежаваше.

Познатият глас каза:

— Подранил си.

Стив вдигна очи и срещна пронизващия поглед на Куейд.

— Впечатлен съм, Стив.

— От какво?

— От ентузиазма ти да учиш.

— О...

Куейд се усмихна.

— Какво търсиш?

— Нещо за Бентам.

— Имам „Принципи на морала и законодателството“. Ще ти свърши ли работа?

Капан. Не, това е абсурдно. Човекът просто му предлага книга. Как е възможно да съзре капан в такъв обикновен жест?

— Като се замисля — ухили се още по-широко Куейд, — май имам библиотечния екземпляр. Ще ти го дам.

— Благодаря.

— Добре ли изкара ваканцията?

— Да. Благодаря. А ти?

— Много ползотворно.

Усмивката се бе смалила до тънка черта под неговите...

— Пуснал си мустаци.

Не изглеждаха особено добре. Неравните мръсноноси ивички се движеха напред-назад под носа на Куейд, сякаш се опитваха да избягат от лицето му. Въпросът на Стив, изглежда, леко го смути.

— Заради Черил ли?

Сега смущението му стана очевидно.

— Ами...

— Изглежда, си прекарал хубава ваканция.

Смущението премина в нещо друго.

— Направих няколко чудесни снимки — рече Куейд.

— Какви?

— Ваканционни снимки.

Стив не можеше да повярва на ушите си. Нима Черил Фром беше опитомила Куейд? Ваканционни снимки?

— Няма да повярваш какви има сред тях.

Куейд се държеше едва ли не като арабин, който продава неприлични пощенски картички. Какви снимки, по дяволите? На Черил, която чете Кант по катеричка?

— Не знаех, че се увличаш по фотография.

— Стана ми страст.

Той се ухили, докато произнасяше „страст“. В държанието му имаше едва прикрита възбуда. Направо светеше от удоволствие.

— Трябва да дойдеш да ги видиш.

— Ами...

— Довечера. Хем ще вземеш Бентам.

— Благодаря.

— Наскоро наех една къща. На ъгъла срещу родилния дом, на Пилгрим Стрийт №64. Някъде след девет?

— Добре. Благодаря. Пилгрим Стрийт.

Куюйд кимна.

— Не знаех, че на Пилгрим Стрийт има обитаеми къщи.

— №64.

* * *

Пилгрим Стрийт западаше. Повечето къщи вече бяха порутени. Няколко бяха в процес на събаряне. Вътрешните им стени, облепени с розови и бледозелени тапети, се виждаха; камините на горните етажи висяха над бездни от опушени тухли. Стълбища започваха от нищото и свършваха наскреж нищото.

№ 64 стърчеше самотна. Къщите, които преди са се издигали в редица от двете ѝ страни, бяха разрушени и изравнени с булдозери, а на мястото им се простираше пустош от трамбован тухлен прах, сред която се бяха заселили няколко жилави и безразсъдно смели бурени.

Трикрано бяло куче обхождаше територията си, като препискаваше на равни интервали страничната стена на №64, за да я маркира като своя собственост.

Въпреки че не можеше да се похвали с впечатляващ външен вид, къщата на Куюйд беше по-приятлива от заобикалящата я пустош.

Пиха от долнопробното червено вино, което Стив беше донесъл, и пушиха трева. Куюйд беше по-общителен от всякога, предпочиташе да говори за тривиални неща вместо за ужаса, от време на време се смееше, дори разказа мръсен виц. Интериорът на къщата беше съвсем оскъден, едва ли не спартански. По стените не висяха картини, нямаше никакви украшения. Книгите на Куюйд — а те бяха буквално стотици — бяха струпани по пода на купчини, в разположението на които Стив

не успя да открие никаква закономерност. Кухнята и банята бяха примитивни. Цялостната атмосфера беше почти монашеска.

След като разговаряха непринудено няколко часа, любопитството на Стив взех връх.

— Добре, къде са ваканционните снимки? — попита той, като си даде сметка, че говори завалено, но вече не му пукаше.

— О, да. Моят експеримент.

— Експеримент?

— Честно казано, Стив, не съм съвсем сигурен, че трябва да ти ги показвам.

— Защо не?

— Става дума за нещо сериозно, Стив.

— А аз не съм готов за сериозни неща, така ли?

Стив усещаше, че се поддава на манипулациите на Куейд, въпреки че му беше пределно ясно какво се случва.

— Не съм казал, че не си готов...

— За какво става дума, по дяволите?

— За снимки.

— На...?

— Нали помниш Черил.

Снимки на Черил. Ха.

— Как бих могъл да я забравя?

— Тя няма да идва през този семестър.

— О...

— Получи откровение.

Погледът на Куейд беше като на базилиск^[3].

— Какво искаш да кажеш?

— Тя беше толкова спокойна през цялото време, нали? — Говореше за нея така, сякаш Черил е мъртва. — Спокойна, невъзмутима и хладнокръвна.

— Да, поне така изглеждаше.

— Горката кучка. Трябваше й само едно добро ебане. Стив се изхили като дете на цинизма, който чу от устата на Куейд. Беше малко шокиращо — все едно да види учител с извадена от панталона пишка.

— Тя прекара част от ваканцията тук.

— Тук?

— В тази къща.

— Значи, я харесваш?

— Тя е една невежа крава. Превзета, мекушава и глупава. Но отказваше, отказваше да направи шибаното нещо.

— Искаш да кажеш, че не пожела да ти пусне?

— О, не, готова е да си свали гащичките още щом я погледнеш. Страховете си не искаше да сподели...

Пак старата песен.

— Но в крайна сметка я убедих да го направи.

Куейд се пресегна зад купчина философски книги и измъкна една кутия. Вътре имаше снимки, два пъти по-големи от пощенски картички. Подаде най-горната на Стив.

— Разбираш ли, Стив, аз я заключих — продължи Куейд с безизразния глас на говорител от новинарска емисия. — За да проверя дали мога да я накарам да ми разкрие страха си.

— Как така си я заключил?

— На горния етаж.

Стив се чувстваше странно. Чуваше едва доловимо звънтене в ушите си. От долнопробно вино главата му винаги започваше да бучи.

— Заключих я на горния етаж — повтори Куейд, — като експеримент. Затова наех тази къща. Тук няма съседни, които да чуят.

Да чуят какво?

Стив погледна зърнестото изображение в ръката си.

— Скрита камера. Така и не разбра, че я снимам.

На първата снимка се виждаше малка невзрачна стая. Оскъдно обзаведена, само с най-необходимото.

— Това е стаята. На последния етаж. Топла. Дори леко задушна. Вътре не проникват никакви звуци.

Никакви звуци.

Куейд му подаде втората снимка.

Същата стая. Сега повечето мебели липсваха. До едната стена беше проснат спален чувал. Маса. Стол. Гола електрическа крушка.

— Така я подготвих за нея.

— Прилича на затворническа килия.

Куейд изсумтя.

Трета снимка: същата стая. На масата — кана с вода. В ъгъла на стаята — кофа, покрита небрежно с хавлиена кърпа.

— За какво е кофата?

— Трябваше да пикае.

— Аха.

— Осигурих ѝ всички удобства — рече Куейд. — Нямах намерение да се държа с нея като с животно.

Дори в пияното си състояние Стив разбра накъде бие Куейд. Не *възнамерявал* да се държа с нея като с животно. Обаче...

Четвърта снимка: на масата — едноцветна чиния с дебел резен месо. От месото се подава кокал.

— Говеждо — поясни Куейд.

— Но тя е вегетарианка.

— Именно. А това е хубаво, леко подсолено, добре опечено говеждо месо.

Петта снимка: същото. Черил е в стаята. Вратата е затворена. Тя ритва вратата; кракът, юмрукът и лицето ѝ са размазани от ярост.

— Вкарах я в стаята към пет сутринта. Тя спеше. Пренесох я на ръце през прага. Много романтично. Нямахше никаква шибана представа какво става.

— И я заключи вътре?

— Разбира се. Проведох експеримент.

— И тя не знаеше нищо за този експеримент?

— Говорили сме си за ужаса, познаваш ме. Черил знаеше какво търся. Знаеше, че ми трябва опитни зайчета. Скоро схвана ситуацията. И щом разбра какво правя, се успокои.

Шеста снимка: Черил седи замислено в ъгъла на стаята.

— Май си мислеше, че ще се предам пръв.

Седма снимка: Черил гледа към говеждия бут върху масата, взира се в него.

— Хубава снимка, не мислиш ли? Виж отвращението на лицето ѝ. Ненавиждаше дори миризмата на печено месо. Разбира се, тогава още не беше гладна.

Осма: тя спи.

Девета: пикае. Стив се почувства неудобно при вида на приклепналото над кофата момиче със свалени до глезените пликчета. По лицето ѝ имаше следи от сълзи.

Десета: тя пие вода от каната.

Единадесета: отново спи, с гръб към стаята, свита като ембрион.

— От колко време е в стаята?

— Само от четиринадесет часа. Изгуби представа за времето много бързо. Нали виждаш, там винаги е светло. Биологичният ѝ часовник излезе от строя за нула време.

— И колко дълго стоя затворена вътре?

— Докато постигнах целта си.

Дванадесета: вече будна, тя минава покрай масата, като хвърля поглед на месото с ъгълчето на окото си.

— Тази е от следващата сутрин. По това време спях, но бях нагласил фотоапарата да снима през четвърт час. Виж ѝ очите...

Стив погледна по-внимателно фотографията. Черил определено изглеждаше отчаяна — имаше измъчен вид, като подивяла. И гледаше говеждото така, сякаш ѝ се щеше да го хипнотизира.

— Изглежда зле.

— Просто е уморена. Спа доста, но това като че ли я изтощи още повече. В момента не знае дали е ден или нощ. И е гладна, разбира се. Изминал е ден и половина. Направо умира от глад.

Тринадесета: отново спи, свита на още по-стегнато кълбо, сякаш иска да се самопогълне.

Четиринадесета: пие още вода.

— Смених каната, докато спеше. Беше заспала дълбоко: можех да изиграя жига в стаята и пак нямаше да се събуди. Направо като труп.

Куюйд се усмихна. „Луд — помисли си Стив, — този човек е луд.“

— Боже, как вонеше вътре. Знаеш как миришат жените понякога — не на пот, а на нещо друго. Тежка миризма, на плът. Неприятна. Имах чувството, че времето ѝ изтича.

Петнадесета: тя пипа месото.

— Тук започват да се появяват пукнатините — обяви Куюйд триумфално. — Тук започва ужасът.

Стив разгледа внимателно снимката. Детайлите бяха неясни заради зърнестото изображение, но яката пичка несъмнено страдаше. Докато пипаше храната, лицето ѝ беше сгърчено едновременно от желание и отвращение.

Шестнадесета: отново е при вратата, хвърля се върху нея, блъска я с цялото си тяло. Крещи отчаяно, устата ѝ е едно размазано черно петно.

— След всеки сблъсък с месото ми дръпваше по една дълга реч.

— Колко време е изминало?

— Почти три дни. Виждаш една прегладняла жена.

Личеше си. На следващата снимка Черил стоеше неподвижно в средата на стаята с очи, отвърнати от примамливата храна, цялото ѝ тяло напрегнато от дилемата.

— Мъчиш я с глад.

— Човек лесно може да изкара десет дни без храна. Във всяка цивилизована страна хората постят, Стив. Шейсет процента от британското население страда от хронично затлъстяване. И без това беше прекалено дебела.

Осемнадесета: дебелилото момиче седи в ъгъла на стаята и плаче.

— Някъде по това време започна да халюцинира. Съзнанието взе да ѝ играе дребни номера. Струваше ѝ се, че усеща нещо в косата си или върху опакото на дланта си. Понякога се взираше в празното пространство, сякаш виждаше нещо.

Деветнадесета: тя се мие. Съблечена е до кръста, виждат се големите ѝ гърди, лицето ѝ е лишено от всякакво изражение. Месото е по-тъмно, отколкото на предишните снимки.

— Миеше се редовно. Не оставяше да изминат и дванадесет часа, без да се измие от главата до петите.

— Месото изглежда...

— Развалено?

— Тъмно.

— В малката ѝ стая е доста топло, има и няколко мухи. Открили са месото и са го нацвъкали с яйца. Да, вече е порядъчно развалено.

— Това част от плана ли е?

— Разбира се. Ако месото я отблъсква, когато е прясно, колко ли противно ѝ се струва, когато е развалено? Това е същността на дилемата ѝ, нали? Колкото по-дълго отлага да се нахрани, толкова по-силно ще бъде отвращението ѝ към храната, с която разполага. Хваната е натясно между ужаса, който изпитва от месото, и страха, че ще умре. Кое ще надделее?

Стив също бе хванат натясно.

От една страна, тази шега вече бе отишла твърде далеч и експериментът на Куейд се бе превърнал в упражнение по садизъм. От друга страна, искаше да научи как завършва историята. Не можеше да

отрече, че има нещо пленително в това да наблюдава страданията на жената.

Следващите седем снимки — от двадесета до двадесет и шеста — показваха едни и същи повтарящи се действия. Спане, миене, пикаене, съзерцаване на месото. Спане, миене, пикаене...

После двадесет и седмата.

— Виждаш ли?

Тя взема месото.

Да, взема го с изкривено от ужас лице. Говеждият бут вече е напълно развален, покрит е с малки точици — яйцата на мухите. Гадост.

— Тя го захапва.

На следващата снимка лицето ѝ е заровено в месото.

На Стив му се стори, че усеща вкуса на разложената плът в задната част на гърлото си. Представи си вонята и дори почувства как сокът от гнилото месо се стича по езика му. Как е могла да го направи?

Двадесет и девета: Черил повръща в кофата в ъгъла на стаята.

Тридесета: седи и гледа масата. Тя е празна. Каната с вода е разбита в стената. Чинията е счупена. Говеждото лежи на пода в слузеста локва.

Тридесет и първа: тя спи. Главата ѝ е заровена в преплетените ѝ ръце.

Тридесет и втора: станала е. Гледа отново месото, съпротивлява се на желанието. Гладът, който изпитва, е очевиден. Също и отвращението.

Тридесет и трета: спи.

— Колко време е изминало? — попита Стив.

— Пет дни. Не, шест.

Шест дни.

Тридесет и четвърта: фигурата на Черил е размазана, изглежда се блъска в една от стените. Може би си блъскаше главата в нея, Стив не беше сигурен. Не посмя да попита. Част от него не искаше да научи отговора.

Тридесет и пета: отново спи, този път под масата. Спалният чувал е разкъсан, стаята е осеяна с парчета плат и вълма от вата.

Тридесет и шеста: тя говори на вратата, говори през вратата, макар да знае, че няма да получи отговор.

Тридесет и седма: Черил яде гранясалото месо.

Седи спокойно под масата, като първобитна жена в пещерата си, захапала е месото с предните си зъби и го разкъсва. Лицето ѝ отново е безизразно, цялата ѝ енергия е вложена в действието. Трябва да се нахрани. Да яде, докато гладът изчезне, докато агонията в стомаха и гаденето в главата ѝ преминат.

Стив гледаше втренчено фотографията.

— Изуми ме — рече Куейд — колко внезапно се предаде. В първия момент изглеждаше, че ще продължи да се съпротивлява. Монологът на вратата беше досущ като предните дни, комбинация от заплахи и извинения. После се пречупи. Просто ей така. Настани се под масата и изяде говеждия бут до кокала, сякаш по свой собствен избор.

Тридесет и осма: тя спи. Вратата е отворена. През нея влиза светлина.

Тридесет и девета: стаята е празна.

— Къде отиде?

— Слезе на долния етаж. Влезе в кухнята, изпи няколко чаши вода, седна на един стол и остана там в продължение на три или четири часа, без да каже нито дума.

— Поговори ли с нея?

— Накрая. Когато започна да излиза от състоянието на ступор. Експериментът приключи. Не исках да я нараня.

— Тя какво каза?

— Нищо.

— Нищо?

— Абсолютно нищо. Дълго време ми се струваше, че изобщо не забелязва присъствието ми в стаята. После опекох няколко картофа и тя ги изяде.

— Не направи ли опит да се обади в полицията?

— Не.

— Не се ли нахвърли върху теб?

— Не. Знаеше какво съм направил и защо съм го направил. Не беше планирано предварително, но бяхме говорили теоретично за подобни експерименти. Пък и не беше пострадала, нали видя. Може би беше загубила някой и друг килограм, това е всичко.

— И къде е сега?

— Тръгна си на следващия ден. Не знам къде отиде.

— И какво доказа цялата случка?

— Може би съвършено нищо. Но постави интересно начало на моите проучвания.

— Начало? Това е било само началото?

В гласа на Стив имаше неприкрито отвращение.

— Стивън...

— Можеше да я убиеш!

— Не.

— Можеше да полудее. Да откачи завинаги.

— Можеше. Но беше малко вероятно. Тя беше жена със силна воля.

— Но ти я пречупи.

— Да. Черил имаше готовност да предприеме такова пътешествие. Бяхме говорили, че трябва да се изправи срещу страха си. Аз просто се погрижих да го направи. Не е кой знае какво.

— Принудил си я насила. Иначе нямаше да го стори.

— Така е. За нея това беше едно образователно преживяване.

— Значи, сега си учител?

Стив искаше да прикрие сарказма в гласа си. Но не успя напълно. Сарказъм, гняв и мъничко страх.

— Да, учител съм — отговори Куюйд, като го гледаше косо и разфокусирано. — Преподавам на хората ужаси.

Стив сведе очи към пода.

— Доволен ли си от преподаденото?

— И от наученото, Стив. И аз се уча. Това е много вълнуваща перспектива — цял свят от страхове за проучване. Особено с интелигентни обекти. Дори пред намирането на рационално обяснение...

Стив се изправи.

— Не искам да слушам повече.

— О? Добре.

— Имам лекции рано сутринта.

— Не.

— Какво?

Един пропуснат удар на сърцето.

— Не. Не си тръгвай още.

— Защо? — Сега сърцето му препускаше. Не беше осъзнавал колко много се бои от Куейд.

— Трябва да ти дам още няколко книги.

Стив усети, че се изчервява. Какво си бе помислил преди миг? Че Куейд ще го събори на земята, като състезател по ръгби, и ще започне да експериментира със страховете му?

Не. Идиотски мисли.

— Имам една книга за Киркегор, която ще ти хареса. На горния етаж е. Дай ми две минути.

Усмихнат, Куейд излезе от стаята.

Стив седна и взе да разглежда наново снимките. Най-пленителен беше моментът, в който Черил взема за пръв път разваленото месо. Никога не беше виждал подобно изражение на лицето на жената, която познаваше. На лицето на тази Черил бяха изписани съмнение, объркване и силен...

Страх.

Думата на Куейд. Мръсна дума. Противна дума, която от тази нощ нататък щеше да свързва с измъчването на едно невинно момиче.

Докато се взираше във фотографията, Стив се замисли за момент за изражението на собственото си лице. Не беше ли изписано и на неговото лице подобно объркване? И може би същият страх, готов да го завладее, ако му се поддаде?

Чу шум зад себе си, прекалено тих, за да бъде от стъпките на Куейд.

Освен ако той не се прокрадваше.

О, боже, освен ако той...

Към носа и устата му се притисна парче плат, напоено с хлороформ. Стив вдиша неволно изпаренията, които опариха синусите и напълниха очите му със сълзи.

В ъгъла на света, на границата на зрителното му поле, се появи черно петно и започна да се разраства, като пулсираше в ритъм с бясното препускане на сърцето му.

После Стив видя гласа на Куейд в главата си като воал. Чу името си.

— Стивън.

И пак.

— ... ивън.

— ... ВЪН.

— ... ЪН.

Петното превзе света. Светът потъмня и изчезна. Далеч от очите, далеч от ума.

Стив се строполи върху снимките.

* * *

Когато се събуди, не разбра, че е в съзнание. Беше тъмно, чернотата го заобикаляше от всички страни. Лежа буден в продължение на час, преди да осъзнае, че е с отворени очи.

Първо размърда експериментално ръце и крака, после главата си. Беше очаквал да е вързан, но се оказа, че вързан е само левият му глезен. С верига или нещо подобно. Когато направи опит да се раздвижи повече, веригата ожули кожата му.

Подът отдолу беше много неудобен и щом прокара длан по него, Стив установи, че лежи върху някаква голяма решетка или мрежа. Металната, насечена на еднакви квадратчета, повърхност се простираше докъдето му стигаха ръцете. Мушна ръка в една от пролуките, но не напипа нищо. Под него имаше само въздух.

* * *

Първата инфрачервена снимка, която Куейд направи, показваше как Стивън проучва затвора си. Както се очакваше, обектът подходи доста рационално към ситуацията. Нямаше истерия. Нямаше ругатни. Нямаше сълзи. И точно в това се криеше предизвикателството в случая. Този конкретен обект знаеше много добре какво се случва и щеше да реагира разумно на страховете си. Съзнанието му със сигурност щеше да бъде по-трудно за пречупване от съзнанието на Черил.

Но колко по-удовлетворителни щяха да са резултатите, когато се пречупеше. Нима душата му нямаше да се разкрие, за да може Куейд да я види и докосне? В Стивън се криеха толкова много неща, които Куейд искаше да проучи.

Малко по малко очите на Стив привикнаха към тъмнината.

Беше затворен в някаква шахта. Доколкото можеше да прецени, беше широка около шест метра и идеално кръгла. Може би вентилационната шахта на тунел или подземна фабрика? Стив си представи района около Пилгрим Стрийт и се опита да предположи къде би го отвел Куейд. Не му хрумна нищо.

Нищо.

Намираще се на място, което не можеше да определи или разпознае. Шахтата нямаше ъгли, върху които да съсредоточи погледа си; по стените нямаше пукнатини или дупки, в които да скрие съзнанието си.

Но по-лошото бе, че лежеше с разперени ръце и крака върху някаква решетка наред нищото. Мракът под него бе непроницаем — шахтата можеше да е бездънна. И само тънката решетка и още по-тънката верига, която пристягаше глезена му, го спираха да падне.

Стив си представи, че виси под празно черно небе над безкрайна мрачна бездна. Въздухът бе топъл и застоял. Изтри внезапно бликналите от очите му сълзи, усети как лепнат. Когато спря да плаче, започна да крещи за помощ, но тъмнината тутакси погълна думите му.

Крещя, докато прегракна, после се отпусна върху решетката. Не можеше да се отърси от представата, че под паянтовото му легло се простира безкраен мрак. Абсурдна мисъл, разбира се.

— Нищо не е безкрайно — рече той на глас.

Нищо не е безкрайно.

И все пак нямаше как да се увери в това. Ако паднеше в абсолютната чернота под себе си, щеше да пада и да пада, и да пада, и нямаше да види приближаващото се дъно. Опита се да мисли за по-светли и позитивни неща, но съзнанието му се връщаше към представата как пада в тази ужасяваща шахта, докато дъното ѝ не се озовава на метър от летящото му тяло, но той не го вижда, мозъкът му не го предупреждава.

Чак до самия удар.

Щеше ли да види светлина, когато главата му се пръсне при удара? Щеше ли да разбере в момента, в който тялото му се превръща в леш, защо е живял и защо е умрял?

После си помисли: „Куейд не би посмял“.

— Не би посмял! — изкрещя. — Не би посмял!

Тъмнината бе лакома за думи. Щом Стив спря да крещи, от устата му сякаш изобщо не бе излизал звук.

Сетне му хрумна друга мисъл — наистина ужасяваща. Ами ако Куейд го е затворил в този овален ад, защото той никога няма да бъде открит, никога няма да бъде проучен? Може би този път е решил да доведе експеримента си докрай.

Докрай. Смъртта е краят. Нямахте ли това да бъде кулминацията в експеримента на Куейд? Да наблюдава как един човек умира; да види страха от смъртта, майката на всички страхове, върховния ужас. Сартр бе написал, че никой не може да познае собствената си смърт. Но да познае смъртта на другите, да наблюдава акробатичните номера, които съзнанието със сигурност ще извърши, за да избегне горчивата истина — това беше ключ към природата на смъртта, нали? Това би могло да подготви донякъде един човек за собствената му смърт. Да се преживее нечий чужд ужас беше най-безопасният, най-хитрият начин да се докосне звяра.

„Да — помисли си той, — Куейд може да ме убие, за да се избави от собствения си ужас.“

Тази мисъл му донесе някакво горчиво задоволство. Куейд, безпристрастният експериментатор, набеденият учител, е обсебен от ужасите, защото собственият му ужас е още по-дълбок.

Затова искаше да наблюдава как другите се справят със страховете си. Трябваше му разрешение, начин да преодолее собствения си страх.

На Стив му бяха нужни часове, за да го осмисли. В мрака съзнанието му беше пластично като живак, но неконтролируемо. Откри, че му е трудно да мисли дълго време за едно и също нещо. Мислите му бяха като риби — малки, бързи риби, които се изплъзваха от хватката му още щом ги сграбчи.

Но зад всеки завой на мисълта му се криеше знанието, че трябва да надиграе Куейд. Това беше сигурно. Трябваше да запази спокойствие; да докаже, че е негоден за проучванията му.

На снимките от тези първи часове се виждаше как Стивън лежи върху решетката със затворени очи и леко намръщено изражение. Колкото и да бе парадоксално, от време на време на устните му се появяваше усмивка. Понякога беше трудно да се каже дали спи или е буден, дали размишлява или сънува.

Куюйд чакаше.

Накрая очите на Стив започнаха да мърдат под клепачите — непогрешим знак, че сънува. Беше време да промени мъчението — сега, докато обектът спи...

Стив се събуди с оковани ръце. Видя до себе си купа вода, поставена върху чиния, а до нея втора купа, пълна с хладка, безсолна овесена каша. Пи вода и започна да се храни с благодарност.

Докато се хранеше, установи две неща. Първо — звуците от яденето отекваха много силно в главата му, и второ — нещо пристягаше слепоочията му.

Снимките показват как Стивън посяга тромаво към челото си. През него минава специален колан за глава^[4], снабден с ключалка. Два нита влизат дълбоко в ушите му, като не позволяват в тях да проникне никакъв шум.

Снимките показват недоумение. После гняв. И накрая страх.

Стив беше глух.

Чуваше единствено шумовете в главата си. Тракането на зъбите си. Мляскането и преглъщането. Звуците отекваха между ушите му като изстрели.

От очите на Стив бликнаха сълзи. Той зарита решетката, без да чува трясъка от блъскането на петите си в металните пръчки. Крещя, докато не му се стори, че гърлото му кърви. Не чу нито един крясък.

Започна да се паникьосва.

Снимките показаха зараждането на паниката му. Лицето му беше зачервено. Очите му бяха облепени, зъбите и венците — оголени в гримаса.

Приличаше на изплашена маймуна.

Заляха го познатите от детството усещания. Припомни си ги като лицата на стари врагове: тресенето на крайниците, потта, гаденето. Обзет от отчаяние, грабна купата с вода и я изля върху лицето си. Шокът от студената вода отклони моментално вниманието му от стълбата на паниката, по която бе започнало да се изкачва. Той се отпусна обратно върху решетката, изпъна се като дъска, и си наложи да диша дълбоко и равномерно.

— Спокойно, спокойно, спокойно — заповтаря на глас.

Вътре в главата си чуваше цъкането, което издаваше езикът му. Чуваше и слюзта, която се движеше лениво в стеснените от паниката

ноздри и сякаш запушваше и отпушваше ушите му. После долови ниското тихо съскане, което се криеше под другите звуци. Шумът на съзнанието му...

Беше като белия шум между две станции на радиото; като бученето, което чуваше под упойка; като шумът, който зазвучаваше в ушите му, докато потъваше в сън.

Крайниците му продължаваха да се тресат нервно и Стив правеше почти несъзнателни опити да се освободи от белезниците, безчувствен към жуленето на металните ръбове в кожата на китките му.

Снимките показаха съвсем ясно реакциите му. Борбата му с истерията — жалките опити да не позволи на страховете да го завладеят. Сълзите. Разкърваните китки.

Накрая изтощението надви паниката, както често бе ставало в детските му години. Колко пъти бе заспивал със соления вкус на сълзите в носа и устата си, неспособен да се бори повече.

Усилията да се освободи бяха увеличили шумовете в главата му. Сега вместо с приспивна песен, мозъкът му заспа с възклицания и подсвирквания.

Забравата бе добре дошла.

Куюйд остана разочарован. Скоростта, с която Стивън Грейс реагира на мъчението, показваше недвусмислено, че ще се пречупи съвсем скоро. Всъщност бе, кажи-речи, пречупен само след няколко часа експерименти. А Куюйд толкова бе разчитал на него. След месеци на предварителна подготовка този обект май щеше да изгуби разсъдъка си, без да му предостави нито една улика.

Една дума, една нищо и никаква думичка — това бе всичко, от което се нуждаеше Куюйд. Дребен знак за естеството на преживяването. Или още по-добре — детайл, който да предложи решение, някакъв лечебен тотем, молитва дори. Когато личността е пометена от лудост, на устните няма начин да не се появи някакъв Спасител, нали? Все трябваше да има нещо.

Куюйд чакаше като лешояд, който чака умирац и брои минутите, оставащи до напускането на душата с надеждата да получи поне парченце.

* * *

Стив се събуди с лице върху решетката. Въздухът бе още по-спарен, а металните пръчки се бяха впили в бузата му. Беше му горещо и неудобно.

Остана да лежи неподвижно, докато очите му привикнат пак с обстановката. Простата мрежа от пресичащи се на кръст пръчки му се стори красива. Да, красива. Той проследи правите линии с поглед, после пак и пак, докато играта му омръзна. Отегчен, Стив се завъртя отново по гръб и усети как решетката вибрира под тялото му. Понестабилна ли бе станала? Като че ли се разклащаше леко при всяко негово движение.

Сгорещен и потен, Стив разкопча тениската си. По време на сън по брадичката му се бе стекла слюнка, но той не си направи труда да я избърше. Какво като се е олигавил? Кой ще го види?

Издърпа тениската си нагоре и изхлузи обувката от единия си крак с помощта на другия.

Обувка — решетка — пропадане. Мозъкът му направи лениво връзката. Стивън се надигна до седнало положение. О, бедна обувко. Обувката му щеше да падне. Щеше да се плъзне между пръчките и край. Но не. Беше застанала върху две пръчки и изглеждаше стабилно закрепена; все още можеше да я спаси, ако направеше опит.

Стив се пресегна към своята бедна, нещастна обувка и решетката се разклати от движението.

Обувката започна да се плъзга.

— Моля те — примоли ѝ се той, — не падай. — Не искаше да загуби хубавата си, красива обувка. Тя не трябваше да пада. Не трябваше.

Когато посегна да я сграбчи, обувката се прекатури с форта надолу и падна в тъмнината.

Стив нададе отчаян крясък, който не стигна до ушите му.

О, ако можеше само да чуе как пада; ако можеше да преброи секундите на полета ѝ. Да чуе как тупва на дъното на шахтата. Тогава щеше поне да знае колко метри го делят от смъртта му.

Не издържаше повече. Преобърна се по корем, провря ръце в дупките на решетката и закрещя:

— И аз ще си отида! И аз ще си отида!

Не можеше да понесе очакването да падне в мрака, да падне във виещата тишина; искаше да последва обувката си към дъното на тъмната шахта, да умре и да сложи край на тази игра веднъж завинаги.

— Ще си отида! Ще си отида! Ще си отида! — крещеше той. Молеше се на гравитацията.

Решетката под него се раздвижи.

Нещо се беше счупило или скъсало. Някакъв щифт, верига или въже, което държеше решетката на мястото ѝ. Стив вече не лежеше хоризонтално, а се плъзгаше по пръчките, които се накланяха към мрака.

Шокиран, той осъзна, че крайниците му вече не са оковани.

Щеше да падне.

Човекът искаше той да падне. Лошият човек. Как му беше името? Куейк? Куейл? Куоръл...^[5]

Решетката се наклони още повече и Стив я сграбчи механично с две ръце. В края на краищата може би не искаше да падне като обувката си? Може би животът, един допълнителен миг живот си заслужаваше да се задържи...

Мракът под ръба на решетката е толкова дълбок; кой знае какво се спотайва в него?

Звучите на паниката в главата му се увеличиха. Туптенето на проклетото му сърце, шипящият звук на слузта, сухото стържене на небцето. Хлъзгави от потта, дланите му започнаха да изпускат метала. Гравитацията го зовеше. Предявяваше правата си над масата на неговото тяло, искаше той да падне. Стив надникна през рамо към зейналата бездна и за момент му се стори, че вижда под себе си да помръдват чудовища. Абсурдни, налудничави същества с груби очертания, тъмни силуети в мрака. Противни графити от неговото детство, които протягаха нокти, за да го сграбчат за краката.

— Мамо — каза той, когато ръцете му го предадоха на ужаса.

Мамо.

Това беше думата. Куейд я чу ясно в цялата ѝ баналност.

— Мамо!

Когато Стив се стовари на дъното на шахтата, вече беше изгубил представа колко дълго е падал. В момента, в който ръцете му изпуснаха решетката и той разбра, че мракът ще го докопа, съзнанието

му се изключи. Остана само животинската му същност, с чиято помощ той успя да отпусне мускулите на тялото си, за да намали пораженията от удара. Останалата част от него, всичко, освен най-елементарните реакции, се разпадна и парчетата отлетяха в дълбините на неговата памет.

Когато светлината най-сетне дойде, Стивън вдигна очи към вратата, където стоеше човек с маска на Мики Маус, и му се усмихна. Беше детска усмивка, усмивка на благодарност към комичния спасител. Остави се човекът да го хване за глезените, за да го извлече от голямата кръгла стая, в която лежеше. Панталоните му бяха мокри и Стив съзнаваше, че се е изпуснал насън. Независимо от това смешният мишок го целуна щедро.

Докато Мики Маус го извличаше от стаята за изтезания, главата на Стивън се клатушкаше свободно на раменете му. На пода до нея имаше обувка. А на няма и два метра над нея се виждаше решетката, от която бе паднал.

Тези неща не означаваха нищо за него.

Позволи на Мишока да го настави седнал в някаква светла стая. Позволи да му бъде върнат слухът, въпреки че всъщност не го искаше. Беше забавно да наблюдава света без звук, това го караше да се смее.

Пи вода и хапна малко сладък кейк.

Беше уморен. Искеше да поспи. Искеше мама. Но Мишока, изглежда, не разбираше всичко това, затова Стивън се разплака, ритна масата и събори чиниите и чашите на пода. После избяга в съседната стая и запрати във въздуха всички листове хартия, която намери. Беше хубаво да ги гледа как летят нагоре-надолу. Някои падаха с лицевата страна нагоре, други с лицевата страна надолу. На някои имаше изписан текст. Други бяха снимки. Ужасни снимки. Снимки, които го караха да се чувства странно.

Бяха все фотографии на мъртви хора. На някои имаше малки деца, на други пораснали деца. Бяха легнали или излегнати, а по лицата и телата им имаше големи рани; рани, през които се виждаше бъркотията отдолу — някаква пихтия от лъщящи и разтечени неща. А навсякъде около мъртвите хора — черна боя. Не на локви, а размазана, с петна от пръсти и отпечатъци от длани, истинска мацаница.

На три-четири от снимките се виждаше какво е причинило раните. Стив знаеше как се нарича.

Брадва.

В лицето на една жена беше забита брадва — почти до дръжката. Имаше брадва в крака на един мъж и друга, която лежеше на кухненски под до някакъв труп.

Този човек колекционираше снимки на мъртви хора и брадви — нещо, което на Стив му се видя странно.

Това беше последната му мисъл. Добре познатата миризма на хлороформ изпълни главата му и той изгуби съзнание.

* * *

Мръсният вход миришеше на застояла урина и прясно повръщано. Неговото повръщано; беше оповръщал цялата преднича на тениската си. Опита да се изправи, но краката не го слушаха. Беше много студено. Гърлото го болеше.

После чу стъпки. Изглежда, Мишока се връщаше. Може би щеше да го заведе вкъщи.

— Ставай, синко.

Не беше Мишока, а полицай.

— Какво си се проснал такъв? Казах да станеш.

Стив се изправи на крака, като се подпираше на ронливите тухли. Полицаят го освети с фенерчето си.

— Мили боже — възкликна той и на лицето му се изписа отвращение. — Грозна картинка. Къде живееш?

Стив поклати глава, забил поглед в оповръщаната си тениска като засрамен ученик.

— Как се казваш?

Не можеше да си спомни.

— Името ти, хлапе?

Опитваше се. Само полицаят да не викаше така.

— Хайде, вземи се в ръце.

Думите не му говореха почти нищо. Стив усети, че очите му се насълзяват.

— Вкъщи.

Вече хленчеше и подсмърчаше, чувстваше се напълно изоставен. Искаше да умре — да легне на земята и да умре.

Полицаят го разтърси.

— Надрусан ли си? — Той завлече Стив под светлината на уличните лампи и се вгледа в мокрото му от сълзи лице. — По-добре се размърдай.

— Мама — каза Стив. — Искам мама.

Думите промениха коренно ситуацията.

Полицаят внезапно реши, че този спектакъл е повече от отвратителен, повече от жалък. Малкото копеле с кървясалите очи и оповръщаната тениска започваше наистина да му лази по нервите. Прекалено много кинти, всякакви гадости във вените и никаква дисциплина.

„Мама“ беше капката, която преля чашата на търпението му. Полицаят заби юмрука си в стомаха на хлапето — силен, умел и ефективен удар. Стивън се преви разреван.

— Млъкни, синко.

Удари наркоманчето още веднъж, за да му омекнат краката, после го хвана за косата и повдигна лицето му към своето.

— На малоумен ли ми се правиш?

— Не. Не.

Стив не знаеше какво е малоумен, просто искаше да се хареса на полицаия.

— Моля ви — каза той, като се разплака отново, — заведете ме вкъщи.

Полицаят беше объркан. Хлапето не се съпротивляваше и не настояваше за правата си, както правеха повечето отворковци. Така свършваха обикновено — на земята, с окървавени носове, като молеха за социален работник. Това хлапе просто плачеше. Май не беше в ред. Може би на малкия лигльо наистина му хлопа дъската. А той го наби. По дяволите. Почувства се отговорен за момчето. Хвана Стив за ръката и го поведе през улицата към колата си.

— Влизай.

— Заведете ме...

— Ще те заведа вкъщи, синко. Ще те заведа вкъщи.

* * *

В приюта претърсиха дрехите на Стив, но не намериха никакви документи за самоличност; прегледаха тялото му за бълхи и косата за гниди. След това полицаят си тръгна, от което Стив изпита облекчение. Този човек не му харесваше.

Хората в приюта започнаха да го одумват, все едно не беше в стаята. Обсъдиха колко е млад, умственото му развитие, дрехите, външността му. После му дадоха парче сапун и му показаха душопелето. Той постоя десетина минути под студената струя и се избърса с мърлява хавлиена кърпа. Не се обръсна, въпреки че му бяха заели самообръсначка. Не си спомняше как се прави.

След това му дадоха някакви стари дрехи, които Стив хареса. Не бяха толкова лоши тези хора, въпреки че говореха за него все едно го нямаше. Един от тях — едър мъж с прошарена брада — дори му се усмихна. Усмихна му се като на куче.

Причудливи дрехи му бяха дали. Бяха или прекалено големи, или твърде малки. И различни на цвят: жълти чорапи, мръснобяла тениска, панталони на тънки райета, създадени за някой чревоугодник, износен пуловер, тежки обувки. Обличането му достави удоволствие и той нахлузи две тениски и два чифта чорапи, когато никои не гледаше към него. Няколкото ката памук и вълна му вдъхнаха увереност.

После му тикнаха билет за легло в ръката и го оставиха да чака да отключат общите спални. Стив чакаше търпеливо за разлика от други мъже в коридорите. Много от тях викаха, обиждаха се с неприлични думи и се плюеха. Това го уплаши. Всичко, което искаше, беше да заспи. Да легне и да спи.

В единадесет часа един от надзирателите отключи вратата на спалното и безпризорните мъже влязоха в колона по един, за да си намерят желязно легло за през нощта. Спалното помещение, което беше обширно и лошо осветено, миришеше на дезинфектант и стари хора.

Като избягваше погледите и вършеещите ръце на другите бездомници, Стив се добра до разнебитено легло, застлано с тънко одеяло, и легна върху него. Беше заобиколен от кашлящи, мърморещи и плачещи мъже. Един от тях се вираше в тавана с отпусната върху сивата възглавница глава и си казваше вечерните молитви. Стив реши, че това е добра идея и изрецитира собствената си детска молитва:

— *Благи Исусе, кротък и смирен,
виж това малко дете,
смили се над моята... Каква беше думата?
Смили се над моята **наивност**,
позволи ми да дойда при теб.*

Това го накара да се почувства по-добре и сънят, който му донесе утеха, беше спокоен и дълбок.

* * *

Куейд седеше в тъмнината. Ужасът го бе обзел отново, по-лош от всякога. Беше се сковал от страх; така се бе вцепенил, че не можеше да стане от леглото и да запали лампата. Ами ако този път, точно този път, ужасът му беше реален? Ако човекът с брадвата беше пред вратата от плът и кръв? Ухилен налудничаво и танцуващ, като дявол на стълбищната площадка, също като в сънищата на Куейд: танцуващ и ухилен, ухилен и танцуващ.

Нищо не помръдваше. Стълбите не скърцаха, никой не се кискаше в сенките. В крайна сметка не беше той. Куейд щеше да оживее до сутринта.

Тялото му се поотпусна. Куейд стъпи на пода и светна лампата. Стаята действително беше празна. В къщата бе тихо. Видя стълбищната площадка през отворената врата. И там, разбира се, нямаше никакъв човек с брадва.

* * *

Крясъците събудиха Стив. Все още беше тъмно. Не знаеше колко дълго е спал, но крайниците вече не го боляха толкова. Като се подпря на лакти, той се надигна до полуседнало положение и погледна към отсрещния край на спалното, за да види за какво е врявата. През четири редици легла от неговото двама мъже се биеха. Не ставаше ясно каква е причината. Бяха се вкопчили един за друг като момичета

(гледката разсмя Стив), пицяха и се дърпаха за косите. На лунната светлина кръвта по лицата и ръцете им изглеждаше черна. Единият от двамата, по-възрастният, падна върху леглото си, като крещеше:

— Няма да отида на Финчли Роуд! Няма да ме принудиш. Не ме удрай! Аз не съм твоят човек! Не съм!

Другият не обърна внимание на думите му; беше прекалено глупав или прекалено ядосан, за да проумее, че старецът моли за милост. Биячът бе събул едната си обувка и налагаше жертвата си с нея, насърчаван от сеирджиите. Стив чуваше плющенето от ударите, сблъсъка на тока с главата на човека. При всеки удар зрителите крещяха одобрително, а виковете на възрастния мъж отслабваха.

В спалното помещение влезе някой и насърчителните викове заглъхнаха. Стив не видя кой влезе; зрителите препречваха видимостта към вратата.

Видя обаче как победителят запрати обувката си във въздуха, като изкрещя едно последно: „Шибаняк!“

Обувката.

Стив не можеше да откъсне очи от обувката. Тя се издигна във въздуха, като се преобръщаше, после се стовари върху голите дъски като простреляна птица. Стив я видя ясно, по-ясно от всичко, което бе виждал от много дни насам.

Тя падна недалеч от него.

Падна с трясък.

Падна на една страна. Както бе паднала неговата обувка. Неговата. Онази, която бе изхлузил с крак. Върху решетката. В стаята. В къщата. На Пилгрим Стрийт.

* * *

Куюйд се събуди от същия сън. Пак стълбището. Той стои на горната площадка и гледа в тунела от стълби, докато абсурдният силует, едновременно смешен и ужасяващ, се изкачва на пръсти към него, като се киска на всяко стъпало.

За пръв път сънуваше два пъти този сън в една и съща нощ. Провеси ръка от ръба на леглото и потърси пипнешком бутилката, която държеше на пода. После започна да пие жадно.

* * *

Стив мина покрай групата ядосани мъже, без да обръща внимание на виковете им, нито на стоновете и ругатните на стареца. Надзирателите се опитваха да овладеят безредиците. Повече нямаше да пускат стария Кроули в общежитието — той винаги предизвикваше насилие. Това приличаше на бунт; щеше да им отнеме часове да успокоят отново всички.

Никой не попита Стив къде отива, когато той прекоси коридора, мина през вратата и влезе в преддверието на приюта. Летящите врати бяха затворени, но нощният въздух, който проникваше през тях, беше резлив преди зазоряване и миришеше на свежест.

Малката приемна беше празна и през отворената врата Стив видя пожарогасителя, който висеше на стената. Беше червен и лъскав; до него имаше дълъг черен маркуч, навит като спяща змия върху червен бидон. А до тях, окачена с две скоби на стената — брадва.

Една много хубава брадва.

Стивън влезе в приемната. Някъде наблизо се разнесе тропот от бягащи стъпки, последван от виковете и изсвирване. Но никой не дойде да притеснява Стив и той се спрятели с брадвата.

Първо й се усмихна.

Извивката на острието му се усмихна в отговор.

После я докосна.

На брадвата, изглежда, й харесваше да бъде докосвана. Беше прашна, явно неизползвана от дълго време. Твърде дълго. Искаше да я вземат, да я гаят и да й се усмихват. Стив я свали внимателно от скобите и я мушна под якето си на топло. После излезе от приемната, мина през летящите врати и тръгна да търси другата си обувка.

* * *

Куюйд се събуди отново.

* * *

Стив откри бързо правилната посока. Докато вървеше към Пилгрим Стрийт, походката му стана пружинираща. Чувстваше се като клоун с всички тези ярки дрехи, торбести панталони и глупави обувки. Смешник, нали? Беше толкова комичен, че се разсмя.

Вятърът започна да се блъска в него, да го шиба бясно, да фучи през косата му, а очните му ябълки станаха студени като бучки лед.

Стивън се затича, заподскача и затанцува лудешки по улиците, бял под лампите и черен между тях. Сега ме виждате, сега не. Сега ме виждате, сега...

* * *

Този път не сънят събуди Куейд. Този път бе чул шум. Да, шум.

Луната вече грееше високо в небето и лъчите ѝ проникваха през прозореца, минаваха през вратата и осветяваха стълбищната площадка. Нямаше нужда да пали лампата. Виждаше всичко, което искаше. Площадката бе празна както винаги.

Тогавя най-долната стълба изскърца съвсем тихо, сякаш под тежестта на нечий дъх.

Ужасът сграбчи Куейд.

Ново скърцане — абсурдният сън се изкачваше по стълбите към него. Трябваше да е сън. В крайна сметка той не познаваше никакви клоуни, никакви убийци с брадви. Така че как е възможно онзи абсурден образ, образът, който го будеше нощ след нощ, да бъде нещо повече от сън?

И все пак някои сънища бяха толкова нелепи, че може би бяха пророчески.

„Никакви клоуни“ — каза си Куейд, докато се взираше във вратата, в стълбището и в петното лунна светлина. Той познаваше единствено лесни за пречупване съзнания, които бяха толкова слаби, че не можеха да му предоставят добро обяснение за естеството и произхода на паниката, обзела го в момента, нито средство за избавление от нея. Те просто се пречупваха, рухваха при най-слабите признаци на ужас.

Той не познаваше никакви клоуни, никога не бе познавал и никога нямаше да познава.

И тогава то се появи — лицето на смешника. Бледо, почти бяло на лунната светлина, младежко, насинено, небръснато и подпухнало, ухилено по детски. От вълнение клоунът си бе прехапал устната. Долната му челюст бе изцапана с кръв, а венците му изглеждаха почти черни. И все пак беше клоун. Всичко в него беше клоунско, дори несъразмерните дрехи, които изглеждаха нелепо и жалко.

Само бравата не подхождаше на широката му усмивка.

Тя отразяваше лунната светлина, докато маниакът правеше къси разсичащи движения с нея, а черните му очички проблясваха в очакване на предстоящото забавление.

Когато наближи върха на стълбището, клоунът спря, за да се наслади на ужаса на Куейд, като продължаваше да се усмихва.

Краката на Куейд омекнаха и той падна на колене.

Клоунът изкачи още едно стъпало с подскок, а злонамерено блестящите му очички не изпускаха от поглед Куейд. Бравата се люлееше напред-назад в белите му ръце, сякаш се подготвяше за убийствен удар.

Куейд го познаваше.

Това беше неговият ученик: опитното му зайче, приело образа на неговия ужас.

Той. Измежду всички хора. Глухото момче.

Клоунът направи нов, по-голям скок и издаде дълбок гърлен звук, който прозвуча като крясък на чудновата птица. Бравата описваше все по-широки дъги във въздуха, всяка по-смъртоносна от предишната.

— Стивън — каза Куейд.

Името не означаваше нищо за Стив. Той видя как устата на Куейд се отваря и после се затваря. От нея може би излезе звук, а може би не. За него беше без значение.

Клоунът изкрещя пронизително и вдигна с две ръце бравата над главата си. В същия миг малкият му весел танц премина в бяг — той прескочи последните две стъпала и се втурна в осветената от луната спалня.

Куейд се завъртя настрани, за да избегне смъртоносния удар, но не го направи достатъчно бързо, нито достатъчно елегантно. Острието разреже въздуха и се вряза в задната част на ръката му, като откъсна по-

голямата част от трицепса, раздроби раменната му кост и разцепи предмишницата, пропускайки на косъм артерията.

Писькът на Куейд можеше да бъде чул през десет къщи, само че тези къщи бяха разрушени. Нямаше кой да го чуе. Нямаше кой да дойде, за да го спаси от клоуна.

Нетърпелива да бъде използвана по предназначение, брадвата започна да сече бедрото на Куейд, сякаш цепеше дънер. В плътта зейнаха дълбоки по десетина сантиметра рани, които излагаха на показ мускула, костта и костния мозък на философа. След всеки удар клоунът издърпваше острието, а тялото на Куейд подскочаше като марионетка.

Куейд пишеше. Куейд се молеше. Куейд убеждаваше клоуна да спре.

Клоунът не чу нито дума.

Чуваше единствено шума в главата си: подсвиркванията, възклицанията, свистенето и бученето. Беше се оттеглил на място, откъдето никакви разумни аргументи и заплахи не можеха да го накарат да излезе. Където туптенето на сърцето му беше закон, а бученето на кръвта му — музика.

Как танцуваше това глухо момче; танцуваше като обезумяло, докато гледаше как мъчителят му отваря и затваря уста досущ като риба, а покварените му мисли притихват завинаги. Как шуртеше кръвта! Как бликаше и пръскаше!

Малкият клоун се смееше на забавната гледка. Можеше да се забавлява цяла нощ. Брадвата му беше верен приятел, схватлив и проникателен. Тя можеше да реже и да прерязва, да сече и да отрязва, но ако бяха достатъчно хитри, двамата с нея можеха да запазят човека жив още дълго, дълго време.

Стив беше щастлив като агне. Нощта беше пред тях, а всичката музика, която би искал да чуе, звучеше в главата му.

И когато срещна празния поглед на клоуна през обагрения с кървави пръски въздух, Куейд разбра, че в света има по-лоши неща от ужаса. По-лоши и от самата смърт.

Имаше болка без надежда за изцеление. Имаше живот, който отказваше да свърши дълго, след като умът е помолил тялото да спре да функционира. И най-лошото — имаше сънища, които се сбъдваха.

[1] Джордж Бъркли (1685–1753), английски философ от ирландски произход, един от видните представители на класическия идеализъм. — Б.пр. ↑

[2] Джереми Бентам (1748–1832), английски философ, родоначалник на утилитаризма. — Б.пр. ↑

[3] Митично крилато влечуго, което може да вкаменява и убива с поглед и дъх. — Б.пр. ↑

[4] Подобни колани използват любителите на еротични игри (т.нар. BDSM), при които единият партньор връзва другия, за да го подчини/унижи. — Б.пр. ↑

[5] От англ. *quake* — треса се, *quail* — треперя от страх, *quarrel* — карам се. — Б.пр. ↑

АДСКА НАДПРЕВАРА

Този септември Адът излезе по улиците и площадите на Лондон от ледените дълбини на Деветия кръг и беше толкова студен, че не успя да го стопли дори зноят на циганското лято. Както винаги, бе подготвил плановете си внимателно, защото плановете са си планове, което ще рече несигурни. Този път постъпи малко по-педантично от обикновено, като провери всяка подробност по два и по три пъти, за да е сигурно, че има всички шансове да спечели важното състезание.

Никога не му бе липсвал състезателен дух, беше изправял огъня срещу плътта милион пъти през вековете; случваше се да спечели, но по-често беше губил. В крайна сметка облогът и двубоят лежах в основата на неговия успех. Без стремежа на хората да се конкурират, да се пазарят и обзалагат, Пандемониум^[1] отдавна да е опустял. Танци, надбягвания с кучета, надсвирване: всичко беше състезание, в което с достатъчно съобразителност можеше да спечели някоя и друга душа. Затова през един ясен ден Адът се появи в Лондон — за да се състезава и да спечели, ако успее, достатъчно души, които да обрече на вечни мъки през идните столетия.

* * *

Камерън включи радиото си; гласът на коментатора ту се усилваше, ту заглъхваше, сякаш говореше от Северния полюс, а не от катедралата „Сейнт Пол“. Оставаше още половин час до началото на състезанието, но той искаше да послуша подгрыващите коментари, само и само да чуе какво ще кажат за неговото момче.

„... атмосферата е наелектризирана... край трасето са се събрали десетки хиляди зрители...“

Гласът пак изчезна. Камерън изруга и започна да търси станцията, докато глупавите коментари не прозвучаха отново.

„... наричано «Състезанието на годината». Какъв ден само! Нали, Джим?“

„Определено е състезанието на годината, Майк.“

„Това беше големият Джим Дилейни, който е нашият наблюдател от въздуха. Той ще следи цялото трасе и ще ни показва нещата от птичи поглед, нали, Джим?“

„Разчитай на мен, Майк.“

„И така, зад стартовата линия кипи трескава активност, всички състезатели загряват за старта. Виждам Ник Лойър, който е с номер три, и не мога да не отбележа, че изглежда в много добра форма. Когато пристигна, сподели пред мен, че не обича да бяга в неделя, но този път е направил изключение, защото това състезание е благотворително и всички постъпления ще отидат за изследвания в областта на раковите заболявания. Тук е и Джоуел Джоунс, нашият златен медалист на осемстотин метра, и той ще се състезава с големия си съперник Франк Макклауд. Освен утвърдените бегачи, различаваме и няколко нови лица. С номер пет е южноафриканецът Малкълм Войт, а последният участник е Лестър Киндерман — изненадващият победител на маратона в Австрия миналата година. И трябва да кажа, че в този великолепен септемврийски следобед всички те изглеждат свежи като маргаритки. Не можем и да мечтаем за по-хубав ден, нали Джим?“

* * *

Джоуел сънува кошмар.

„Ще се справиш, спри да се измъчваш“, успокои го Камерън.

Обаче Джоуел не се чувстваше добре; усещаше парене под лъжичката. Не приличаше на предстартова треска — с нея отдавна се справяше. Мушкаш два пръста в гърлото, повръщаш — засега подобър лек за него нямаше; правиш го и приключваш с въпроса. Не, в случая не ставаше дума за предстартова треска или нещо подобно. Беше много по-лошо, сякаш самите му вътрешности вряха.

Камерън не прояви никакво съчувствие.

— Това е благотворително състезание, а не Олимпийски игри — заяви той, докато оглеждаше момчето. — Не се вдетинявай.

Такава беше тактиката на Камерън. Благият му глас бе създаден да приласкава, но той го използваше, за да тормози. Без този тормоз обаче нямаше да има златен медал, аплодиращи тълпи и прехласнати момичета. Според анкетата на един от таблоидите Джоуел минаваше за най-харесвания чернокож в Англия. Нямаше нищо против приятелските поздравии на напълно непознати хора; харесваше му възхищението им, дори да се окажеше краткотрайно.

— Хората те обичат — припомни му Камерън. — Един господ знае защо, но те обичат.

После се засмя и от мимолетния му пристъп на жестокост не остана и следа.

— Всичко ще бъде наред, синко — добави. — Излез и тичай така, сякаш животът ти зависи от това.

Сега, на ярката дневна светлина, Джоуел огледа другите състезатели и се почувства малко по-уверен. Киндерман беше издръжлив, но само на средни разстояния. Маратонът изискваше съвсем различни умения. Освен това Киндерман беше толкова късоглед и лупите на очилата му с телени рамки — толкова дебели, че му придаваха вид на шашардисана жаба. Той не представляваше заплаха. Лойър си го биваше, но и за него можеше да се каже, че това не е неговата дисциплина. Той беше добър в бягането с препятствия, а понякога и в спринта. Можеше да спринтира четиристотин метра, но това бе пределът на възможностите му. Южноафриканецът Войт. Е, за него нямаше много информация. На външен вид изглеждаше способен състезател, така че трябваше да внимава за изненади от негова страна. Истинският проблем тук обаче беше Макклауд. Джоуел се бе състезавал три пъти с Франк Макклауд Светкавицата. В два от случаите го остави втори, а третият му отстъпи (мъчително) първото място. Сега Франки имаше да му връща, особено заради загубата на Олимпиадата — хич не му се понрави да получи среброто. Да, Джоуел трябваше да внимава с него. Благотворително състезание или не, Макклауд щеше да тича с всички сили заради публиката и заради собствената си гордост. Вече бе заел позиция на стартовата линия с наострени за сигнала уши. Светкавицата беше опасният съперник — нямаше съмнение в това.

За миг Джоуел улови втрещения поглед на Войт. Стори му се необичайно. Преди старта състезателите рядко се поглеждат, държат се

някак резервирано помежду си. Войт имаше бледо лице и започваше да оплешивява. Вероятно беше в началото на тридесетте, но фигурата му беше по младежки стегната. Имаше дълги крака и големи ръце. Главата му бе някак несъразмерна с тялото. Щом очите им се срещнаха, Войт извърна поглед. Слънчевите лъчи огряха тънката верижка на шията му и закаченото на нея златното кръстче проблесна, когато се залюля под брадичката му.

Джоуел също носеше своя талисман. В колана на шортите му бе защит кичур от косата на майка му, който тя сплете за него пет години по-рано, преди първото му голямо състезание. На следващата година си замина за Барбадос, където почина. Огромна мъка; непрежалима загуба. Ако не беше баща му, Джоуел да е рухнал.

Камерън наблюдаваше приготовленията от стълбите на катедралата; възнамеряваше да види старта, после да заобиколи с колелото зад Странд Стрийт, за да хване финала. Щеше да пристигне там доста преди състезателите и можеше да следи развоя на надбягването по радиото. Имаше добро предчувствие за този ден. Момчето му беше в отлична форма, независимо дали му се гадеше или не, а състезанието бе идеален начин да подхрани състезателния му дух, без да го претоварва. Разстоянието, разбира се, не беше малко: през площад „Лъдгейт“, после по Флийт Стрийт, покрай бар „Темпъл“ по Странд Стрийт, а след това направо през площад „Графалгар“ и надолу по „Уайтхол“ към сградата на Парламента. Да не забравяме, че настилката беше асфалтова. Но пък щеше да бъде добро изпитание за Джоуел, да го понатовари малко и да му бъде от полза. Момчето бе родено за бегач на дълги разстояния и Камерън го знаеше. Не ставаше за спринтьор — не можеше да поддържа нужното темпо. Нуждаеше се от разстояние и време, за да влезе в ритъм, да се успокои и да си изгради тактика. Джоуел беше роден за дистанции над осемстотин метра, движенията му бяха еталон за икономия на енергия, ритъмът му беше почти перфектен. Освен това притежаваше мъжество. Именно това качество му спечели златния медал и пак то му помагаше да финишира първи отново и отново. Точно това отличаваше Джоуел от останалите. Голям брой млади бегачи с блестяща техника се появяваха и изчезваха, но без куража, който да допълва тези умения, не постигаха много. Да рискуваш, когато си струва, да тичаш, докато болката те

заслепи, това беше нещо специално и Камерън го знаеше. Харесваше му да си мисли, че и той притежава малко от този кураж.

Днес момчето изглеждаше нещастно. Камерън бе готов да се обзаложи, че е заради жена. Джоуел вечно имаше проблеми с жените, особено покрай репутацията на златно момче, която си бе спечелил. Камерън се опита да му обясни, че ще има достатъчно време за секс и проститутки, когато кариерата му започне да залязва, но Джоуел не беше поклонник на въздържанието и Камерън, общо взето, не можеше да го вини за това.

Ръката се издигна във въздуха, пистолетът стреля. Чу се по-скоро пукот, отколкото гръм, после се появи облаче синьо-бял дим. Изстрелът събуди гълъбите по купола на катедралата и те се разлетяха с крясъци като разтревожени богомолци, чието богослужение е било прекъснато.

Джоуел стартира добре. Чисто, прецизно и бързо.

Тълпата веднага започна да скандира името му; гласовете идваха отзад, отстрани — истински изблик на сърдечен възторг.

Камерън изгледа първите двадесетина метра от пробегата, докато състезателите се бореха да заемат желаните позиции. Начело мина Лойър, макар че Камерън не бе сигурен дали се е озовал там благодарение на съзнателни усилия или по случайност. Джоуел тичаше зад Макклауд, който следваше Лойър.

— Не бързай, момче — каза Камерън и се отдалечи от стартовата линия.

Велосипедът му беше заключен с верига на Патерностер Роу, на един хвърлей от площада. Камерън мразеше автомобилите — нечестиви, осакатяващи, нечовешки машини. Дяволски творения. С колелото сам си си господар. Какво повече да желае човек?

„Имаме превъзходен старт на състезание, което се очертава да бъде прекрасно. Лекоатлетите вече пресичат площада и публиката е обхваната от див възторг: наистина прилича повече на европейско първенство, отколкото на благотворително надбягване. На теб как ти се струва, Джим?“

„Майк, аз виждам тълпи от двете страни на трасето по цялото протежение на Флийт Стрийт и от полицията ме помолиха да съобща на хората да не идват да гледат състезанието с коли, защото всички околни улици са разчистени специално заради събитието.“

„Кой е начело в момента?“

„На този етап от пробегата води Ник Лойър, макар че «естествено» ще има много тактически маневри при тази дължина на трасето. То е по-дълго от средната дистанция и по-късо от това на маратона, но тези мъже са опитни тактици и в началото всеки от тях ще се мъчи да накара другия да го изпревари.“

Камерън обичаше да казва: „Остави другите да бъдат герои“.

Труден за научаване урок, както бе установил Джоуел. След стартовия изстрел едва се удържаш да не се втурнеш напред, като внезапно освободена натегнатата пружина. Но така всичките ти сили се изчерпват през първите двеста метра и не ти остават никакви резерви.

Лесно е да се правиш на герой, обичаше да казва Камерън. Но не е разумно, хич не е разумно. Не си пилей времето да се фукаш, а остави супермените да изживеят своя миг. Не се дели от групата, но стой малко по-назад. По-добре да те приветстват на финала като победител, отколкото да казват, че си загубил достойно.

Побеждавай. Побеждавай. Побеждавай.

На всяка цена. *Почти* на всяка цена.

Побеждавай.

Човек, който не иска да победи, не ми е приятел. Ако искаш да тичаш от любов към бягането, заради самия спорт, направи го с някой друг. Само учениците в частните училища вярват в подобни глупости — състезанието заради самото удоволствие да се състезаваш. Няма радост за губещите, момче. Та какво казах?

Няма радост за губещите.

Бъди груб. Играй по правилата, но се възползвай максимално от тях. Ако можеш да изблъскаш някой, направи го. Не позволявай на никой кучи син да те убеди в обратното. Ти си тук, за да победиш. Та какво казах?

Да победиш.

На Патерностер Роу възгласите на тълпата се чуваха приглушено, а сградите закриваха слънцето. Беше почти студено. В небето продължаваха да прехвърчат гълъби, сякаш, веднъж прогонени от гнездата си, бяха неспособни да кацнат обратно. Те бяха единствените обитатели на задните улици. Останалите живи същества, изглежда, бяха отишли да гледат състезанието.

Камерън отключи велосипеда, прибра веригата и катинара в джоба си и потегли. Помисли си, че за петдесетте си години е доста здрав, ако и да беше пристрастен към евтините пури. Пусна радиото. Сигналът беше слаб заради околните сгради, чуваше се само прашене. Камерън се поизправи на седалката и се опита да настрои антената. Не помогна особено.

„... и Ник Лойър вече изостава...“

Много скоро. Но нали апогеят на кариерата му премина още преди две-три години. Време е да хвърли шпайковете и да даде път на по-младите. И на Камерън му се бе наложило да го направи, макар че, ей богу, хич не му беше лесно. Ясно си спомняше как се почувства на тридесет и три, когато осъзна, че най-хубавите му състезателни години са отминали. Сякаш стъпи с единия крак в гроба — полезно напомняне за това колко бързо съзрява и започва да линее тялото.

Когато излезе от сенките на една по-слънчева улица, го задмина черен мерцедес с частен шофьор зад волана; движеше се толкова безшумно, сякаш го задвижваше вятърна енергия. Камерън зърна за миг пътниците. В единия разпозна човека, с когото Войт бе говорил преди състезанието — около четиридесетгодишен мъж със слабо лице и толкова тънка уста, че сякаш устните му бяха отстранени с хирургическа операция.

До него седеше Войт.

Това бе невъзможно, но му се стори, че през затъмненото стъкло срещна погледа именно на Войт; даже беше облечен в състезателния си екип.

Тази гледка изобщо не се понрави на Камерън. Та нали преди пет минути южноамериканецът стартира с останалите бегачи. Тогава кой е този? Очевидно двойник. Тук намирисваше на някаква измама, направо вонеше до небесата.

Мерцедесът вече завиваше зад ъгъла. Камерън изключи радиото и завъртя лудешки педалите след колата. Скоро плувна в пот от меката топлина на слънцето.

Мерцедесът напредваше с мъка по тесните улици, като не обръщаше внимание на знаците за еднопосочно движение. Бавният ход на колата позволи на Камерън да я следва, без да бъде забелязан от пътниците вътре, макар че от усилието белите му дробове направо пламнаха.

В една тясна безименна алея, западно от Фетър Лейн, където сенките бяха особено гъсти, мерцедесът спря. Скрит зад ъгъла на двадесетина метра от колата, Камерън видя как шофьорът отвори вратата и мъжът без устни, следван плътно от двойника на Войт, слязоха и побързаха да се пъхнат в една невзрачна сграда. Когато и тримата се скриха от погледа му, той подпря велосипеда на стената и ги последва.

На улицата цареше гробовна тишина. От това разстояние ревът на тълпата звучеше като шепот. Сякаш тази алея беше част от съвсем друг свят. Свят на пробягващи сенки на прелитащи птици, на сгради със зазидани прозорци и лющеща се боя и на миризма на гнило в застиналия въздух. В канавката лежеше мъртъв черен заек с бяло петно на врата — нечий изгубен домашен любимец. Рояк мухи се издигаха от трупа и кацаха по него, ту стреснати, ту настървени от глад.

Камерън се промъкна колкото се може по-тихо до отворената врата. Предпазливостта му се оказа излишна. Тримата мъже отдавна бяха напуснали тъмния коридор. Въздухът в преддверието бе студен и миришеше на влага. С безстрашен вид, но свито сърце, Камерън влезе в сградата със зазидани прозорци. Тапетите в коридора имаха лайнен цвят, боята на цокъла — също. Сякаш вървеше във вътрешността на черво — черво на мъртвец, студено и гадно. Стълбището в дъното на коридора бе срутено и блокираше достъпа до горния етаж. Мъжете явно не бяха продължили нагоре, а надолу.

До неизползваемото стълбище имаше избена врата и Камерън чу гласове, които идваха изпод земята.

„Сега или никога“, помисли си той и отвори вратата само колкото да се промъкне в тъмнината зад нея. Въздухът беше леден. Не просто студен или влажен, а мразовит. За миг си помисли, че е влязъл в хладилен склад. Дъхът му излизаше като пара, направо му идеше да затрака със зъби.

„Късно е да се връщам“, каза си Камерън, и заслиза по хлъзгавите, сякаш покрити със скреж стъпала. Тук тъмнината не беше толкова непрогледна. В долния край ма дългото стълбище мъждукаше бледа светлина, чийто студен блясък нямаше нищо общо с дневната светлина. Камерън погледна с копнеж към отворената врата зад себе си. Видя му се доста примамлива, но той бе любопитен, много любопитен. Не му оставаше друго, освен да продължи да слиза.

Миризмата, която изпълваше мястото, го удари в ноздрите. Камерън имаше слабо обоняние, а вкусовите му рецептори бяха дори по-зле, както обичаше да казва жена му. Тя твърдеше, че той не може да различи чесън от роза и вероятно бе права. Обаче миризмата в това подземие му напомни за нещо, което предизвика киселини в стомаха му.

Кози. Миришеше — ех, жена му да беше тук, та да й каже, че се е сетил — на кози.

Вече беше в долния край на стълбите, намираше се на шест, може би дори на девет метра под земята. Гласовете все още звучаха приглушено, сякаш идваха иззад втора врата.

Стълбището свърши и Камерън се озова в малка стая. Стените й бяха зле варосани и надраскани с неприлични графити, главно изображения на сексуални сцени. На пода имаше канделабър със седем гнезда. Две от опушените свещи бяха запалени и горяха с мръсен, почти синкав пламък. Сега миризмата на кози бе по-силна и примесена с отвратително сладникав аромат, достоен за турски бордей.

В стаята имаше две врати и разговорът идваше иззад едната. Като стъпваше предпазливо по хлъзгавия под, той се приближи до нея и наостри уши, за да чува по-ясно гласовете. Звучаха напрегнато.

— ... побързай...

— ... правилните умения...

— ... деца, деца...

Смях.

— Вярвам, че утре всички ние...

Отново смях.

Изведнъж му се стори, че гласовете смениха посоката си, сякаш говорещите се приближаваха към вратата. Камерън отстъпи три крачки назад по ледения под, като едва не събори свещника. Пламъчетата потрепнаха и запращяха.

Трябваше да избере — или стълбите, или другата врата. Стълбите бяха пътя за бягство. Ако ги изкачеше, щеше да е извън опасност, но никога нямаше да разбере. Никога нямаше да узнае защо тук беше толкова студено, защо бяха сини пламъчетата, защо миришеше на кози. Вратата предоставяше възможност. Като отстъпи към нея, без да отделя очи от отсрещната врата, Камерън натисна леденостудената месингова дръжка. Тя се завъртя с известно

затруднение и той се скри зад нея, точно когато се отвори отсрещната врата. Двете движения бяха в абсолютен синхрон.

Господ беше с него.

Докато затваряше вратата обаче разбра, че е направил грешка. Господ изобщо не беше с него.

Игличките на студа пронизаха главата, зъбите, очите, пръстите му. Имаше чувството, че са го хвърлили гол върху айсберг. Кръвта сякаш застина във вените му; слюнката замръзна на езика му, усети боцкане по лигавицата на носа си, тъй като слузта по нея се превърна в ледени кристалчета. Студът сякаш го парализира, не можеше дори да се обърне.

Като движеше едва-едва ръцете си, Камерън заопипва джобовете си с пръсти, толкова вцепенени, че можеха да ги отрежат, без да усети.

Запалката залепна за дланта му. Влажните му от пот пръсти вече се бяха покрили със скреж. Той се опита да я запали като щит срещу тъмнината, като щит срещу студа. След многократни опити от нея най-сетне изскочи малко пращящо пламъче.

Помещението бе голямо: истинска ледена пещера. Стените и неравният таван засияха с множество блестящи искрици. Над главата му висяха остри като копия ледени сталактити. Подът, на който едва се крепеше, се спускаше под наклон към една дупка в средата на помещението. Краищата и стените на отвора, широк метър и половина-два, бяха така плътно покрити с лед, сякаш в мрака се бе изливала внезапно замръзнала река.

Камерън се сети за Ксанаду от поемата^[2], която знаеше наизуст. Видения от друг Албион...

*Където Алф — свещената река тече,
провира се през пещери необозрими
и чезне в дълбините на мрачното море.*

Ако тук, долу, наистина бе имало море, то бе замръзнало. Застинало навеки като смъртта.

Не му оставаше друго, освен да се задържи прав, за да не се подхлъзне по наклонения под към неизвестността. Пламъчето на запалката трепна и угасна, сякаш духнато от леден полъх.

— Мамка му — изруга Камерън и потъна обратно в непрогледна тъмнина.

Така и не разбра дали гласът му привлече вниманието на тримата отвън или Бог напълно го изостави в този момент и ги подтикна да отворят вратата. Но тя зейна така внезапно, че блъсна Камерън и го събори. Напълно вцепенен от студ, той не можа да запази равновесие и се просна на ледения под, а помещението се изпълни с миризмата на кози.

Камерън се извърна. На прага стояха двойникът на Войт, шофьорът и третият мъж от мерцедеса. Последният беше с кожух, явно ушит от козешки кожи. От тях още висяха рога и копита. Кръвта по козината бе кафява и засъхнала.

— Какво правите тук, господин Камерън? — попита онзи с кожуха.

Камерън едва успя да проговори. Не усещаше нищо, освен остра агонизираща болка в средата на челото.

— Какво става, по дяволите? — едва помръдна той замръзналите си устни.

— Именно това става, господин Камерън — отговори непознатият. — Стават дяволски работи.

* * *

Докато подминаваха църквата „Сейнт Мери льо Странд“, Лойър погледна назад и се спъна. Джоуел, който бе на три метра зад водачите, разбра, че конкурентът му се предава. Но защо толкова скоро, тук нещо не беше наред. Забави крачка, като остави Макклауд и Войт да го задминат. Нямаше закъде да бърза. Киндерман беше доста назад — не можеше да се мери с тези бързи младежи. Той беше костенурката в това състезание.

Лойър бе задминат от Макклауд, Войт, а накрая от Джоунс и Киндерман. Дъхът му внезапно секна и краката му натезаха като олово. По-лошо, видя как асфалтът под маратонките му се пропука и изпод земята, като безпризорни деца, се подадоха пръсти, които се опитваха да го хванат. Изглежда, никой друг не ги виждаше. Тълпата продължаваше да крещи, докато тези призрачни ръце се измъкнаха от

асфалтовия си гроб и го сграбчиха. Той се строполи в мъртвите им обятия, изтощен, с прекършена младост и изчерпани сили. Хищните пръсти на мъртвите продължиха да го дърпат дълго след като лекарите го вдигнаха от трасето, прегледаха го и му биха успокоително.

Но там, върху горещия асфалт, Лойър разбра защо тези ръце се бяха вкопчили в него. Беше погледнал зад себе си. Точно това ги бе накарало да дойдат. Беше погледнал...

„... и след като Лойър така сензационно отпадна, състезанието продължава. Сега Франк Макклауд Светкавицата налага темпото и бързо взема преднина пред новака Войт. Джоуел Джоунс изостана още повече, той като че ли изобщо не може да бяга в крак с водачите. Ти какво мислиш, Джим?“

„Ами, Джоуел или вече е изтощен, или разчита другите да се изтощят преди него. Не забравяй, че той не е новак в тази дистанция.“

„Така е, Джим.“

„А това може да го направи невнимателен. Със сигурност ще трябва доста да се потруди, за да смени настоящата си трета позиция.“

Джоуел се чувстваше замаян. За момент, докато гледаше как Лойър започва да изостава, го чу да се моли на висок глас. Молеше Господ да го спаси. Джоуел бе единственият, който чу думите:

Дори да ходя през долината на смъртната сянка, няма да се уплаша от зло, защото Ти си с мен. Твоят жезъл и Твоята тояга, те ме утешават^[3].

Сега слънцето бе по-жарко и Джоуел взе да усеща познатата умора в крайниците. Бягането по асфалта бе мъчително за краката и за ставите. Не че това би накарало човек да се моли. Опита се да прогони от ума си отчаянието на Лойър и да се съсредоточи върху настоящата си задача.

Имаше още много да се тича, не бяха пробягали дори половината от трасето. Разполагаше с достатъчно време да настигне героите, предостатъчно време.

Докато тичаше, се помъчи разсеяно да си спомни молитвите, на които майка му го бе учила, в случай че някой ден му потрябват. Но годините ги бяха изличили от съзнанието му, беше ги забравил напълно.

* * *

— Казвам се Грегъри Бърджис — представи се облеченият в козешки кожух мъж. — Член съм на Парламента. Не ме познаваш. Старая се да стоя в сянка.

— Член на Парламента? — повтори Камерън.

— Да. Независим. Много независим.

— А това брат на Войт ли е?

Бърджис погледна към двойника на Войт. Момчето дори не трепваше на зверския студ, макар че беше само по тънък потник и шорти.

— Брат ли? — повтори въпросително Бърджис. — Не, не. Това е моят... как беше думата? Фактотум^[4].

Прозвуча му някак познато, но Камерън не беше особено начетен.

— Фактотум?

— Покажи му — каза Бърджис великодушно.

Лицето на Войт се разтресе, кожата сякаш се съсухри, устните се отдръпнаха от зъбите, които се размекнаха като бял восък и се изляха в гърлото, което на свой ред се превърна в колона от блестящо сребро. Лицето вече не беше човешко, не беше дори на бозайник. Преобрази се във ветрило от ножове, чиито остриета проблясваха на светлината на свещите, проникваща през вратата. Едва оформена, тази чудатост започна отново да се променя, ножовете взеха да се топят и да потъмняват, изникна мъх, очите изпъкнаха и се издуха като балони. От новата глава изскочиха антени, долната челюст се изтегли напред от преобразяващата се безформена маса и на шията на Войт вече се мъдреше глава на пчела — огромна и детайлно оформена.

Бърджис очевидно се радваше на представлението, защото изръкопляска с облечените си в ръкавици ръце.

— И двамата са фактотуми — каза той, като посочи към шофьора, който се оказа жена. Тя свали шапката си и буйната ѝ кестенява коса се разпиля по раменете. Беше възхитително красива, с лице, за което да си дадеш живота. Но и тя като другия беше илюзия, без съмнение способна на безкрайни преобразявания.

— И двамата ми принадлежат, разбира се — обяви гордо Бърджис.

— Какво? — успя само да пророни Камерън, въпреки че в главата му се въртяха десетки въпроси.

— Аз служа на Ада, господин Камерън. И Адът ми служи на свой ред.

— Адът?

— Зад теб се намира един от входовете за Деветия кръг. Чел си Данте, предполагам?

*Това е Той и мястото това е,
тук нужно е със сила сърце си да въоръжиш.*

— Защо сте тук?

— За да участвам в това състезание. В него вече се включи третият ми фактотум. Този път той ще победи. Този път Адът ще възтържествува, господин Камерън, и ти няма да ни отнемеш наградата.

— Адът ли? — повтори Камерън.

— Вярващ си, нали? Ти си добър богомолец. Все още се молиш преди хранене, като всяка богобоязлива душа. Страхуваш се да не се задавиш с вечерята.

— Откъде знаете, че се моля?

— Жена ти ми каза. О, тя ме осведоми подробно за теб, господин Камерън, наистина доста се разприказва пред мен. Беше много любезна. Оказа се истински психоаналитик, нужно беше само малко да я поухажвам. Даде ми толкова много... информация. Ти си ревностен социалист, нали? Точно като баща ти.

— Политиката сега...

— Политиката е същината на нещата, господин Камерън. Без политика ще настъпи анархия, нали? Дори Адът се нуждае от ред. Девет кръга, всеки със строго определени наказания. Погледни долу и виж сам.

Камерън усещаше дупката зад гърба си, нямаше нужда да я поглежда.

— Знаеш ли, ние държим на реда. Не на хаоса. Това е пропаганда, разпространявана от Рая. И знаеш ли какво ще спечелим?

— Това е само едно благотворително състезание.

— Благотворителността е най-малкото. Ние не се състезаваме, за да спасим света от рака. Състезаваме се за неговото управление.

Камерън не схвана напълно.

— Управление ли? — повтори.

— Веднъж на всеки сто години се провежда това състезание — от катедралата „Сейнт Пол“ до Уестминстърския дворец. Често пъти в глуха доба, в пълна тайна, без аплодисменти. Днес събитието е посред бял ден и е наблюдавано от хиляди хора. Но състезанието винаги е едно и също. Вашите атлети срещу нашите. Ако спечелите, ще има още сто години демокрация. Ако ние спечелим — както и ще стане, — това ще бъде краят на света какъвто го познавате.

Камерън почувства някаква вибрация зад гърба си. Изражението на лицето на Бърджис внезапно се промени, самоувереността му намаля, самодоволството му бе заменено от нервна възбуда.

— Виж ти, виж ти — възкликна той, размахвайки ръце като криле на птица. — Изглежда, сме на път да бъдем посетени от висшата сила. Колко ласкателно.

Камерън се обърна и надникна в дупката. Вече нищо не му пречеше да задоволи любопитството си. Беше в ръцете им и можеше да види всичко, което имаше за гледане.

От мрачната дупка изригна вълна от леден въздух и в мрака на бездната той видя да приближава призрачна фигура. Напредваше уверено и главата ѝ бе отметната назад, за да гледа към света.

Камерън чуваше дишането ѝ, виждаше лицето ѝ в тъмнината като пулсираща рана, като съвкупност от лигави кости, които се отваряха и затваряха като челюстите на огромен краб.

Бърджис падна на колене, двамата фактотуми се проснаха по очи от двете му страни.

Камерън разбра, че няма да има друг шанс. Изправи се, като едва движеше вкочанените си крайници, и тръгна тромаво към Бърджис, който бе затворил очи в благоговейна молитва. Докато минаваше покрай него, по-скоро по случайност, отколкото нарочно, го блъсна с коляно в челюстта и мъжът се просна на земята. Камерън излезе с пързаляне от ледената пещера и се озова в осветената от свещи стая.

Зад него помещението се изпълни с дим и стонове и Камерън, също като съпругата на Лот, бягаща от рушация се Содом, хвърли един-единствен поглед назад, за да види забранената гледка.

Нещото се надигаше от дупката и сивата му маса изпълваше отвора, осветена от някакво подземно сияние. Очите му, разположени дълбоко в голия череп на слонската му глава, срещнаха погледа на Камерън през отворената врата. И го докоснаха като целувка, проникнаха през очите му в самия му мозък.

Камерън обаче не стана на сол. Откъсна любопитния си поглед от лицето, пресече, пързаяйки се, преддверието и започна да се изкачва по стълбите, като вземаше по две, по три наведнъж, падаше, ставаше и пак продължаваше нагоре. Вратата още бе открехната. Зад нея бяха дневната светлина и светът.

Той я отвори със замах и се строполи в коридора, чувствайки как топлината започва да съживява премръзналите му нервни окончания. По стълбите зад него не се чуваше никакъв шум: явно съществата изпитваха прекалено голямо страхопочитание към безплътния си гост, за да го зарежат и да го последват. Камерън се затътри покрай стената на коридора, тялото му бе разтърсвано от тръпки, зъбите му тракаха.

Никой не го преследваше, поне засега.

Навън денят бе ослепително светъл и гой усети как го изпълва радостно вълнение от успешното бягство. Никога не бе изпитвал нещо подобно. Да бъде толкова близо до смъртта и все пак да оцелее. В крайна сметка Бог не го бе изоставил.

Като залиташе, се завтече по уличката към велосипеда си, решен да спре състезанието, да разкаже на света.

Колелото му беше непокътнато, дръжките на кормилото бяха топли като ръцете на жена му.

Когато праметна крак през рамката, погледът, който бе разменил с Ада, запали в него огън. Тялото му, все още в неведение за пламтящия му мозък, продължи да се движи още миг-два, краката му стъпиха на педалите и ги завъртяха.

После Камерън усети разгарящия се в главата му пожар и разбра, че умира.

Този поглед, погледът назад...

Жената на Лот.

Като глупавата жена на Лот...

Светкавицата премина през главата му по-бързо от мисъл.

Черепът му се пукна и разтопеният мозък изригна като нажежена до бяло мълния. Очите му се овъглиха и заприличаха на два черни ореха, от устата и ноздрите му заструи светлина. Нямахше пламъци, нито дим, но Камерън се превърна за секунди в стълб черна плът.

Когато велосипедът му изхвърча от пътя и влетя през витрината на едно шивашко ателие, тялото на Камерън, вече напълно овъглено, падна по очи и остана да лежи сред изпепелените костюми като някакво чучело.

Той също бе погледнал назад.

* * *

Тълпата на площад „Графалгар“ кипеше от ентузиазъм. Викове, сълзи, развети знамена. Сякаш за тези хора незначителното състезание се бе превърнало в нещо специално: в ритуал, чието значение не знаеха. И все пак дълбоко в себе си разбираха, че денят е зареден с жупел, усещаха, че неистово се стремят да стигнат до небесата. Особено децата. Те тичаха край трасето с изопнати от страх лица, като крещяха неразбираеми молитви. Някой извика името му:

— Джоуел! Джоуел!

Или пък си бе въобразил? Дали си бе въобразил и молитвата, отронила се от устните на Лойър, и знаците в лъчезарните лица на бебетата, вдигнати високо, за да видят минаващите състезатели?

Когато завиха по „Уайтхол“, Франк Макклауд хвърли поглед през рамо и Адът го взе.

Стана внезапно и много бързо.

Той се спъна, една ледена ръка започна да изстиска живота от него. Като го наближи, Джоуел забави крачки. Лицето на Франк бе пурпурно, на устата му беше избила пяна.

— Макклауд — взря се Джоуел в слабото лице на своя най-сериозен съперник.

Франк го погледна през пелена от дим, от която сивите му очи бяха придобили жълтеникав цвят. Джоуел посегна да му помогне.

— Не ме пипай! — простена Макклауд. Капилярите в очите му набъбнаха и прокървиха.

— Схвана ли се? — попита Джоуел. — Гърч ли получи?

— Тичай, копеле, тичай! — отвърна Франк, докато невидимата ръка изтръгваше живота от гърдите му. Сега от порите на лицето му започна да избива кръв, от очите му потекоха кървави сълзи. — Тичай и не поглеждай назад! За бога, не поглеждай назад!

— Защо?

— Тичай, за да не умреш!

Думите му не бяха молба, а заповед.

Тичай.

Не за златен медал или слава. Просто за живота си.

Джоуел вдигна очи, изведнъж осъзнал, че зад гърба му има нещо с огромна глава, усети студен дъх във врата си.

Плю си на петите и хукна с всички сили.

„Е, нещата не вървят никак добре за бегачите, Джим. След сензационното падане на Лойър, сега и Франк Макклауд се спъна. Никога досега не съм виждал подобно нещо. Но той май размени няколко думи с Джоуел Джоунс, докато младежът го задминаваше, значи е добре.“

Когато качиха Макклауд в линейката, той вече беше мъртъв, а до следващата сутрин се разложи.

Джоуел тичаше. Боже господи, как само тичаше! Слънцето прежуряше лицето му, като размиваше цветовете на аплодиращата тълпа, лицата на хората, знамената. Всичко се сля в един монотонен шум, в който нямаше нищо човешко.

Джоуел познаваше чувството, което го обземаше, чувството за дезориентация, дължащо се на умората и пренастищането на кръвта с кислород. Той тичаше в нереалния свят на собственото си съзнание, мислеше, потеше се, страдаше сам, за себе си, в името на себе си.

И не беше толкова лошо да е сам. В главата му зазвуча музика: откъслечи от химни, нежни думи от любовни песни, мръсни стихове. Азът му се отдръпна и халюцинациите му, безименни и смели, взеха връх.

Отпред, размит от същия бял поток от светлина, тичаше Войт. Той бе врагът, той бе нещото, което трябваше да задмине. Войт с неговото кръстче, което се полюшваше и проблясваше на слънцето. Можеше да го направи, ако не гледаше, ако не поглеждаше...

Назад.

* * *

Бърджис отвори вратата на мерцедеса и се качи в него. Беше изгубил време, ценно време. Трябваше да бъде пред сградата на Парламента, на финалната линия, готов да посрещне състезателите. Трябваше да изиграе ролята на благ и усмихнат демократ. А утре? Утре нямаше да бъде толкова благ.

Дланите му бяха потни и лепкави от вълнение, а костюмът му на фино райе миришеше на козия кожух, който бе длъжен да носи в помещението. И все пак никой нямаше да забележи, пък и да забележеха, кой англичанин би бил толкова неучтив да спомене, че някой до него смърди на пръч?

Мразеше подземната стая, вечния лед, онази проклета зейнала дупка с долитащите от нея далечни звуци на безвъзвратна загуба. Но сега всичко свърши. Той бе направил своето жертвоприношение, бе показал безпрекословното си безгранично преклонение пред бездната и беше време да си получи наградата.

Докато колата се носеше по пътя, Бърджис си мислеше за многобройните жертви, които бе принесъл в името на амбициите си. Отначало бяха незначителни неща: котета и петлета. По-късно бе разбрал с каква насмешка гледат на подобни жестове. Но в началото бе невеж, не знаеше какво и как да даде. С течение на годините те му показаха какво искат от него, научиха го как да продаде душата си. Личните му пожертвования бяха старателно планирани и безупречно реализирани, въпреки че след тях остана без зърна на гърдите и без надежда за деца. Обаче болката си бе струвала: властта му постепенно нарастваше. Един от тримата първенци на випуска в Оксфорд; съпруга, която надхвърля мечтите и на най-ненаситния сластолюбец; място в Парламента, а скоро, съвсем скоро, щеше да получи и цялата страна.

Обгорените чуқанчета на палците го заболяха, както се случваше често, когато бе нервен. Бърджис несъзнателно засмука едното.

* * *

„Вече се намираме в заключителния етап на това дяволски интересно състезание. Джим?“

„О, да, това състезание се оказа една голяма изненада. Войт е ново лице сред състезателите, а сега, без много усилия, набира значителна преднина пред съперниците си. Разбира се, Джоунс направи благородния жест да провери дали Франк Макклауд е добре след лошото му падане и заради това изостана.“

„Ясно е, че Джоунс ще загуби тази надпревара, нали?“

„Така смятам. Мисля, че той загуби битката за първото място.“

„Но това все пак е само едно благотворително състезание.“

„Абсолютно си прав. А в подобна ситуация е без значение дали печелиш, или губиш.“

„Важното е как ще се представиш.“

„Точно така.“

„Да, точно така.“

„Двамата се показаха от завоя на «Уайтхол» и вече се виждат от сградата на Парламента. Тълпата аплодира своето момче, но аз наистина смятам, че Джоунс няма да спечели.“

„Не забравяй, че в Швеция изненада всички.“

„Така е. Така е.“

„Може би ще го направи отново.“

* * *

Джоуел тичаше и разстоянието между него и Войт взе да се топи. Съсредоточи се върху гърба на мъжа, прикова поглед във фланелката му, като изучаваше ритъма му и търсеше слабости.

Забеляза известно забавяне. Войт вече не бягаше толкова бързо. Крачките му започваха да стават неравномерни, което бе сигурен признак за умора.

Можеше да го задмине. С малко кураж можеше да го победи.

Както и Киндерман. Беше забравил за него. Без да се замисля, Джоуел хвърли поглед през рамо.

Киндерман беше далеч назад и продължаваше да поддържа равномерния си ритъм на маратонец. Но там отзад имаше и нещо

друго: друг бегач, който го следваше почти по петите, призрачен, огромен.

Джоуел извърна очи и се загледа напред, като проклинаше глупостта си.

С всяка крачка настигаше Войт. Мъжът наистина губеше сили, беше очевидно. Джоуел беше сигурен, че ще го победи, трябваше само да положи повече усилия. Да забрави за преследвача си, който и да бе той, да забрави всичко, освен изпреварването на южноафриканеца.

Само че видяното не му излизаше от главата.

„*Не поглеждай назад!*“, предупреди го Макклауд. Твърде късно — вече погледна. Тогава по-добре да разбере какъв е този фантом.

Пак се обърна.

Отначало не забеляза нищо — само тичащия бавно Киндерман. После призрачният бегач изплува отново и Джоуел разбра какво е повалило Макклауд и Лойър.

Не беше бегач — жив или мъртъв. Не беше дори човешко същество. Безплътен силует със зейнал мрак вместо глава — самият дявол.

Не поглеждай назад!

Устата на съществото, ако изобщо беше уста, бе отворена. Диханието му — толкова студено, че накара дъхът на Джоуел да секне — се завъртя като вихрушка около фигурата му. Ето защо Лойър беше мълвял молитви, докато тичаше. Това обаче не му помогна, смъртта така или иначе го застигна.

Джоуел извърна очи, за да не вижда дявола, и се опита да не обръща внимание на внезапната слабост в коленете си.

Сега Войт също погледна назад. Лицето му изглеждаше мрачно и притеснено и Джоуел някак си разбра, че южноафриканецът принадлежи на дявола, че сянката зад него с господар на Войт.

— Войт. Войт. Войт. Войт — изрече през зъби, като изплюваше думата при всяка крачка.

Съперникът му чу името си.

— Черно копеле! — извика Войт.

Джоуел увеличи темпото. Сега беше на два метра от състезателя на дявола.

— Погледни... зад... теб — рече запъхтяно Войт.

— Видях го.

— Идва... за... теб...

Думите му бяха мелодраматични и плоски. Джоуел беше господар на тялото си, нали? И не се страхуваше от тъмнината, защото носеше нейния цвят. Това по-малко човек ли го правеше, както смятаха мнозина? Или обратното — нещо повече от човек: с повече кръв, повече пот, повече плът. С по-големи ръце, по-големи крака и по-голяма глава. С повече сила и по-големи стремежи. Какво може да му направи дяволът? Да го изяде? Нямаше да му хареса на вкус. Да го замрази? Имаше прекалено гореща кръв, беше твърде бърз и преизпълнен с живот.

Нищо не можеше да го победи — той беше варварин с маниери на джентълмен.

Нито бял, нито съвсем черен.

Войт страдаше: болката си личеше в накъсаното му дишане, в неуверените му вяли движения. Бяха на петдесет метра от стъпалата и финалната линия, но преднината му непрекъснато намаляваше; с всяка крачка дистанцията между двамата бегачи се скъсяваше.

Тогава започнаха пазарлъците.

— Чуй... ме.

— Какво си ти?

— Власт... Ще ти дам власт... само... ни остави... да спечелим.

Сега Джоуел тичаше почти на една линия с него.

— Късно е.

Почувства прилив на сили в краката и това го изпълни с невероятна радост. Дяволът зад него, дяволът до него — какво го интересува? Той умееше да тича.

Задмина Войт. Ставите му бяха гъвкави, беше истинска машина.

— Копеле, копеле, копеле — повтаряше фактотумът, а лицето му бе разкривено от напрежение. Не трепна ли това лице, когато Джоуел профуча край него? Сякаш чертите му се размазаха и за миг загуби човешкия си облик.

Войт вече беше зад него и тълпата крещеше от възторг, цветовете отново нахлуваха в света. Щеше да победи. Не знаеше в името на какво, но щеше да победи.

Ето го и Камерън. Видя го да стои на стъпалата до непознат мъж в костюм на ситно райе. Камерън се усмихваше, крещеше с непривичен за него ентузиазъм и му махаше от стълбите.

Джоуел затича още по-бързо към финалната линия, лицето на Камерън му вдъхна сили.

После това лице сякаш започна да се променя. Маранята ли накара косата му да засвети? Не, кожата на бузите му започна да се издува, по шията и челото избиха черни петна, които бързо се разрастваха. Сега косата щръкна и от главата лумнаха ослепителни пламъци. Камерън гореше, но продължаваше да се усмихва, продължаваше да му маха с ръка.

Джоуел внезапно изпита отчаяние.

Дяволът зад него. Дяволът пред него.

Това не е Камерън. Истинският Камерън не се вижда никъде, значи е мъртъв.

Разбра го инстинктивно. Камерън е загинал и тази черна пародия, която му се усмихваше и му махаше с ръка, бяха последните му мигове, възпроизведени за удоволствие на неговите фенове.

Крачките на Джоуел станаха колебливи, ритъмът им се наруши. Чудовищното хрипливо дишане на Войт зад гърба му започна да се приближава.

Внезапно цялото му тяло се разбунтува. Съдържанието на стомаха му започна да се надига, краката му омекнаха, мозъкът му отказа да мисли, парализиран от страх.

— Тичай! — каза си той. — Тичай! Тичай!

Обаче пред него бе дяволът. Как да се втурне право в обятията на подобна гадост?

Войт го беше догонил и сега го изпревари, като го блъсна с рамо. Победата бе отнета от Джоуел с лекота — като бонбон от ръцете на бебе.

До финалната линия оставаха още десетина крачки, а Войт отново водеше. Джоуел протегна почти несъзнателно ръка и го сграбчи за фланелката. Беше измама и всички от тълпата я видяха. Да вървят по дяволите.

Джоуел дръпна с всички сили и двамата залитнаха. Тълпата се раздели, те изхвърчаха от трасето и се стовариха тежко на земята — Войт отгоре, Джоуел под него.

Ръката, която Джоуел инстинктивно бе протегнал да смекчи удара, се озова погребана под тежестта на двете тела. Костта не

издържа и се счупи. Той чу хрущенето, преди да почувства пронизващата болка, после от устата му се изтръгна писък.

На стълбите Бърджис крещеше като обезумял. Истински цирк. Камерите снимаха, коментаторите бърбореха.

— Ставай! Ставай! — викаше той.

Обаче Джоуел беше сграбчил Войт със здравата си ръка и нямаше да го пусне за нищо на света.

Двамата се търкаляха върху чакъла, като всяко завъртане раздробяваше допълнително костта на ръката на Джоуел и предизвикваше спазми в стомаха му.

Фактотумът Войт губеше сили. Никога не се бе чувствал толкова изтощен: не беше подготвен за напрежението от състезанието, в което господарят му го бе накарал да участва. Започваше да се ядосва и губеше контрол. Джоуел усети дъха му върху лицето си — вонеше на пръч.

— Покажи истинския си облик — каза му той.

Зениците на фактотума изчезнаха, очите му станаха целите бели. В устата на Джоуел се събра кървава хрчка и той я изплю в лицето на Войт.

Съществуването изгуби самообладание.

Лицето му се разтопи. Фалшивата плът изчезна и на мястото ѝ зейна бездна, която нямаше очи, нито нос, уши или коса.

Тълпата около тях се отдръпна. Хората се разпищяха, някои припаднаха. Джоуел не ги виждаше, но слушаше виковете със задоволство. Тази трансформация не беше само за него, тя беше за всички. Хората я виждаха, виждаха истината — отвратителната, грозна истина.

Устата на нещото беше като паст на дълбоководна риба — огромна и пълна с абсурдно големи зъби. Джоуел мушна здравата си ръка под долната ѝ челюст и се развика за помощ, като се мъчеше да я задържи настрани от себе си.

Никой не посмя да се приближи.

Тълпата стоеше на порядъчно разстояние, хората гледаха ококорено и крещяха, но нямаша желание да се намесят. За тях това бе просто зрелище, нов спорт — борба с дявола. Борба, която не ги касаше.

Джоуел разбра, че силите го напускат, че ръката му не може повече да възпира устата. Обзет от отчаяние, той усети как зъбите се впиват в челото и брадичката му, как пробиват плътта и костта. После дяволската паст му отхапа лицето и бялата нощ го погълна.

Фактотумът се надигна от трупа с парчета скалп между зъбите. Беше свалил лицето на чернокожия като маска и сега на мястото му имаше кървава маса от потрепващи мускули. Сред тях зееше кухня — устата на Джоуел, — а в нея се мяташе и кървеше остатъкът от езика му, неспособен да се оплаче.

На Бърджис му беше все едно как изглежда пред хората. Състезанието беше всичко, а победата си беше победа, независимо как е спечелена. В крайна сметка и Джоуел наруши правилата.

— Давай! — извика той на фактотума. — Тичай!

Съществуващото обърна окървавеното си лице към него.

— Ела тук! — нареди му Бърджис.

Деляха ги само няколко метра, оставаха няколко крачки до финалната линия и състезанието щеше да бъде спечелено.

— Тичай към мен! — изкрещя Бърджис. — Тичай! Тичай!

Фактотумът бе уморен, но позна гласа на своя господар. Втурна се към финалната линия, следвайки сляпо виковете на Бърджис.

Четири крачки, три...

И Киндерман го задмина, устремен към финала. Късогледият Киндерман, изпреварил само с една крачка Войт, спечели състезанието, без да подозира каква победа е завоювал, без да погледне дори веднъж към лежащите на земята отворителни останки.

Когато Киндерман пресече финалната линия, не се чува никакви викове, никакви аплодисменти.

Над стъпалата сякаш притъмня, въздухът стана необичайно мразовит.

Клатейки извинително глава, Бърджис се свлече на колене.

— Отче наш, който беше на небесата, да не се свети името ти...

Какъв изгъркан трик. Каква наивна реакция.

Тълпата започна да се разпръсва. Някои хора побягнаха. Децата, запознати с мрака, от който неотдавна бяха дошли, реагираха най-спокойно. Хванаха за ръка своите родители и ги поведоха след себе, като ги напътстваха да не поглеждат назад. И родителите, припомняйки си смътно утробата, първия тунел, първия жадуван изход

от святото място, първото изкушение да погледнат назад и да умрат, ги последваха, покорни като агнета.

Само Киндерман изглеждаше невъзмутим. Безчувствен към студа, той седна на стълбите и започна да бърше стъклата на очилата си, като се усмихваше на собствената си победа.

Бърджис осъзна, че всякакви молитви са безполезни и изтича да се скрие в Уестминстърския дворец.

Изоставеният фактотум се отказа напълно от човешкия си облик. Безплътен, безцветен, той изплю противното месо на Джоуел Джоунс. Полусдъвканото лице на лекоатлета падна на чакъла до собственото му тяло. Създанието се разтвори във въздуха и се върна в Кръга, който смяташе за свой дом.

* * *

Въздухът в коридорите на властта бе застоял: не се виждаше жива душа, никаква помощ.

Бърджис не беше във форма и след като потича малко, забави крачка. Продължи ходом по облицованите с тъмна ламперия коридори, а добре отъпканият килим заглушаваше равномерните му крачки.

Чудеше се какво да направи. Щяха да го обвинят, че се е провалил, че не е предвидил всичко, но той бе уверен, че ще намери начин да се измъкне. Щеше да им даде каквото поискат като компенсация за недалновидността си. Ухо, крак — нямаше какво да им предложи, освен кръвта и плътта си.

Трябваше обаче да подготви внимателно защитата си, защото те мразеха слабата логика. На карта беше заложено нещо повече от живота му, не можеше да си позволи да се изправи пред тях с половинчати извинения.

Усети леден полъх зад гърба си и веднага разбра какво става. Адът го бе последвал по тихите коридори, дори тук, в люлката на демокрацията. Въпреки това той щеше да оцелее, нямаше да му се случи нищо лошо, стига да не се обръща, да не вдига очи от пода или от ръцете си с липсващи палци. Това беше един от първите уроци, които научаваше всеки, доближил се до Бездната.

Въздухът стана мразовит. Дъхът на Бърджис се превърна в бяло облаче, главата го заболя от студ.

— Съжалявам — каза искрено на своя преследвач.

Гласът, който му отговори, бе по-мек, отколкото очакваше.

— Ти не си виновен.

— Не — възрази Бърджис, окуражен от миролюбивия тон. — Това беше грешка и аз дълбоко се разкайвам. Подценех Киндерман.

— Наистина беше грешка, но всички грешим — отвърна Адът. — След сто години пак ще опитаме. Демокрацията е сравнително нов култ: още не е загубила външния си блясък. Ще и отпуснем още един век и тогава ще я победим.

— Да.

— Обаче ти...

— Знам.

— Няма да получиш никаква власт, Грегъри.

— Да.

— Е, не е дошъл краят на света. Погледни ме.

— Не сега, ако не възразявате.

Бърджис продължи упорито да върви, стъпка след стъпка. „Дръж се спокойно, бъди благоразумен.“

— Погледни ме, ако обичаш — каза ласкаво Адът.

— По-късно, господарю.

— Моля те само да ме погледнеш. Малък знак на уважение, който ще бъде високо оценен.

— Ще го направя. Наистина ще го направя. Обаче по-късно.

На това място коридорът се разклоняваше. Бърджис пое наляво. Сметна, че символичният му избор ще поласкае Ада.^[5] Но коридорът се оказа задънен.

Бърджис застина пред стената. Студът проникна в мозъка му, чуқанчетата на липсващите му палци неистово го заболяха. Той си свали ръкавиците и започна да ги смуче.

— Погледни ме. Обърни се и ме погледни — каза любезно гласът.

Какво да направи? Вероятно би било най-добре да се върне обратно по коридора и да намери друг път. Просто трябваше да обикаля в кръг дотогава, докато успее да намери достатъчно аргументи в своя защита, така че преследвачът му да го остави на мира.

Докато стоеше и прехвърляше в ума си различните възможности, усети лека болка във врата.

— Погледни ме — подкани го отново гласът.

Гърлото му се сви. Той чу стържещ звук от триене на кости, после в основата на черепа му сякаш се вряза нож.

— Погледни ме — каза Адът за последен път и главата на Бърджис се завъртя.

Тялото не — то продължи да стои обърнато към голата стена, която препречваше коридора.

Обаче главата му се завъртя върху слабия врат в разрез с всички закони на анатомията. Бърджис се задави, защото хранопроводът му се усука като въже, шийните му прешлени се смляха, ставните хрущяли се раздробиха. От очите му потече кръв, тъпанчетата му се спухаха и той умря, вперил поглед в това мрачно, нечовешко лице.

— Казах ти да ме погледнеш — рече Адът и пое по нерадостния си път, като заряза изправеното до стената тяло — една необяснима гледка, на която щяха да се натъкнат спорещите оживено демократи, когато пристигнат в Уестминстърския дворец.

[1] Столицата на ада в поемата „Изгубеният рай“ на Джон Милтън. Днес названието се употребява като синоним на преизподня. — Б.пр. ↑

[2] Поемата „Кублай хан“, Самюъл Тейлър Колридж. — Б.пр. ↑

[3] Псалом 23. — Б.пр. ↑

[4] Предан слуга, доверено лице, момче за всичко. — Б.пр. ↑

[5] В окултизма левият път олицетворява черната магия и Дявола. — Б.пр. ↑

ДЖАКЛИН ЕС — ПОСЛЕДНА ВОЛЯ И ЗАВЕЩАНИЕ

Боже мои, мислеше си тя, това не може да е живот. Ден след ден: скуката, досадната работа, разочарованието.

Господи, молеше се тя, избави ме, освободи ме, разпъни ме на кръст, ако трябва, но ме спаси от нещастieto.

Вместо да чака спасителната благословия, един скучен ден Джаклин извади ножчето от самообръсначката на Бен, заключи се в банята и си срязва китките.

Когато Бен застана от другата страна на вратата, тя почти не разбра какво и казва заради туптенето в ушите си.

— Вътре ли си, скъпа?

— Махай се — каза му или поне така й се стори.

— Прибрах се по-рано, любима моя. Нямаше голямо задръстване.

— Моля те, махни се.

От усилието да говори се свлече от тоалетната чиния в локвата кръв, която вече изстиваше върху белите плочки на пода.

— Скъпа?

— Махни...

— Скъпа.

— Се.

— Добре ли си?

Нещастникът вече блъскаше по вратата. Не разбира ли, че тя не може, че тя няма да му отвори?

— Отговори ми, Джаки.

Тя изохка. Не успя да сподави стона си. Болката не беше толкова силна, колкото очакваше, но се чувстваше зле — все едно я бяха ритнали в главата. Все пак той нямаше да успее да се добере навреме до нея, дори да разбие вратата. Вече не. Беше късно.

Бен разби вратата.

Джаклин вдигна очи и го изгледа през сгъстения от усещането за смърт въздух — толкова плътен, че с нож да го режеш.

— Прекалено късно — каза му тя или поне така й се стори.

Но не беше.

* * *

„Боже мой — помисли си, — ама че самоубийство. Жива съм.“

Наетият от Бен лекар се оказа прекалено любезен. Само най-доброто — така й обеща. Само най-доброто за моята Джаки.

— Няма нищо — увери я лекарят, — което да не можем да оправим с малко усилие.

„Защо не говори направо? И без това не му пука. Няма представа как се чувствам.“

— Често си имам работа с женски проблеми като вашите — довери й той с добре заучено съчувствие. — Сред жените на определена възраст се срещат с епидемична честота.

Та тя е само на тридесет. Какво се опитва да й каже? Че е навлязла преждевременно в менопауза?

— Депресия, пълно или частично затваряне в себе си, всевъзможни по вид и размери неврози. Не сте само вие, повярвайте.

„О, да, само аз съм — помисли си Джаклин. — Вътре в главата ми, съвсем сама, и си нямаш идея какво е.“

— Ще ви оправим за нула време, скоро ще припкате весела като агънце.

„Аз съм агне, така ли? За агне ли ме мисли тоя?“

Лекарят изгледа замислено грамотите си в рамки, после добре поддържаните си нокти и накрая химикалите и бележника върху бюрото. Но не и Джаклин. Гледаше във всички други посоки, само не и към нея.

— Знам — продължи той, — какво сте преживели и знам, че е било травмиращо. Жените имат определени нужди. И ако те не бъдат задоволени...

Този пък какво знае за женските нужди?

„Ти не си жена“, помисли си тя.

— Моля? — попита той.

Нима това последното го каза на глас? Тя поклати глава: отказ да говори. Лекарят продължи, набра пак инерция.

— Няма да ви подлагам на безкрайни терапии. И вие не го искате, нали? Имате нужда от малко кураж, както и от нещо, което да ви помогне да спите нощем.

Започваше да я нервира, при това сериозно. Снизходителността му нямаше граници. Всезнаещ и всевиждащ баща; ето на какъв се правеше. Сякаш бе благословен с чудодейната способност да вниква в женската душа.

— Разбира се, неведнъж съм подлагал пациентите на терапия. Но между нас...

Той я потупа леко по ръката. Бащинско докосване по опакото на дланта ѝ. Жест, който би трябвало да я поласкае, да я окуражи, може би дори да я съблазни.

— ... между нас да си остане, това е свързано с прекалено много приказки. Безкрайни приказки. Честно, каква полза от тях? Всички си имаме грижи. Колкото и да говориш, не можеш да се освободиш от проблемите си, нали?

„Ти не си жена. Не приличаш на жена, не знаеш какво усеща една жена...“

— Казахте ли нещо?

Тя поклати глава.

— Стори ми се, че казахте нещо. Моля, не се притеснявайте да говорите открито с мен.

Джаклин не отговори и на него, изглежда, му омръзна да фамилиарничи. Стана и отиде до прозореца.

— Мисля, че най-доброто решение за вас...

Падаше ѝ се в контражур — затъмняваше стаята и скриваше гледката към черешовите дървета на моравата отвън. Тя се загледа в широките рамене и тесния му ханш. Расов мъж, както би се изразил Бен. Не беше създаден да ражда деца. С такова тяло бе създаден да преправя света. Ако не света, то поне умовете на хората.

— Мисля, че най-доброто решение за вас...

Какво знае той с този ханш и тези рамене? Прекалено мъжествен е, за да я разбира.

— Мисля, че най-доброто решение за вас е терапия с успокоителни...

Погледът ѝ се премести върху кръста му.

— ... и почивка.

Сега мислите ѝ бяха насочени към тялото, скрито под дрехите му. Към мускулите, костите и кръвта под еластичната кожа. Тя си го представи от всички страни, измери го с поглед, прецени издръжливостта му, после се съсредоточи и си помисли:

„Стани жена.“

И щом абсурдната идея ѝ хрумна, тялото започна да се променя. За съжаление, не се преобрази като в приказките, плътта му се съпротивляваше на тази магия. Джаклин пожела мъжките му гърди да станат женски и те започнаха да се издуват по най-прелестен начин, докато кожата не се пръсна и гръдната кост не експлодира. Тазът му, разпънат до краен предел, се счупи по средата; мъжът изгуби равновесие и се просна върху бюрото, после се втренчи в нея с пожълтяло от шока лице. Заоблизва устни отново и отново в търсене на влага, която да му помогне да проговори. Устата му бе пресъхнала, думите бяха мъртвородени. Единствените звуци, които издаде, излязоха измежду краката му — плискането на кръвта и глухото тупване на червата върху килима.

Джаклин изпищя при вида на абсурдното чудовище, което бе създала, отдръпна се в далечния край на стаята и повърна в саксията на фикуса.

„Боже мой — помисли си, — ама че убийство. Дори не го докоснах.“

* * *

Стореното този следобед Джаклин запази за себе си. Няма смисъл да докарва безсънни нощи на хората, като ги кара да се замислят върху необичайния ѝ талант.

Полицайте бяха много любезни. Съчиниха цял куп теории за внезапната кончина на д-р Бландиш, въпреки че нито една не обясняваше как гръдният му кош е изригнал по такъв чудодееен начин, превръщайки гърдите му в два хубави (макар и космати) купола.

Предположиха, че при него е нахлул незнаен психар, видял му е сметката с ръце, чукове и триони и си е отишъл, оставяйки Джаклин

Ес в ужасено мълчание, от което никакъв разпит не бе в състояние да я извади.

Едно бе сигурно — неизвестното лице или лица бяха изпратили доктора там, където никакви успокоителни или терапии не можеха да му помогнат.

* * *

За известно време Джаклин сякаш забрави за станалото. Но с течение на месеците то започна да се връща в съзнанието ѝ като спомена за тайно прелюбодеяние. И да я изкушава със забранените си удоволствия. Не помнеше гаденето, само усещането за власт. Не помнеше отвращението, единствено силата. Беше забравила за изпитаната вина и копнееше да го направи отново.

Само че по-добре.

* * *

— Джаклин.

„Съпругът ми наистина ли ме нарече по име?“ Обикновено се обръщаше към нея с Джаки или Джак, или изобщо не използваше име.

— Джаклин.

Гледаше я с големите бебешко-сини очи на колежанчето, в което тя се бе влюбила от пръв поглед. Но сега устните му не бяха толкова меки, а целувките му имаха вкус на остарял хляб.

— Джаклин.

— Да.

— Има нещо, за което трябва да поговорим.

Да поговорят? Какво, днес да не е празник?

— Не знам как да ти го кажа.

— Опитай — предложи тя.

Знаеше, че може да го накара да говори. Да ѝ каже всичко, което тя иска да чуе. Любовни думи може би, стига да си спомни как звучат. Но каква полза от това? По-добре истината.

— Скъпа, малко сгазих лука.

— Какво имаш предвид?

„Направи ли го? Ах, ти, копеле.“

— Стана, докато ти не беше на себе си. Нали се сещаш, когато нещата между нас не вървяха особено. Отделни стаи... ти искаше да спим в отделни стаи... и аз се депресирах здраво. Не исках да те разстройвам, затова не казах нищо. Но няма смисъл да се мъча да водя двойствен живот.

— Добре, Бен, имай си любовна авантюра, щом искаш.

— Не е авантюра, Джаки. Обичам я...

Той явно се готвеше да й дръпне някоя от онези речи, тя го виждаше как събира сили. Оправданията, които се превръщаха в обвинения, извиненията, които неизбежно преминаваха в обиди. Развихреше ли се веднъж, нямаше спирачки. Не искаше да го слуша.

— ... Тя изобщо не е като теб, Джаки. Лекомислена е. Навярно би я нарекла повърхностна.

Може би си струваше да го прекъсне. Сега, докато още не се е оплел напълно, както ставаше обикновено.

— Не е мрачна като теб. Нали разбираш, нормална жена е. Нямам предвид, че ти не си нормална, просто не можеш да не изпадаш в депресии. А тя не е толкова чувствителна.

— Бен, не е нужно...

— Не, по дяволите, искам да излея всичко, което съм насъбрал.

„Върху мен.“

— Никога не ме оставяш да обясня — продължаваше той. — Започваш да ме гледаш проклето, сякаш искаш да ме принудиш да...

„Да умреш.“

— ... да млъкна.

„Млъкни.“

— Не ти пука как се чувствам! — Вече крещеше. — Съществува само собственият ти малък свят.

„Млъкни.“

Беше зяпнал. Джаклин си пожела устата му да се затвори и щом си го помисли, челюстите му се хлопнаха и прерязаха върха на розовия му език. Езикът тупна върху ризата му и се изгуби в една гънка.

„Млъкни“, помисли си отново тя.

Идеалните му равни зъби се строшиха и разпаднаха, нерви, калций и слюнка се смесиха в розова пяна, която изби по брадичката

му, когато челюстите се огънаха навътре.

„Млъкни“, продължаваше да повтаря наум Джаклин и изумителните му бебешко-сини очи хлътнаха в черепа, а носът — в мозъка.

Това вече не беше Бен; беше мъж с червена, сплескана гущерска глава, която, слава богу, беше замлъкнала завинаги.

Щом разбра как става номера, Джаклин започна да се наслаждава на трансформациите, които предизвикваше.

Стовари Бен през глава на пода и започна да мачка ръцете и краката му, като опитваше месото и съпротивляващите се кости и ги тъпчеше в тялото му, за да заемат по-малко място. Навря дрехите в плътта, изтегли меката тъкан на стомаха от спретнато опакованите вътрешности, разпъна я и я уви около торса. Пръстите на ръцете му щръкнаха от лопатките на гърба, а краката, които продължаваха да ритат бясно, се озоваха в корема му. Преобърна го за последен път, за да превърне гръбнака му в тридесетсантиметров безформен стълб и всичко приключи.

Когато излезе от екзалтирания си унес, Джаклин видя, че Бен лежи на пода, а от притихналото му тяло, което сега заемаше място колкото един от хубавите му кожени куфари, се процеждаха кръв, жлъчен сок и лимфа.

„Боже мой — помисли си тя, — това не може да е моят съпруг. Той никога не е изглеждал толкова спретнат.“

Този път не остана да чака помощ. Този път знаеше какво е направила (дори се досещаше как) и разбираше, че престъплението ѝ е прекалено сурова форма на справедливост. Събра си багажа и напусна дома.

„Жива съм — мислеше си. — За пръв път през целия си окаян живот съм жива.“

СВИДЕТЕЛСКИ ПОКАЗАНИЯ НА ВАСИ

(ПЪРВА ЧАСТ)

Завещавам тази история на онези от вас, които мечтаят за очарователни и силни жени. Тя е обещание, но също и изповед, последните думи на един отчаян мъж, който не иска друго, освен да обича и да бъде обичан. Седя тук, треперещ, в очакване да дойде

нощта и хленчешият сводник Кус да потропа пак на вратата ми, за да вземе всичко, което притежавам, в замяна на ключа от нейната стая.

Не съм куражлия и никога не съм бил, затова се страхувам какво ще стане довечера с мен. Но не мога да живея в непрекъснати мечти, не мога да живуркам в тъмнината с надеждата да зърна рая. Рано или късно човек трябва да се вземе в ръце (какъв подходящ израз), да се размърда и да отиде да го потърси. Дори ако това означава да се откаже от целия свят.

Сигурно думите ми ви звучат безсмислено. Сигурно вие, които четете по стечение на обстоятелствата тези редове, се питате: Що за идиот е този?

Името ми беше Оливър Васи. На тридесет и осем години съм. Адвокат съм или по-точно бях допреди година и нещо, когато започнах търсенето, което приключва тази нощ със сводника, ключа и онази светая светих.

Но историята не започва преди година. Започва преди много години, когато Джаклин Ес дойде за пръв път при мен.

Тя се появи изневиделица в офиса ми с твърдението, че е вдовица на Бенджамин Ес, мой състудент от юридическия факултет, и като се върнах мислено назад, си спомних лицето ѝ. Един общ приятел, присъствал на сватбата, ми беше показал снимка на Бен и румената му булка. И ето я и нея, в цялата ѝ красота, която бях видял, загатната на снимката.

Помня, че ми беше много трудно при първия ни разговор. Тя дойде при мен в натоварено време, когато бях затънал до шия в работа. Но бях толкова очарован, че отложих всички срещи за деня и когато секретарката влезе в кабинета, ме изгледа сурово, както само тя умее, сякаш искаше да ме полее с кофа студена вода. Предполагам, е усетила наелектризираната атмосфера, съпътстваща любовта от пръв поглед. Колкото до мен, аз се преструвах, че просто проявявам любезност към вдовицата на стар приятел. Не исках да мисля за страст — не ми беше присъщо или поне така смятах. Колко слабо се познаваме — имам предвид в действителност.

Джаклин ми наприказва куп лъжи при първата ни среща. Как Бен бил умрял от рак, колко често говорил за мен и с каква любов. Предполагам, че е можела да ми каже истината още тогава и аз щях да

я приема безрезервно — мисля, че от самото начало бях готов на всичко за нея.

Трудно е да си спомним със сигурност кога и как интересът ни към друго човешко същество е прераснал в нещо по-сериозно, по-пламенно. Може би си въобразявам силата на въздействието ѝ върху мен при първата ни среща, може би преиначавам историята, за да оправдая обсебеността си по-късно. Не съм сигурен. Във всеки случай, независимо кога и как, независимо дали бързо или бавно, аз хлътнах по нея и връзката ни започна.

Никога не проявявам нездрав любопитство към приятелите и любовниците си. Адвокатите се ровят постоянно в мръсотията в живота на други хора и, честно казано, да върша това по осем часа на ден ми е достатъчно. Когато не съм на работа, изпитвам удоволствие от хората такива каквито са. Не любопитствам, не ровя, преценявам ги само по физиономия.

Джаклин не беше изключение от това правило. Бях щастлив, че е част от живота ми, независимо какво криеше в миналото си. Тя притежаваше изумително хладнокръвие, беше духовита, цинична и потайна. Никога не бях срещал по-пленителна жена. Не ме интересуваше какъв е бил животът ѝ с Бен, какъв брак е имала, и прочие. Това беше история, нейната история. Бях щастлив да живея в настоящето и да оставя миналото да умре. Даже се ласкаех от мисълта, че каквато и болка да е преживяла, съм способен да ѝ помогна да я забрави.

Разбира се, в историите, които ми разказваше, имаше дупки. Като адвокат, бях трениран да разпознавам измислиците и колкото и да се стараех да държа уменията си настрана, усещах, че не е съвсем искрена с мен. Но всеки си има тайни, знаех го отлично. Затова реших да ѝ позволя да запази своите.

Само веднъж се усъмних в подробност от измисленото ѝ минало. Докато говореше за смъртта на Бен, тя се изпусна, че си е получил заслуженото. Попитах я какво има предвид. Джаклин се усмихна като същинска Джоконда и ми каза, че между мъжете и жените трябва да има равновесие. Пропуснах забележката ѝ покрай ушите си. В крайна сметка по онова време бях обсебен и то безвъзвратно; каквото и да ми бе отговорила, щях да го приема с готовност.

Нали разбирате, тя бе толкова красива. Не говоря за външността ѝ: Джаклин не беше млада, нито невинна, не притежаваше онази безукорна симетрия, по която си падат хората от рекламния бизнес и фотографите. Лицето ѝ беше лице на жена, която наскоро е прехвърлила четиридесетте — лице, свикнало да се смее и да плаче, като носеше следи и от двете. Но тази жена притежаваше силата да се преобразява по най-неуловим начин, физиономията ѝ се променяше като небето. В началото си мислех, че го постига с грим. Но след като бяхме спали многократно и я бях виждал с гуреливи очи сутрин и капнала от умора вечер, осъзнах, че върху черепа ѝ няма нищо, освен плът и кръв. Това, което я преобразяваше, се намираше вътре в нея, беше проявление на нейната воля.

И знаете ли, щом го осъзнах, я заобичах още повече.

Докато една нощ не се събудих до нея. Обикновено спяхме на пода, Джаклин го предпочиташе пред кревата. Казваше, че леглата ѝ навяват мисли за брак. Както и да е, през онази нощ тя лежеше под завивката върху килима в стаята ми и аз се загледах с обожание в спящото ѝ лице.

Когато си напълно обсебен от някого, да го наблюдаваш по време на сън може да бъде ужасно преживяване. Някои от вас навярно познават вцепенението, до което води взирането в черти, които не можем да разгадаем, понеже не можем да надникнем в съзнанието на другия. Както казах, за нас, напълно обсебените, това е ужасно. В подобни мигове си даваме сметка, че не съществуваме за това лице, не съществуваме за тази личност. Затова когато този лик е застинал, когато тази личност е изгубена в собствения си непознаваем свят, човек се чувства дезориентиран, лишен от цел. Като планета без слънце, която кръжи в мрак.

Така се чувствах и аз през онази нощ, докато се вирах в необикновените черти на Джаклин и тъкмо размишлявах над обзелото ме вцепенение, когато лицето ѝ започна да се променя. Очевидно сънуваше, но що за сънища бяха това? Плътта ѝ се движеше, мускулите, косата, мъхът по бузите — всичко се движеше по законите на някакви вътрешни приливи и отливи. Устните ѝ се отделиха от костта и се издигнаха в лигава кула от плът; косата се завихри около главата ѝ, сякаш се намираше под вода; бузите се нагънаха и в тъканта им се образуваха бразди и хребети като ритуалните белези на воин.

Бушуващи и пулсиращи десени от плът се надигаха и почти моментално се променяха. Тази нестихваща метаморфоза така ме ужаси, че навярно съм издал някакъв звук. Джаклин не се събуди, но сънят ѝ стана по-плитък и тя изплува от дълбоките води, от които черпеше необичайните си сили. Промените спряха и лицето ѝ пак се успокои.

Както се досещате, видяното ме разтърси и прекарах следващите дни в опити да си внуша, че тази случка изобщо не се е състояла.

Напразно. Знаех, че нещо не е наред с Джаклин и по онова време бях убеден, че тя е в пълно неведение за това. Смятах, че в организма ѝ има нещо сбъркано и че е по-добре да проуча миналото ѝ, преди да ѝ разкажа на какво съм станал свидетел.

Сега, разбира се, това ми се струва ужасно наивно. Да реша, че не е знаела, че притежава подобна сила. Но на мен ми беше по-лесно да я възприемам като жертва на подобно умение вместо като негова господарка. Казвам го като мъж, а не само като Оливър Васи. Ние, мъжете, не можем да повярваме, че в тялото на една жена може да се крие сила, освен ако не става дума за дете от мъжки пол. Не и истинска сила. Силата трябва да бъде в мъжки ръце, такава е божията воля. На това ни учат бащите ни, тези идиоти.

Както и да е, проучих Джаклин възможно най-дискретно. Имах познат в Йорк, където двойката беше живяла, и го помолих да направи малко разследване. Съобщи ми резултатите чак след седмица; беше му се наложило да пресее доста полицейски глупости, докато разбере в общи линии каква е работата, но в крайна сметка се свърза с мен и новините хич не бяха хубави.

Бен действително бе мъртъв. Но със сигурност не беше умрял от рак. Моят познат не знаеше подробности, но беше разбрал, че трупът му е бил брутално осакатен. А главният заподозрян? Моята възлюбена Джаклин Ес. Онази невинна женица, която живееше в апартамента ми и спеше до мен всяка нощ.

Накрая я обвиних, че крие нещо от мен. Не знам какъв отговор съм очаквал. Но получих демонстрация на нейната сила. Направи го не принудено, без зла умисъл, но трябваше да съм глупак, за да не схвана предупреждението. Първо ми разказа как е открила уникалната си власт над хората. В отчаянието си, когато за малко не се самоубила, намерила в дълбините на същността си способности, за чието

съществуване не била и подозирала. Сили, които започнали да изплуват от тези дълбини, като риби на светло, веднага щом се възстановила.

После ми демонстрира малка част от силите си, като започна да скубе косата ми косъм по косъм. Изскубна само дузина косъмчета, колкото да ми покаже страховитите си умения. Усетих откъсването на всяко от тях. Джаклин каза „един зад ухото ти“, почувствах изтръпване на скалпа и подскочих, когато пръстите на волята ѝ изтръгнаха косъма. После още един и още един. Беше невероятна демонстрация, защото тя бе превърнала силата си в изкуство — отделяше и изскубваше космите от главата ми сякаш с пинцета.

Вцепених се от страх, признавам. Знаех, че само си играе с мен, но бях убеден, че рано или късно ще ми затвори устата завинаги.

Само че Джаклин също се страхуваше от себе си. Каза ми, че уменията ѝ, макар и под контрол, я плашат. Нуждаела се от някой, който да я научи как да ги използва най-добре. И аз не бях този някой. Бях просто един мъж, който я обича, беше я обичал преди това разкритие и щеше да продължи да я обича независимо от него.

Всъщност след тази демонстрация на бърза ръка си създадох нова представа за Джаклин. Вместо да се уплаша, се привързах още повече към тази жена, която ми позволяваше да притежавам тялото ѝ.

Започнах да изпитвам досада към работата си, тя се превърна в нещо, което ми пречеше да мисля за моята любима. Репутацията, която си бях спечелил, взе да се топи; започнах да губя дела, да губя доверие. За два-три месеца професионалният ми живот почти изчезна. Приятелите ми се отчаяха от мен, колегите взеха да ме избягват.

Джаклин не се хранеше от мен. Искам да уточня това. Тя не беше ламия^[1], нито сукубус^[2]. Това, което се случи, стана изцяло по моя вина, сам си провалих живота. Тя не ме омагьоса — това е романтична лъжа, извинение за изнасилване. Тя беше като море, а аз трябваше да плувам в нея. Звучи ли ви смислено? Бях живял на брега, в солидния свят на закона, и той ми беше омръзнал. Тя беше нещо течено, едно необятно море, затворено в човешко тяло, едно наводнение... и аз бях готов да се удавя с радост в него, стига да ми позволи. Но решението беше мое. Разберете го. Винаги е било мое. Решил съм довечера да отида в стаята и да бъда с нея за последен път. Ще го направя по собствена воля.

Та кой мъж не би го сторил? Тя беше (е) несравнима.

След демонстрацията на сила, която ми направи, живях цял месец в непрекъснат екстаз. Когато бях с нея, ми показваше любов без граници, каквато не познава друго същество на божията земя. Казвам „без граници“, защото за нея граници не съществуваха. А когато не бяхме заедно, щастието ми продължаваше, защото Джаклин бе променила целия ми свят.

После ме изостави.

Знаех защо — за да потърси някой, който да я научи да използва силата си. Но това, че разбирам мотивите ѝ, не направи ситуацията по-лесна.

Рухнах: изгубих работата си, самоличността си, малкото приятели, с които още разполагах. Неща, които почти не забелязах. Тези загуби бяха незначителни в сравнение със загубата на Джаклин...

* * *

— Джаклин.

Боже мой, помисли си тя, това наистина ли е най-влиятелният мъж в страната? Изглежда толкова обикновен, толкова невзрачен. Дори волева брадичка няма.

Но Тит Петифър беше синоним на сила.

Управляваше повече сдружения, отколкото бе в състояние да преброи; в света на финансите думата му можеше да прекърши една компания като клечка, да съсипе амбицията на стотици и кариерата на хиляди. За една нощ в сянката му се правеха състояния; беше достатъчно да духне, за да събори цели корпорации, стига да си науми. Ако имаше човек, който знае що е сила, това бе той. Джаклин трябваше да се учи от него.

— Нещо против да ви наричам Джей?

— Не.

— Дълго ли чакахте?

— Достатъчно дълго.

— Обикновено не карам красивите жени да ме чакат.

— Напротив.

Вече го познаваше: две минути в негово присъствие бяха достатъчни, за да разбере що за човек е. Ако се държи умерено арогантно, ще постигне по-бързо целта си.

— Винаги ли използвате инициали, когато се обръщате към непознати жени?

— Удобно е за протокола. Защо, възразявате ли?

— Зависи.

— От?

— От това какво ще получа срещу тази привилегия.

— Да знам името ви е привилегия, така ли?

— Да.

— Е... поласкан съм. Освен ако не я раздавате с широка ръка?

Тя поклати глава. Не, той можеше да види, че не е щедра на приятелски чувства.

— Защо чакахте толкова дълго да се срещнете с мен? — попита Тит. — Разбрах, че сте изтощили секретарките ми с настойчиви искания да ме видите. Пари ли ви трябват? Ако е така, ще си тръгнете с празни ръце. Забогатях, защото бях стиснат и колкото повече забогатявам, толкова по-стиснат ставам.

Това си беше самата истина; каза го съвсем прямо.

— Не искам пари — рече тя също толкова прямо.

— Радвам се да го чуя.

— Има и по-богати от вас.

Той повдигна изненадано вежди. Красавицата можеше да хапе.

— Вярно е — потвърди Тит. В това полукълбо имаше поне половин дузина по-богати мъже от него.

— Аз не съм поредната запленена от вас никаквица. Не съм дошла да ви изнудвам. Дойдох, защото можем да бъдем заедно. Можем да си дадем много един на друг.

— Какво например?

— Аз разполагам с моето тяло.

Той се усмихна. От години не беше чувал по-директно предложение.

— И какво очаквате в замяна на вашата щедрост?

— Искам да ме научите...

— Да ви науча?

— ... как да използвам силата.

Тази жена ставаше все по-странна.

— Какво имате предвид? — попита Тит, за да спечели време. Още не беше успял да я прецени; тя го озадачаваше и объркваше.

— Да ви го изрецитирам ли отново, по по-прозаичен начин? — попита Джаклин с толкова арогантна усмивка, че почти го накара да се почувства пак привлекателен.

— Не е нужно. Искате да се научите да използвате силата. Предполагам, че бих могъл да ви науча...

— Знам, че можете.

— Нали знаете, че съм женен. С Вирджиния сме заедно от осемнайсет години.

— Имате трима сина, четири къщи, домашна прислужница на име Мирабел. Ненавиждате Ню Йорк, но обичате Банкок; обиколката на яката на ризата ви е четирийсет и един сантиметра, любимият ви цвят е зеленото.

— Тюркоазното.

— Колкото повече остарявате, толкова по-проницателен ставате.

— Не съм стар.

— Женен сте от осемнайсет години. Това ви състарява преждевременно.

— Не и мен.

— Докажете го.

— Как?

— Обладайте ме.

— Какво?

— Обладайте ме.

— Тук?

— Спуснете щорите, заключете вратата, спрете компютъра и ме обладайте. Предизвиквам ви.

— Предизвиквате ме?

От колко време никой не беше дръзвал да го предизвика да направи нещо?

— Предизвиквате ме?

Тит се възбуди. Не се бе възбуждал така от поне десет години. Спусна щорите, заключи вратата и изключи монитора, който показваше богатството му.

„Боже мой — помисли си тя. — Мой е.“

* * *

Връзката им беше измъчена, не беше като тази с Васи. Първо, Петифър беше несръчен и неопитен любовник. Второ, беше прекалено нервен, че изневерява на жена си, за да се отдаде напълно на Джаклин. Струваше му се, че вижда Вирджиния навсякъде: във фойетата на хотелите, в които се усамотяваше следобед с Джаклин; в такситата, които минаваха край местата на срещите им; дори (кълнеше се, приликата била съвършена) в сервитьорката, която забърсваше масата в един ресторант. Все въображаеми страхове, но те убиваха до голяма степен непринудеността на романтичните им отношения.

И все пак Джаклин се учеше от него. Може и да беше жалък любовник, но беше брилянтен в упражняването на власт. Тя се научи да бъде силна, без да използва силата си, дане се поддава на чуждо обаяние, да взема лесно прости решения, да бъде безмилостна. Не че за последното ѝ трябваша много уроци. По-скоро той я научи да не съжالياва, че е неспособна на импулсивно съчувствие и да преценява единствено с разума си кой заслужава да бъде унищожен и кой — пощаден.

Нито веднъж не му разкри способностите си, въпреки че прибягваше тайно до тях, за да събужда удоволствие в закърнелите му нервни клетки.

През четвъртата седмица от връзката им двамата лежаха един до друг в една светловиолетова стая, а под прозорците им ръмжеше следобедният трафик. Бяха правили кофти секс; Петифър беше нервен и нито един от номерата ѝ не успя да го предразположи. Любиха се съвсем набързо, без почти никаква страст.

Канеше се да ѝ каже нещо. Тя го усещаше — откровението напираше в гърлото му, готово да се излее навън. Джаклин се обърна към него и започна да разтрива мислено слепоочията му, за да го накара да изплюе по-лесно камъчето.

Щеше да провали деня.

Щеше да провали кариерата си.

Щеше, бог да му е на помощ, да провали живота си.

— Трябва да спра да се виждам с теб — рече той.

Няма да посмее, каза си тя.

— Не съм сигурен какво знам за теб или по-точно какво си мисля, че знам, но то ме кара да се чувствам... неспокоен, Джей. Разбираш ли?

— Не.

— Опасявам се, че те подозирам в... извършването на определени престъпления.

— Престъпления?

— Имаш минало.

— Кой се е ровил в миналото ми? — попита тя. — Не е Вирджиния, нали?

— Не, не е Вирджиния, тя не е любопитна.

— Кой тогава?

— Не е твоя работа.

— Кой?

Джаклин натисна леко слепоочията му. Той трепна, заболя го.

— Какво има?

— Боли ме глава.

— Просто си напрегнат. Чакай. — Тя сложи пръсти върху челото му, като отпусна мисления си натиск. Петифър въздъхна облекчено.

— Така по-добре ли е?

— Да.

— Кой си вре носа в работите ми, Тит?

— Имам личен секретар. Линдън. Споменавах съм ти за него. Той знае за връзката ни от самото ѝ начало. Всъщност той прави резервации в хотелите и съчинява лъжите, които разказвам на Вирджиния.

Имаше нещо момчешко в речта му, което я правеше доста трогателна. Сякаш не страдаше толкова, че я зарязва, а по-скоро се чувстваше неловко.

— Линдън е чудесен. Прави всичко, за да улесни връзката ни. Така че не си мисли, че има нещо против теб. Просто видя една от снимките, които ти направих. Искях да ги унищожи.

— Защо?

— Не трябваше да те снимам, беше грешка. Вирджиния би могла... — Той млъкна, после продължи: — Познал лицето ти, но не успял да се сети къде го е виждал.

— В крайна сметка се е сетил.

— Преди работеше в един от вестниците ми, водеше рубриката за светски новини. Покрай това ми стана секретар. Както и да е, спомнил си коя си. Джаклин Ес, съпругата на покойния Бенджамин Ес.

— Покойния.

— Показа ми други снимки, не така хубави като твоите.

— Какви снимки?

— На дома ти. И на тялото на съпруга ти. Поне твърдят, че е тяло, въпреки че, бог ми е свидетел, не прилича много на човек.

— И преди нямаше много човешко в него — рече простичко тя, като си мислеше за студените очи на Бен и за още по-студените му ръце. Да онемее завинаги и да бъде забравен, друго не заслужаваше.

— Какво се случи?

— С Бен ли? Беше убит.

— Как? — Не трепна ли леко гласът му?

— Много лесно. — Джаклин беше станала от леглото и стоеше до прозореца. Силните лъчи на лятното слънце проникваха през пролуките в щорите и превръщаха лицето ѝ в релефна карта от светлосенки.

— Ти си го направила.

— Да. — Той я бе научил да бъде пряма. — Да, аз го направих.

Беше я научил и да бъде пестелива на заплахи.

— Зарежи ме и ще го направя отново.

Петифър поклати глава.

— Изключено. Не би посмяла.

Сега стоеше пред нея.

— Трябва да си изясним нещата, Джей. Аз съм могъщ и съм чист. Разбираш ли? Името ми никога не е било замесвано в публичен скандал. Мога да си позволя да разкрийт, че имам любовница, даже дузина любовници. Но убийца? Не, това ще съсипе живота ми.

— Изнудва ли те? Този Линдън?

Той се загледа през щорите с изкривено лице. Нервите на брадичката му играеха, под лявото му око също нещо потрепваше.

— Да, щом държиш да знаеш — каза с глух глас. — Копелето иска цялото ми състояние.

— Ясно.

— А щом той се е досетил, може да го направят и други. Разбираш ли?

— Аз съм силна, ти също. Можем да ги въртим на малкия си пръст.

— Не.

— Да! Имам способности, Тит.

— Не искам да знам.

— *Ще* узнаеш.

Тя го погледна и хвана ръцете му, без да ги докосва. Той видя с изумление как собствените му ръце се вдигат сами, как се плъзгат по лицето ѝ и гаят с безкрайна нежност косата ѝ. Джаклин го накара да прокара разтреперани пръсти по гърдите ѝ и да ги сграбчи със страст, която му бе неприсъща.

— Винаги си нерешителен, Тит — рече Джаклин, като го принуди да ги стисне болезнено силно. — Ето така ми харесва. — Сега ръцете му се спуснаха надолу и лицето ѝ се промени. Развълнува се, оживи се... — По-дълбоко...

Показалецът му проникна в нея чак до палеца.

— Това ми харесва, Тит. Защо не го правиш самичък?

Той се изчерви. Не искаше да обсъжда нещата, които двамата правят. Тя го принуди да проникне още по-навътре в нея, като шепнеше:

— Няма да се счупя. Вирджиния може да е от дрезденски порцелан, но аз не съм. Искам чувства; нещо, за което да си спомням, когато не съм с теб. Няма вечни неща, нали? Само че аз искам нещо, мисълта за което да ме топли нощем.

Петифър се свлече на колене, а ръцете му, все още под нейна власт, продължиха да се разхождат по тялото ѝ и да изследват вътрешността му като два похотливи рака. Беше плувнал в пот. Джаклин си помисли, че го вижда да се поти за пръв път.

— Не ме убивай — изхленчи той.

— Мога да те попилея. — Тя задържа мисълта в съзнанието си, после я прогони, преди да му е навредила.

— Знам. Знам. Можеш много лесно да ме убиеш.

Той плачеше. „Боже мой — рече си Джаклин, — великият мъж е в краката ми и плаче като бебе. Какво мога да науча за силата от това детинско изпълнение?“ Тя махна сълзите от бузите му, като приложи малко повече сила от необходимото. Кожата му се зачерви под погледа ѝ.

— Остави ме, Джей. Аз не мога да ти помогна. Не съм ти нужен. Вярно беше. Изобщо не й трябваше. Пусна презрително ръцете му. Те увиснаха безпомощно край тялото му.

— Не се опитвай да ме намериш, Тит. Разбра ли? Не изпращай слугите си след мен, не се мъчи да спасиш репутацията си, защото ще бъда по-безмилостна, отколкото някога си бил ти.

Той не каза нищо и остана на колене пред прозореца, а тя си изми лицето, изпи поръчаното кафе и си тръгна.

* * *

Линдън откри с учудване, че вратата на кабинета му е открената. Беше едва седем и тридесет и шест. Секретарките щяха да пристигнат най-рано след час. Изглежда, някоя от чистачките беше проявила небрежност и беше забравила да я заключи. Щеше да разбере коя и да я уволни.

Той отвори вратата.

Джаклин седеше с гръб към нея. Линдън я позна по водопада от кестеняви коси. Имаше курвенски вид, прекалено предизвикателен и див. В кабинета му, свързан с този на господин Петифър, винаги цареше педантичен ред. Той се огледа набързо — като че ли всичко си беше на мястото.

— Какво търсите тук?

Тя си пое леко дъх, за да се подготви.

За пръв път щеше да го направи предумишлено. Предишните пъти бе вземала решението спонтанно.

Линдън се приближи до бюрото и остави върху него куфарчето си и прилежно сгънатия брой на „Файненшъл Таймс“.

— Нямате право да влизате тук без мое позволение.

Джаклин се завъртя бавно със стола му към него — така, както правеше самият той, когато искаше да сложи някого на мястото му.

— Линдън — рече тя.

— Каквото и да кажете или направите, то няма да промени фактите, госпожо Ес — започна той, като й спести усилието да подходи към въпроса. — Вие сте хладнокръвен убиец. Беше мой дълг да информирам господин Петифър за ситуацията.

— И го направихте за доброто на Тит?

— Разбира се.

— А изнудването? И то ли беше за негово добро?

— Махай се от офиса ми...

— Беше ли, Линдън?

— Ти си курва! Курвите не разбират нищо: те са невежи, болни животни! — изплю той. — О, да, ти си лукава, признавам. Но такава е всяка уличница, принудена да се самоиздържа.

Тя се изправи. Линдън очакваше някакъв прибързан отговор. Но не получи такъв, поне не устно. Вместо това усети как лицето му се изопва, сякаш някой го опъва.

— Какво... правиш? — заекна.

— Какво правя?

Очите му се превърнаха в цепки, сякаш беше дете, което имитира чудовищен ориенталец, устата му се разтегли в широка блестяща усмивка.

— Спри... — изрече с мъка той.

Джаклин поклати глава.

— Курва — повтори предизвикателно Линдън. Тя продължи да го гледа мълчаливо.

Лицето му се разтрепери под натиска, мускулите му се загърчиха.

— Полицията... — напъна се да каже той. — Само да ме пипнеш с пръст...

— Няма. — Тя засили натиска. Линдън усети как напрежението се пренася под дрехите му, как кожата му се разпъва, как го дърпат все по-яростно. И разбра, че няма да издържи. Някоя част от него щеше да поддаде под тази неумолима атака и да се разкъса. А зейнеше ли веднъж рана в тялото му, нищо нямаше да ѝ попречи да го разпори докрай. Той обмисли това със завидно хладнокръвие, като продължаваше да се тресе и да я ругае през принудителната си усмивка.

— Путка! Сифилистична путка!

„Не изглежда уплашен“, помисли си тя.

Въпреки екстремното състояние, в което се намираше, той беше преизпълнен с такава омраза, че не изпитваше и помен от страх. Ето, лицето му е изкривено до неузнаваемост, но пак я нарече курва.

И тогава се цепна.

Цепнатината започна от горната част на носа му и се изкачи по челото, после се спусна надолу, като разполови устните и брадичката му, след това шията и гърдите. Ризата му почервения за броени секунди, тъмното му сако потъмня още повече, маншетите и крачолите на панталоните подгизнаха от кръв. Кожата на ръцете му се свлече като чифт хирургически ръкавици, от двете страни на съдраното му лице провиснаха два алени кръга — като слонски уши.

Ругатните бяха секнали.

Беше умрял от шока още преди десет секунди, но Джаклин продължи да го обработва отмъстително — свали кожата му на ивици и ги разхвърли из стаята, докато Линдън, мокър и лъщящ в червения си костюм, червената риза и лъскавите си червени обувки, не доби малко по-сантиментален вид, поне в нейните очи. Доволна от резултата, тя го освободи. Тялото му се свлече в локва кръв и не помръдна повече.

„Боже мой — помисли си Джаклин, докато напускаше тихомълком сградата по задното стълбище, — това си беше предумишлено убийство.“

* * *

Не видя съобщения за смъртта на Линдън в нито един вестник, не споменаха за случая и по новинарските емисии. Очевидно бе умрял така, както бе живял — скрит от очите на обществото.

Но Джаклин знаеше, че ще се задвижат колела — толкова големи колела, че главините им няма да могат да бъдат обхванати с поглед от незначителните хора като нея. Какво щяха да направят те, как щяха да променят живота ѝ, можеше само да гадае. Във всеки случай, не беше убила Линдън само за отмъщение. Не, направи го, за да накара враговете си да се размърдат и да тръгнат след нея. Да ги принуди да разкрият картите си, да ѝ покажат презрението и ужаса си. Явно цял живот беше търсила себе си, способна да се види единствено през очите на другите. Но беше време да сложи край на това. Беше време да се изправи срещу преследвачите си.

Сега всички, които знаеха на какво е способна — първо Петифър, а после и Васи — щяха да тръгнат да я търсят и тя щеше да затвори очите им завинаги, да ги накара да забравят. Трябваше да премахне всички очевидци, за да бъде свободна.

Петифър, разбира се, не тръгна след нея лично. Беше му по-лесно да наеме агенти — мъже без скрупули и без милост, но с нюх, способен да засрами всяка хрътка.

Готвеха ѝ капан, въпреки че зъбците му още не се виждаха. Признаците бяха навсякъде: птици, излитащи внезапно иззад някоя стена; специфична светлина, проблясваща зад отдалечен прозорец; стъпки; подсвирквания; мъже в тъмни костюми, четящи вестници на границата на полезрението ѝ. Минаха седмици, без да се приближат до нея, но и не си отиваха. Дебнеха я като котки на дърво, с потръпващи опашки и лениви погледи.

И все пак зад преследвачите ѝ стоеше Петифър. Беше научила достатъчно от него, за да разпознае предпазливостта и коварството му. Рано или късно щяха да дойдат за нея — не когато тя иска, а когато те пожелаят. Или по-скоро когато той пожелае. И въпреки че не видя нито веднъж лицето му, ѝ се струваше, че Тит я преследва лично.

„Боже мой — мислеше си тя, — животът ми е в опасност, а не ми пука.“

Ако не използваше властта си над плътта целенасочено, тя би била безполезна. Беше я използвала за собствените си дребнави цели, за да си достави удоволствие и да задоволи гнева си. Но тези прояви не я бяха сблизихи с другите хора, а я бяха превърнали в изрод в техните очи.

Понякога си мислеше за Васи и се чудеше къде е той и какво прави. Не беше силен мъж, но имаше страст в душата си. Повече от Бен, повече от Петифър и със сигурност повече от Линдън. Освен това, както си спомняше с нежност Джаклин, Васи беше единственият, който я бе наричал Джаклин. Всички останали ѝ бяха измислили противни галени имена: Джаки или Джей, или, най-дразнещото хрумване на Бен — Джу-Джу. Само Васи я бе наричал просто Джаклин, приемайки официално нейната сложност, приемайки цялата нея. И когато си мислеше за него, когато си представяше как той се връща при нея, я изпълваше страх.

СВИДЕТЕЛСКИ ПОКАЗАНИЯ НА ВАСИ

Аз, разбира се, я потърсих. Едва когато изгубим някого, разбираме колко безсмислена е фразата „светът е малък“. Не е малък. Необятен е и може да ни погълне, особено ако сме сами.

Когато бях адвокат, живеех в тесен кръг хора с общи интереси и виждах едни и същи лица ден след ден. С някои разменях думи, с други усмивки, с трети кимвания. Дори да бяхме врагове в съдебната зала, ние принадлежахме към един самодоволен кръг. Хранехме се на едни и същи маси, пиехме рамо до рамо. Дори споделяхме едни и същи любовници, въпреки че малко от нас го знаеха. При подобни обстоятелства е лесно да повярваме, че светът не ни мисли злото. Да, остаряваме, но така правят и всички останали. В самодоволството си дори вярваме, че с течение на годините помъдряваме. Животът е поносим и ако банковите ни сметки набъбват, все по-рядко се будим облени в пот в три сутринта.

Но ако смятаме, че светът е безобиден, се лъжем; вярваме в „неоспорими факти“, които са най-обикновена всеобща заблуда.

Когато Джаклин ме напусна, заблудите се изпариха и всички лъжи, с които ревностно бях живял, станаха стряскащо очевидни.

Светът не е малък, когато искаме да виждаме едно-единствено лице в него и то е изгубено във водовъртежа от хора. Не е малък, когато малкото живи спомени за обекта на нашата любов са застрашени да бъдат стъпкани от хилядите моменти, които ни връхлитат ежедневно и ни дърпат към себе си като деца, жадни за внимание.

Бях съсипан.

Улових се (каква подходяща дума), че спя в тесни стаи на пропаднали хотели, че поглъщам повече алкохол, отколкото храна и че изписвам името ѝ отново и отново като истински безумец. По стените, върху възглавницата, на дланта. Химикалът разкъса кожата на дланта ми и раната се инфектира от мастилото. Белегът още стои, гледам го в момента. Джаклин, казва той. Джаклин.

И тогава, съвсем случайно, един ден я видях. Звучи мелодраматично, но в онзи момент си помислих, че ще умра. Бях си представял срещата ни толкова пъти, бях се подготвял да я зърна отново, а когато това най-накрая се случи, краката ми омекнаха и ми

прилоша наред улицата. Определено не беше класическа среща. Щом вижда своята любима, влюбеният повръща върху ризата си. От друга страна, връзката ни с Джайлин никога не е била нормална. Нито пък естествена.

Последвах я, което се оказа нелека задача. Имаше тълпи от хора, а тя вървеше бързо. Зачудих се дали да не я повикам по име. Реших да не го правя. Как ли щеше да реагира, когато види някакъв небръснат лунатик да се тътри след нея и да я вика? Навярно щеше да избяга. Или по-лошо — да бръкне в гърдите ми, да стисне сърцето ми в юмука на волята си и да ме отърве от страданията, преди да съм я издал пред света.

Затова запазих мълчание и я проследих упорито до квартирата, в която, изглежда, живееше. Прекарах в района два дни и половина, чудейки се как да постъпя. Каква нелепа дилема. Бях я търсил толкова дълго, а сега, когато се намираше на един хвърлей от мен, не смеех да я доближа.

Може би се боях от смъртта. И все пак, ето ме в тази смрадлива амстердамска стая — записвам показанията си, чакам Кус да ми донесе ключа и вече не се страхувам. Може би суетата ме възпря да я доближа. Не исках да ме вижда съсипан и занемарен; исках да се появя пред нея чист, да бъда любимият-мечта.

И докато чаках, те дойдоха за нея.

Не знам кои бяха. Двама мъже в обикновени дрехи. Не мисля, че бяха полицаи — бяха прекалено любезни. Дори културни. А тя не оказа никаква съпротива. Изчака ги с усмивка, сякаш отиваше на опера.

Върнах се в сградата при първа възможност, този път малко по-добре облечен; разбрах кой е апартаментът ѝ от портиера и се вмъкнах вътре. Бе живяла скромно. В единия ъгъл на стаята имаше маса, която използваше, за да записва мемоарите си. Седнах, прочетох страниците и накрая ги взех със себе си. Беше успяла да опише само първите седем години от живота си. В нов пристъп на суета се запитах дали е щяла да ме включи в летописа си. Навярно не.

Прибрах и част от дрехите ѝ — само неща, които бе носила, докато бяхме заедно. Без бельо; не съм фетишист. Нямах намерение да се прибера вкъщи и да заровя лице в гащичките ѝ. Просто исках нещо, което да ми напомня за нея; нещо, в което да си я представям. Въпреки

че, като се замисля сега, никога не съм срещал друго човешко същество, което да изглежда по-спретнато в собствената си кожа.

И ето, че я изгубих за втори път, по-скоро от малодушие, отколкото по стечение на обстоятелствата.

* * *

Изминаха четири седмици без Петифър да се появи в къщата, в която я държаха. Не я лишаваша от нищо, освен от свободата, а нея получи по един абстрактен начин. Нямаше желание да бяга, въпреки че лесно можеше да го направи. Веднъж или два пъти се запита дали двамата мъже и жената, които я пазят, знаят на какво е способна. Реши, че нямат представа. Отнасяха се с нея като с обикновена жена, която Тит е пожелал да има. Бяха се погрижили да попадне в леглото му, това бе всичко.

Когато получи собствена стая и неограничен запас от хартия, госпожа Ес се залови отново с мемоарите си, започна от самото начало.

Лятото си отиваше и нощите станаха студени. За да се стопли, Джаклин понякога лягаше на пода (беше ги помолила да махнат леглото) и караше тялото си да се вълнува като повърхността на езеро. Без секс то отново се бе превърнало в загадка за нея; тогава осъзна за пръв път, че физическата любов е била изследване на тази най-интимна и все пак най-непозната част от съществото ѝ — нейната плът. Беше научила най-много за себе си, докато прегръщаше някой друг: беше видяла ясно своята същност, едва когато почувства върху нея чужди устни — нежни и любящи. Замисли се отново за Васи и езерото се развълнува като при силна буря. Гърдите ѝ се разлюляха като надиплени планини, коремът ѝ се раздвижи на приливи и отливи, през трептящото ѝ лице започнаха да преминават течения, които се плискаха в устата ѝ и оставяха след себе си следи, каквито вълните оставят върху пясък. В спомените му тя се променяше като водата, затова споменът за него я караше да се разтича.

Джаклин се замисли за малкото моменти в живота си, когато се бе чувствала спокойна: те винаги бяха предхождани от физическа любов, лишена от амбиции и суетност. Навярно имаше и други начини

за постигане на душевен покой, но опитът ѝ се изчерпваше с този. Майка ѝ винаги бе казвала, че жените, като същества, постигнали мир със себе си в по-голяма степен от мъжете, се нуждаят от по-малко неща, които да ги разсейват от грижите. Но Джаклин не смяташе така. Тя бе открила, че животът ѝ е пълен с проблеми, но крайно оскъден на начини за справяне с тях.

Когато стигна до деветата си година, Джаклин спря да пише. Осъзна, че ѝ предстои да разкаже за пубертета си и се отказа. Запали огън по средата на стаята и изгори всички страници — в деня, в който Петифър пристигна.

„Боже мой — помисли си тя, — това не може да е сила.“

Петифър имаше нездрав вид, беше променен физически, заприлича ѝ на неин приятел, починал от рак. Един месец изглеждаше добре, а на следващия бе изпит, изяден отвътре. И Петифър така — не приличаше на човек, а на празна обвивка; кожата му беше сива, на петна. Само очите му блестяха, но това бяха очи на бясно куче.

И беше издокаран като за сватба.

— Джей.

— Тит.

Той я огледа от главата до петите.

— Добре ли си?

— Да, благодаря.

— Дават ли ти всичко, което поискаш?

— Безупречни домакини са.

— Не си се съпротивлявала.

— Да се съпротивлявам?

— Защото си тук. Заключена. След Линдън очаквах ново клане на невинни.

— Линдън не беше невинен, Тит. А тези хора са. Не си им казал нищо.

— Реших, че не е нужно. Мога ли да затворя вратата?

Беше я похитил, а се държеше като емисар в лагера на по-силен противник. Поведението му ѝ допаднаше — беше уплашен, по същевременно възбуден.

Той затвори вратата и я заключи.

— Обичам те, Джей. И се боя от теб. Всъщност, мисля, че те обичам, защото ме плашиш. Това извратено ли е?

— Предполагам.

— И на мен така ми се струва.

— Защо не дойде по-рано?

— Трябваше да се погрижа за делата си. Иначе изчезването ми щеше да предизвика хаос.

— Оттегляш ли се?

Той я погледна и лицето му се напрегна в очакване.

— Надявам се.

— Къде?

Явно не бе отгатнала защо е дошъл в къщата, защо бе сложил делата си в ред и бе помолил спящата си съпруга за прошка; без пътища за бягство, без нищо, което да го задържа.

Не се бе досетила, че е дошъл да умре.

— Ти ме промени, Джей. Превърна ме в сянка. И нямам къде да отида. Разбираш ли?

— Не.

— Не мога да живея без теб — рече той.

Какво непростимо клише. Не можа ли да го каже с други думи? Джаклин почти се изсмя, толкова банално беше.

Но Петифър не беше свършил.

— И определено не мога да живея с теб. — Тонът му внезапно се промени. — Защото ме е гнус от теб, жено; цялото ти същество ме отвращава.

— Тогава? — попита кротко тя.

— Тогава... — Гласът му отново стана нежен и Джаклин започна да разбира. — Тогава ме убий.

Беше толкова гротескно. Светещите му от вълнение очи не я изпускаха от поглед.

— Това искам — добави той. — Повярвай ми, искам го повече от всичко. Убий ме както ти харесва. Няма да се съпротивлявам, няма да се оплаквам.

Джаклин се сети за онзи стар виц: „Мазохистът казва на садиста: Накарай ме да страдам! За бога, накарай ме да страдам! А садистът му отговаря: Няма.“

— А ако откажа? — попита тя.

— Не можеш да откажеш. Ти ме мразиш.

— Не те мразя, Тит.

— А трябва. Аз съм слаб. Нямах полза от мен. Не те научих на нищо.

— Научи ме на много неща. Вече мога да се контролирам.

— Затова ли уби Линдън? Защото можеш да се контролираш?

— Да.

— Добро извинение, няма що.

— Той си получи заслуженото.

— Тогава нека и аз си получа заслуженото. Затворих те. Отблъснах те, когато ти бях нужен. Накажи ме.

— Аз оцелях.

— Джей!

Въпреки екстремното състояние, в което се намираше, отказваше да я нарече с пълното ѝ име.

— За бога! Само това искам от теб. Направи го, независимо по каква причина. От съжаление, от презрение, или от любов. Но го направи, моля те.

— Не.

Той прекоси бързо стаята и я зашлеви.

— Линдън каза, че си курва. Беше прав, наистина си курва. Долна уличница.

Петифър се отдалечи, после се обърна, върна се и я удари отново, по-бързо и по-силно, после пак и пак, шест-седем пъти.

Накрая спря, задъхан.

— Пари ли искаш? — Сега пък пазарлъци. Първо шамари, после пазарлъци. Виждаше го размазано заради сълзите от шока, които не успя да преглътне.

— Пари ли искаш? — повтори той.

— Ти как мислиш?

Петифър не долови сарказма и взе да хвърля банкноти в краката ѝ, пачка след пачка, сякаш правеше дарение пред статуя на Дева Мария.

— Каквото пожелаеш, Джаклин.

Джаклин изпита почти болезнено желание да го убие, но го потисна. То работеше за него, беше инструмент на неговата воля; слабост. Отново я използваша, винаги го правеха. Отглеждаха я като крава, за да получат онова, от което се нуждаят. Грижа за съпрузите,

мляко за бебетата, смърт за старците. И като всяка крава, от нея се очакваше да бъде отзивчива — винаги, когато я потърсят, за всичко.

Но не и този път.

Тя отиде при вратата.

— Къде отиваш?

Посегна към ключа.

— Твоята смърт си е твой проблем, не мой.

Той се втурна към нея, преди да е отключила, и ударът — силен и злобен — я свари неподготвена.

— Кучка! — изкрещя Петифър и първият удар бе последван от градушка от юмруци.

Дълбоко в нея желанието да го убие се разрасна.

Той зарови пръсти в косата ѝ и я издърпа обратно в стаята, като крещеше обиди — безкраен поток от ругатни, който се изливаше върху нея като мръсна язовирна вода. Това е поредният начин да получи каквото иска, каза си тя. Отстъпиш ли, си загубила: той просто те манипулира. А думите не спираха: същите обиди, които са се изливали върху поколения непокорни жени. Курва; неверница; путка; кучка; изрод.

Да, тя е всичко това.

„Да — помисли си Джаклин, — аз съм изрод.“

Мисълта улесни нещата. Тя се обърна. Той разбра какво е решила, още преди да го погледне. Пусна главата ѝ. Гневът вече извираше от гърлото ѝ, за да преодолее разстоянието, което ги делеше.

„Нарече ме изрод и аз съм точно такава. Правя го за себе си, не за него. Не и за него. За себе си!“

Петифър зяпна, когато волята ѝ го докосна и блясъкът в очите му внезапно помръкна, желанието да умре се превърна в желание да оцелее, но вече бе късно и той изрева. Джаклин чу крясъци, стъпки, заплашителни звуци, които се приближаваха по стълбите. Щяха да нахлуят в стаята след броени секунди.

— Ти си животно — каза му тя.

— Не — рече той, все още убеден, че контролира нещата.

— Ти не съществуваш — продължи Джаклин, пристъпвайки към него. — Никога няма да намерят тялото на Тит. Тит го няма. Останало е само...

Болката беше ужасна. Толкова ужасна, че го накара да млъкне. Или това беше нейна работа? Не променяше ли гърлото, небцето, самата му глава? Не пренареждаше ли костите на черепа му?

Не, искаше да каже той, това не е изтънченият ритуал, който бях планирал. Искях да умра, докато те прегръщам, исках да си отида с устни, пристиснати в твоите, исках дъхът ми да изстине в твоята уста. Не исках да умирам по този начин.

Не. Не. Не.

Мъжете, които я държаха тук, вече блъскаха по вратата. Но Джаклин не се страхуваше от тях; боеше се единствено да не ѝ попречат да завърши онова, което бе започнала.

Някой се стовари върху вратата, после пак. Дървената повърхност се разцепи и вратата се отвори с трясък. И двамата мъже бяха въоръжени. Прицелиха се в нея.

— Господин Петифър? — каза по-младият. В ъгъла на стаята, под масата, очите на Тит проблеснаха.

— Господин Петифър? — повтори мъжът, съвсем забравил за жената.

Тит поклати муцуна. „Не се приближавай, моля те“, помисли си той.

Мъжът се наведе и се втренчи в отвратителния звяр, който клечеше под масата — омазан с кръв от трансформацията, но все още жив. Джаклин бе убила нервните му клетки, затова не усещаше болка. Дишаше, но ръцете му бяха превърнати в лапи, краката — извити към гърба и пречупени в колената като крака на краб, мозъкът оголен, очите — лишени от клепачи, долната челюст — счупена и изтеглена върху горната като на булдог, ушите — откъснати, гръбнакът — прекършен, човешката му природа — превърната в нещо различно.

„Ти си животно“, беше му казала Джаклин. И ето, че сега приличаше на звяр.

Наемникът разпозна част от чертите на своя господар и повърна. Изправи се с изцапана брадичка, сетне погледна към жената.

Джаклин сви рамене.

— Ти ли го направи? — В гласа му имаше страхопочитание, примесено с погнуса.

Тя кимна.

— Ела, Тит — рече Джаклин и щракна с пръсти.

Звярът поклати глава, като хленчеше.

— Ела, Тит — повтори по-твърдо тя и Тит Петифър се измъкна с клатушкане от скривалището си, оставяйки след себе си слюзеста диря като спукан презерватив.

Мъжът се прицели инстинктивно в онова, което бе останало от шефа му. За нищо на света не искаше това отвратително създание да го доближава.

Тит направи две несигурни крачки назад върху окървавените си лапи, разтърси туловище, сякаш се опитваше да прогони смъртта, не успя и издъхна.

— Доволен ли си? — попита Джаклин.

Наемникът отмести поглед от екзекуцията. На него ли говореше могъщата? Не, тя се взираше в трупа на Петифър; въпросът ѝ бе отправен към мъртвеца.

Той пусна оръжието си на пода. Другият стори същото.

— Как стана? — попита мъжът до вратата. Глупав въпрос; детински въпрос.

— Той ме помоли — отговори Джаклин. — Само това можех да сторя за него.

Наемникът кимна и падна на колене.

СВИДЕТЕЛСКИ ПОКАЗАНИЯ НА ВАСИ

(ПОСЛЕДНА ЧАСТ)

Случайността бе изиграла обезпокоително голяма роля в романа ми с Джаклин Ес. Понякога ми се струваше, че съм подвластен на всяко течение, което преминава през света, че поемам в различна посока при всяко помръдване на китката на шанса. Друг път ме обземаха подозрения, че Джаклин направлява живота ми, както правеше със стотици, с хиляди други, че организира всяка случайна среща, дирижира победите и провалите ми, води ме сяпало към този последен сблъсък.

Открих я, когато изобщо не го очаквах. Иронично, нали? Първо я проследих до една къща в Съри; къща, в която преди година бе умрял милиардер на име Тит Петифър, застрелян от собствения си телохранител. В стаята на горния етаж, където бе извършено убийството, цареше ведро спокойствие. Дори Джаклин да е била там,

не бяха останали никакви следи от присъствието ѝ. Но къщата, сега изоставена на разрухата, беше станала жертва на всевъзможни графити и върху изцапаната мазилка на стената в същата стая някой бе направил груба скица на жена. Тя беше неприлично надарена и от отворения ѝ полов орган излизаше нещо като светкавица. А в краката ѝ имаше причудлив звяр. Може би рак, може би куче, може би дори човек. Каквото и да бе това същество, то нямаше власт над себе си. Седеше в светлината на смущаващото ѝ присъствие и изглеждаше щастливо от този факт. Щом съзрях сбръчканото създание, вдигнало очи към пламтящата Мадона, осъзнах, че гледам портрет на Джаклин.

Не знам колко дълго съм се взирал в рисунката, но бях прекъснат от мъж, който имаше по-окаян вид и от моя. С брада, която никога не беше виждала ножица или сапун, с толкова изпосталяло тяло, че беше истинска загадка как стои на крака, и с миризма, която не би посрамила и скункс.

Така и не научих как се казва; разбрах само, че рисунката на стената е негова. Не беше трудно да го повярвам. Отчаянието, гладът и объркването му бяха все симптоми на човек, видял Джаклин.

Дори да съм се държал грубо, докато го разпитвах, съм сигурен, че ми е простил. За него беше истинско облекчение да разкаже какво е видял в деня на убийството и да открие, че му вярвам. Съобщи ми, че другият телохранител — мъжът, застрелял Петифър, — се е самоубил в затвора.

Каза ми също, че животът му е безсмислен. Тя го била съсипала. Уверих го, или поне се опитах, че Джаклин не е искала да му навреди и че не бива да се страхува, че ще се върне за него. Щом чу това, той се разплака — по-скоро от чувство за загуба, отколкото от облекчение.

Накрая го попитах дали знае къде е Джаклин в момента. Бях оставил този въпрос последен, въпреки че ме вълнуваше най-силно, навярно защото се боях, че няма да получа отговора, който желях. Ей богу, оказа се, че знае. Не напуснала веднага къщата след убийството на Петифър. Седнала и започнала да го разпитва за децата, за шивача и за колата му. Попитала го що за жена е майка му и той ѝ казал, че е проститутка. Джаклин се поинтересувала дали е щастлива. Мъжът ѝ отговорил, че не знае. А била ли плакала някога майка му? Мъжът отвърнал, че никога не я бил виждал да се смее или да плаче. Тя кимнала и му благодарила.

По-късно, преди да се самоубие, другият наемник му казал, че Джаклин била отишла в Амстердам. Знаел го със сигурност от мъж на име Кус. Кръгът започваше да се затваря, нали?

Прекарах седем седмици в Амстердам, без да попадна на нищо, което да ми подсказже местонахождението ѝ. Разбрах къде се намира едва снощи. Седем седмици на въздържание, нещо необичайно за мен. Разочарован и обезверен, накрая отидох в квартала на червените фенери, за да си потърся жена. Както ви е добре известно, те седят като живи манекени зад витрини с розови ресни на абажурите. Някои държат в скута си миниатюрни кучета, други четат книги. Но повечето просто зяпат улицата като хипнотизирани.

Нямаше лице, което да ме заинтригува. Всичките изглеждаха тъжни и мрачни, твърде различни от нея. И все пак не можех да си тръгна. Бях като шишко в магазин за бонбони: отвращението ми пречеше да си купя, лакомията — да си тръгна.

Когато нощта напредна, ме заговори млад мъж от тълпата, който, както установих при повторен поглед, изобщо не беше млад, просто беше силно гримиран. Нямаше вежди, само две тъмни линии, нарисувани с молив върху блестящата кожа. Лявото му ухо беше накичено със златни обеци, облечената му в бяла ръкавица ръка държеше изядена наполовина праскова, от отворените му сандали се подаваха пръсти с лакирани нокти. Той ме хвана собственически за ръкава.

Трябва да съм направил презрителна гримаса, но дори да съм го засегнал, мъжът с нищо не го показа. „Приличате ми на човек с изискан вкус“, рече. Изобщо не изглеждах така. „Заблуждавате се“, отговорих. „Не, възрази той, не се заблуждавам. Вие сте Оливър Васи.“

Първата ми мисъл, абсурдна или не, беше, че възнамерява да ме убие. Опитвах се да се отскубна от ръката му, но той продължи да ме стиска упорито за маншета.

„Искате жена“, рече мъжът. Дали не прие колебанието ми за положителен отговор, въпреки че казах не? „Имам жена, която не е като другите — продължи той, — истинско чудо. И знам, че искате да се срещнете на живо с нея.“

Как разбрах, че говори за Джаклин? Може би защото ме бе разпознал, сякаш тя следеше тълпата от някой разположен високо прозорец и заповядваше да водят обожателите ѝ при нея, както човек

си поръчва омар за вечеря в ресторант. А може би заради начина, по който блестящите му очи ме гледаха без страх, защото страх и възторг изпитваше в присъствието на едно-единствено същество на този жесток свят. Нима не виждах себе си в опасния му поглед? Мъжът познаваше Джаклин, нямаше съмнение в това.

Знаеше, че съм захапал кукичката, защото щом се забавих с отговора, той се обърна, като сви театрално рамене, сякаш казваше „пропусна си шанса“. „Къде е тя?“, попитах аз, сграбчвайки тънката му като вейка ръка. Мъжът кимна към отсрещния край на улицата и аз го последвах глупаво, като оставих зад себе си тълпата. Докато вървахме, пътят опустя; червените фенери изчезнаха, заменени от сумрак, а сетне и от пълен мрак. Попитах го къде отиваме, после му зададох същия въпрос поне десетина пъти, но той ми отговори едва когато стигнахме до тясната врата на тясна къща, в също толкова тясна улица. „Пристигнахме“, обяви тържествено мъжът, сякаш не стояхме пред бордей, а пред Версайския дворец.

Изкачихме се по два писти реда стъпала и стигнахме до черна врата. Той ме побутна към нея. Беше заключена.

— Вижте — подкани ме мъжът. — Тя е вътре.

— Заключено е — рекох аз. Имах чувството, че сърцето ми ще се пръсне: тя беше близо, нямаше съмнение, бях сигурен, че е наблизно.

— Вижте — повтори той и посочи малка дупка във вратата. Притиснах око към дупката, като погълнах жадно извиращата през нея светлина.

Стаята беше мръсна и празна; всичко, което видях, бяха един дюшек и Джаклин. Тя лежеше с разперени ръце и крака, китките и глезените ѝ бяха завързани за груби пилони, прикрепени към голия под в четирите края на дюшека.

— Кой стори това? — попитах, без да изпускам от поглед голото ѝ тяло.

— Сама пожела — отговори той. — По нейно желание. Сама пожела.

Джаклин явно чу гласа ми, защото обърна с известно усилие глава към вратата. И мога да се закълна, че щом погледна към мен, косата ми настръхна в отговор и се разлюля по нейна заповед.

— Оливър — каза тя.

— Джаклин — рекох аз през дървото, като го целунах.

Тялото ѝ кипеше, обръснатият ѝ полов орган се отваряше и затваряше като изящно пурпурно-розово цвете.

— Пуснете ме вътре — обърнах се към Кус.

— Няма да преживеете нощта с нея.

— Пуснете ме.

— Струва скъпо — предупреди ме той.

— Колко искате?

— Всичко, което притежавате. Ризата на гърба ви, вашите пари и скъпоценности; след това е ваша.

Бях готов да разбия вратата или да счупя един по един пожълтелите му от никотина пръсти, за да го принудя да ми даде ключа. Той знаеше какви мисли ми минават през главата.

— Ключът е скрит, а вратата е здрава. Трябва да платите, господин Васи. Искате да платите.

Вярно беше. Исках да платя.

— Искате да ми дадете всичко, което някога сте притежавали, всичко, което някога сте били. Искате да влезете при нея без нищо, което да ви задържа отвън. Знам го. Всички така влизат.

— Всички? Много ли има?

— Тя е ненаситна — каза мрачно той. Това не беше хвалба на сводник, страданието му беше очевидно. — Непрекъснато ѝ вода нови мъже и после ги погребвам.

Погребва ги.

Такава, предполагам, е функцията на Кус: да разчиства телата. И когато тази нощ отmine, той ще ме сграбчи с лакираните си ръце, ще ме откъсне от нея и ще захвърли пресушеното ми, вече безполезно тяло в някоя яма, канал или горяща пещ. Мисълта не е особено приятна.

И все пак, ето ме пред масата, на която лежат всички пари, спечелени от продажбата на малкото останали ми вещи, без капчица достойнство, с живот, висящ на косъм, в очакване на един сводник и неговия ключ.

Вече е съвсем тъмно и Кус закъснява. Но ще дойде, длъжен е. Не заради парите. Навярно няма много потребности, нуждае се само от хероин и грим. Ще дойде, защото тя го иска, а той е роб на желанията ѝ — също като мен. О, да, ще дойде. Разбира се, че ще дойде.

Добре. Мисля, че написах достатъчно.

Това са моите свидетелски показания. Нямам време да ги препрочитам. Чувам стъпките му по стълбите (той куца) и трябва да го последвам. Оставям тези страници на който ги открие, за да постъпи с тях, както намери за добре. На сутринта ще съм мъртъв, но ще бъда щастлив. Повярвайте ми.

* * *

„Боже мой — помисли си тя, — Кус ме изигра.“

Васи бе стоял пред вратата, тя усети плътта му със съзнанието си и я прегърна. Но Кус не го пусна вътре, въпреки изричните ѝ заповеди. От всички мъже единствено Васи имаше право на свободен достъп до нея и Кус го знаеше. Но той, както и всички останали, я беше измамил; всички без Васи. Единственият, когото (може би) бе обичала.

Тя лежеше будна в леглото си. Вече спеше по няколко минути на нощ; рядко си позволяваше повече и то само ако Кус я наглежда: веднъж се бе наранила по време на сън, беше се осакатила несъзнателно и се бе събудила кървяща и пищяща, като кактус от плът с игли, стърчащи от всичките ѝ крайници — игли, направени от собствените ѝ кожа и мускули.

Предположи, че отново е вечер, но нямаше как да е сигурна. В осветената от гола крушка стая, с плътни завеси на прозорците, цареше постоянен ден за сетивата и вечна нощ за душата: тя лежи по изранени от залежаването гръб и задник и се вслушва в далечните звуци, които долитат от улицата, от време на време задрямва за кратко или се храни от ръката на Кус, мият я и ѝ помагат да се изходи, използват тялото ѝ.

Ключалката изщрака. Джаклин надигна глава, за да види кой е. Вратата се откряна... започна да се отваря... отвори се докрай.

Васи. О, боже, ето го и Васи най-накрая, крачи през стаята към нея.

Дано това не е друг спомен, помоли се тя, дано този път е той — истински, реален.

— Джаклин.

Произнесе името на плътта ѝ, цялото ѝ име.

— Джаклин. — Той беше.

Зад него Кус се взираше между краката ѝ, заплепен от танца на срамните ѝ устни.

— Ку... — рече тя, като направи опит да се усмихне.

— Доведох го — усмихна се той в отговор, без да откъсва очи от влагалището ѝ.

— Цял ден — прошепна Джаклин. — Чаках цял ден, Кус. Накара ме да чакам...

— Какво е един ден за теб? — отговори той все така усмихнат.

Тя вече не се нуждаеше от сводника, но Кус не го знаеше. В наивността си той смяташе, че Васи е поредният мъж, който е съблазнила; че ще го пресуши и захвърли като останалите. Кус вярваше, че Джаклин ще се нуждае от услугите му и утре, затова играеше тази пагубна игра толкова непохватно.

— Заклучи вратата — предложи му тя. — И остани, ако искаш.

— Да остана? — повтори похотливо Кус. — Имаш предвид да гледам?

И без това гледаше. Джаклин знаеше, че гледа през дупката, която бе пробил във вратата, понякога го чуваше да пъшка. Но този път щеше да му позволи да остане завинаги.

Сводникът извади внимателно ключа от външната страна на бравата, затвори, мушна го от вътрешната страна и заключи. Когато ключалката прецтрака, тя го уби, без да му даде възможност да се обърне и да я погледне отново. Екзекуцията не беше зрелищна: просто бръкна в пилешките му гърди и смачка белите му дробове. Той се строполи върху вратата и се свлече надолу, като размаза лицето си по дървената плоскост.

Васи дори не се обърна, за да го види как умира; Джаклин беше всичко, което искаше да гледа — сега и завинаги.

Той се приближи до дюшека, наведе се и започна да развързва глезените ѝ. Кожата ѝ беше ожулена, а въжето — покрито със засъхнала кръв. Развързваше възлите един по един, със спокойствие, което мислеше, че е изгубил: доволен, че най-сетне е тук, неспособен да се върне и съзнаваш, че единственият път пред него е дълбоко в нея.

Щом освободи глезените ѝ, се зае с китките, като закри с тяло гледката ѝ към тавана.

— Защо му позволи да ти причини това? — попита я нежно.

— Страхувах се.

— От какво?

— Да се движа, дори да живея. Всеки ден беше агония.

— Аха.

Познаваше отлично тази пълна неспособност да живееш.

Джаклин усети как Васи застава до нея, как се съблича и целува жълтеникавата кожа на корема на тялото, което тя обитаваше. То беше белязано от заниманията ѝ: кожата беше изопната до крайност и набраздена от пресичащи се линии.

Той легна до нея и допирът на тялото му в нейното не беше неприятен.

Тя докосна главата му. Ставите ѝ бяха вдървени и всяко движение ѝ причиняваше болка, но искаше да притегли лицето му към своето. Васи се появи усмихнат в полезрението ѝ и те се целунаха.

„Боже мой — помисли си тя, — събрахме се.“

И щом си го помисли, волята ѝ се изпълни. Чертите ѝ се разтопиха под устните му, превърнаха се в червеното море, което бе сънувал и се изляха върху лицето му, което също се топеше: води от мисъл и кост на двама души.

Острите ѝ гърди го пронизаха като стрели; изостреният от мисълта ѝ член я уби на свой ред с един-единствен тласък. Преплетени в прибоя на любовта, те си помислиха, че загиват и умряха.

Суровият свят отвън започна да ги оплаква, брътвежът на продавачи и купувачи изпълни нощта. Накрая апатията и умората надвиха и най-алчния търговец. И вътре, и вън се възцари изцелителна тишина: край на всички загуби и придобивки.

[1] Женски вампир или демон, който се храни с кръв (мит.). — Б.пр. ↑

[2] Зъл дух, който приема женски облик, съвкупява се с мъжете по време на сън и се храни със сексуалната енергия, отделяна по време на акта (мит.). — Б.пр. ↑

КОЖИТЕ НА БАЩИТЕ

Двигателят се закашля, задави се и умря. Зад прозорците на мустанга се надигна жалостив вой и Дейвидсън внезапно осъзна вятъра по пустинния път. Опита се да запали отново мотора, но той отказа. Отчаян, мъжът отлепи потни длани от волана и се огледа. Във всички посоки едно и също: горещ въздух, горещи скали, горещ пясък. Аризона.

Отвори вратата и стъпи на напеченото от слънцето прашно шосе. Напред и назад, то се простираше чак до светлия хоризонт. С присвити очи можеше да различи далечните планини, но щом се опиташе да фокусира поглед, очертанията се размиваха в трептящата мараня. Слънцето вече прогаряше главата му, защото русата му коса бе взела да оредява. Дейвидсън отвори капака на колата и се взря безпомощно в двигателя, изпълнен със съжаление, че не разбира нищо от устройство на автомобила. „Боже — помисли си, — защо не правят проклетите коли по-понятни?“

Тогава чу музиката.

Беше толкова далечна, че отначало звучеше само като свирукане в ушите му, но постепенно се усили.

Особена музика.

Как звучеше ли? Като минаващ през телефонни кабели вятър, без определен източник, без ритъм, студена въздушна вълна, която накара косъмчетата по врата му да настръхнат. Той се опита да я пренебрегне, но тя не преставаше да звучи.

Дейвидсън погледна над вдигнатия капак, но музиканти не се виждаха — пътят беше пуст и в двете посоки. Едва когато се вгледа на югоизток, съзря миниатюрни фигури, които вървяха, подскачаха или танцуваха в самия край на зрителното му поле, размити от маранята. Дългата процесия, ако беше такава, вървеше през пустинята успоредно на шосето. Изглежда, пътищата им нямаше да се пресекат.

Той погледна отново към бавно изстиващите вътрешности на автомобила, а след това пак към далечната редица на танцьорите.

Нуждаеше се от помощ: в това нямаше никакво съмнение.

Тръгна към тях през пустинята.

Извън шосето неотгъпканият от колите прахоляк се стелеше свободно по земята и при всяка стъпка се вдигаше чак до лицето на Дейвидсън. Напредваше бавно и макар да подтичваше, фигурите се отдалечаваха. Хукна с всички сили.

Сега, въпреки бученето на кръвта в ушите му, чуваше музиката по-ясно. Нямаше никаква мелодия, само усилващи се и заглъхващи звуци на множество инструменти: вой, бръмчене, свистене, барабанене и тътен.

Началото на процесията изчезна в далечината, но участниците в празника (ако беше такъв) продължаваха да се точат. Дейвидсън смени леко посоката, за да им пресече пътя, и погледна през рамо, за да провери изминатото разстояние. Стомахът му се сви от внезапно чувство за самота, когато видя дребната като бръмбар кола под надвисналото над пътя нажежено небе.

Затича се отново. След около четвърт час започна да различава шествието по-ясно, въпреки че водачите му още не се виждаха. Реши, че е някакъв карнавал, макар че беше странно да попадне на подобно събитие наред тази пустош. Последните танцьори от процесията определено бяха с карнавални костюми. Носеха маски и украшения за глава — ярко оцветени пера и пърхащи във въздуха панделки, — които ги караха да изглеждат по-високи от човешки бой. Какъвто и да бе поводът за празнуването, те се държаха като пияни: залитаха, тичаха, подскачаха, въртяха се и падаха по очи върху горещия пясък.

Дейвидсън се задъхваше от изтощение и беше ясно, че изостава. Вече нямаше нито сили, нито воля да догони процесията, която се отдалечаваше все по-бързо.

Той се спря, подпря длани на коленете си, защото тялото вече не го държеше, и се втренчи изпод мокри от пот вежди в изчезващото си спасение. После събра колкото силица му беше останала и изкрещя:

— Спрете!

В първия момент не последва никаква реакция. След това, като присви очи, му се стори, че един-двама от празнуващите спряха. Дейвидсън се изправи. Да, май го гледаха — усети погледите им върху себе си.

Тръгна нататък.

Някои от инструментите бяха замлъкнали, сякаш вестта за неговото присъствие се разпространяваше сред музикантите. Нямаше съмнение, че са го видели.

Дейвидсън ускори ход и от маранята започнаха да изплуват все повече подробности.

Забави крачка. Сърцето му, разтуптяно от усилието, заби още по-учестено.

— Мили боже — каза си и за първи път през всичките тридесет и шест безбожни години, които бе прекарал на този свят, думите му прозвучаха като истинска молитва.

Намираще се на четиристотин метра от процесията, но знаеше, че очите не го лъжат. Макар и да го боляха, все пак му позволяваха да разпознае кое е папиемаше и кое — плът, да различи халюцинация от деформирана реалност.

Фигурите в края на шествието — онези, които се бяха спрели да го изчакат, — бяха чудовища с външност, по-кошмарна и от най-безумния кошмар.

Първото чудовище бе високо пет-шест метра. Покритата му с шипове кожа висеше на дупли върху мускулите, главата му представляваше конус от оголени зъби, разположени върху алени венци. Другото имаше три крила и тривърха опашка, която шибаше прахта с ентусиазма на влечуго. Третото и четвъртото бяха свързани в едно чудовищно цяло, което бе по-отвратително и от съставните си части. Всяка половина на този симбиотичен ужас бе забила крайници в другата, сякаш се опитваше да проникне дълбоко в плътта на своя партньор. И макар че езиците на двете глави бяха преплетени, ужасяващото творение надаваше кошмарен вой.

Дейвидсън отстъпи крачка назад и се огледа за колата си. В това време едно от съществата — цялото черно-червено — изпищя пронизително. Въпреки че ги деляха четиристотин метра, звукът се врязва болезнено в мозъка на човека. Той погледна пак към процесията.

Пищящото чудовище бе напуснало мястото си в шествието и сега тичаше към него върху ноктестите си крака. Обзет от неконтролируема паника, Дейвидсън усети, че съдържанието на червата му се изсипва в панталоните.

Съществото се приближаваше със скоростта на гепард и ставаше все по-голямо с всяка изминала секунда, така че мъжът виждаше все

повече подробности от чудовищната му анатомия: лишените от палци ръце със зъби върху дланите, главата, на която имаше едно-единствено трицветно око, мускулите на раменете и гърдите, дори щръкналите му от гняв или (пази боже) от похот гениталии, които бяха разклонени като чатал и се блъскаха в корема му.

Дейвидсън нададе оглушителен почти колкото писъка на чудовището крясък и хукна назад към шосето.

До колата му оставаха два-три километра и той осъзна, че дори да успее да стигне до нея, пак няма да намери убежище там. Тогава си даде сметка колко близо е смъртта, колко близо е била винаги.

Съществото беше съвсем близо, когато омазаните с изпразнения крака на Дейвидсън се подкосиха. Той падна и запълзя, задрапа към колата. Сетне чу тропота зад гърба си, сви се на топка и зачака разтреперан смъртоносния удар.

Минаха две секунди.

Три. Четири. Смъртта не идваше.

Пронизителният писък стана нетърпим, после започна да затихва. Озъбените длани не се стовариха върху тялото на Дейвидсън. Той надникна предпазливо между пръстите си, като очакваше всеки момент да му откъснат главата.

Чудовището го бе подминало.

Може би от презрение към слабостта на жертвата, беше продължило да тича към шосето.

Дейвидсън усети миризмата на изпразненията и страха си. Странно, но вече никой не му обръщаше внимание. Зад него процесията отново бе потеглила. Само едно-две любопитни чудовища продължаваха да му хвърлят погледи през рамо, докато се отдалечаваха сред облак прах.

Писъкът промени височината си. Дейвидсън надигна предпазливо глава. Звукът вече беше на границата на слуховия му диапазон — пронизителен вой, който предизвикваше болки в тила.

Той се изправи.

Съществото беше скочило върху покрива на автомобила. Главата му беше отметната назад в подобие на екстаз, членът му стърчеше, окото на огромната му глава блестеше. Като нададе един последен писък, който излезе извън пределите на човешкия слух, то се наведе напред, разби предното стъкло и захапа покрива с озъбените си ръце.

После, вирнало глава, с потръпващо от радост тяло, чудовището дръпна назад и разкъса стоманата като хартия. Щом отскубна покрива, то скочи на шосето и го запрати във въздуха. Металното парче се превъртя и се стовари на земята, а Дейвидсън се запита какво ли би могъл да впише във формуляра за застрахователната претенция.

Чудовището продължи да руши колата. Откъсна вратите. Изтръгна двигателя. Гумите бяха разкъсани, а колелата — изтръгнати от осите.

До ноздрите на Дейвидсън достигна острата миризма на бензин. Миг по-късно се чу звън от удара на метал в метал и съществуто и автомобилът бяха погълнати от огромен огнен стълб, който образува облак черен дим над шосето.

Чудовището не изрева от болка или просто ревът му бе недоловим за човешкото ухо. То изскочи от огнения ад с обвито в пламъци тяло, като залиташе и размахваше бясно ръце в напразен опит да потуши огъня, после хукна по шосето, бягайки от източника на агонията си към планината. Пламъците на гърба му се разгоряха още повече, а въздухът се изпълни с миризмата на горяща плът.

Въпреки че огънят го поглъщаше, съществуто не падна. Продължи да тича, докато силуетът му не изчезна в синята далечина, размит от трептящата над шосето мараня.

Дейвидсън се отпусна на колене. Изпращанията по краката му вече бяха засъхнали от жегата. Колата продължаваше да гори. Музиката заглъхна напълно и шествието се изгуби от погледа му.

Силното слънце го прогони от пясъците и той се върна при потрошената си кола.

Когато следващият автомобил, който мина по шосето, спря да го качи, Дейвидсън гледаше с празен поглед.

* * *

Шериф Джош Пакард се взираше невярващо в следите от нокти по земята в краката си. Те се бяха отпечатали в бавно втвърдяващата се мазнина — разтопената плът на чудовището, което преди няколко минути бе профучало по главната (и единствена) улица на Уелкъм. То беше паднало и издъхнало като сгърчена топка на тридесетина метра

от банката. Обичайните дейности в градчето — търговия, спорове, приятелски разговори — секнаха. Един-двама, на които им беше прилошало, бяха приютени във фоайето на хотела, когато миризмата на изгорена плът изпълни чистия пустинен въздух на града.

Вонята — нещо средно между препържена риба и мърша — раздразни Пакард. Това бе неговият град, той се грижеше за мястото и го защитаваше. Не можеше да погледне благосклонно върху нахлуването на тази огнена топка.

Шерифът извади пистолета си и тръгна към трупа. Пламъците, вече угаснали, бяха унищожили по-голямата част от тялото. Въпреки това то имаше внушителни размери. Крайниците му, ако това бяха крайници, обхващаха нещо подобно на глава. Останалото бе неузнаваемо. Не че Пакард изпитваше съжаление поради този факт. Купчината от обезобразена плът и почернели кости имаше достатъчно нечовешки форми, за да накара пулсът му да се ускори.

Беше си чудовище — нямаше никакво съмнение.

Създание на земята: по-скоро пръкнало се от земята. Беше изпълзяло от подземния свят на път за големия амфитеатър, където да изкара една нощ на празненства. Веднъж на всеки двадесет-тридесет години, казваше баща му, пустинята изплюва своите демони и ги пуска за малко на свобода. Като разсъдливо дете, Пакард никога не бе вярвал на глупостите, които дрънкаше баща му, но нима този демон не беше точно такъв?

Какъвто и нещастен случай да бе довел горящото изчадие да умре в града, Пакард бе доволен от това доказателство за уязвимостта на чудовищата. Баща му никога не бе споменавал, че могат да бъдат надвити.

Развеселен от мисълта, че тази отвратителна твар може да бъде победена, шерифът пристъпи към димящия труп и го срита. Зяпачите, които още се тълпяха на безопасно разстояние до вратата, ахнаха от възхищение при тази проява на смелост. Сега вече устата на Пакард се разтегли в усмивка. Ритникът щеше да му спечели цяла нощ безплатно пиене, а може би и някоя жена.

Съществува лежеше с корема нагоре. С безстрастния поглед на професионален унищожител на демони, Пакард внимателно разгледа плетеницата от крайници, покриващи главата. Чудовището бе мъртво — дума да няма. Той прибра пистолета в кобура и се наведе над трупа.

— Донеси един фотоапарат, Джебедея — подвижна шерифът, впечатлен от собствената си смелост.

Заместникът му се завтече към участъка.

— Трябва да щракнем този красавец.

Пакард клекна и посегна към почернелите крайници на съществото. Ръкавиците му щяха да бъдат съсипани, но си струваше да изтърпи това неудобство заради добрия имидж, който този жест щеше да му спечели. Той усети почти физически възхитените погледи на зрителите, когато опипа обгорената плът и разклати един крайник, опитвайки се да го отдели от главата на чудовището.

Огънят сякаш бе споил всичко в едно неделимо цяло, така че шерифът напрегна сили и дръпна рязко. В крайна сметка крайникът се отдели с пльокащ звук, като разкри единственото изсъхнало от топлината око на чудовището.

С изкривено от погнуса лице, Пакард пусна ръката обратно на мястото ѝ.

Туп.

И тогава крайникът на демона внезапно се стрелна напред — твърде внезапно, за да успее Пакард да се отмести — и в един кратък миг на безумен ужас шерифът видя как върху дланта на чудовището зейна уста, която захапа изумения мъж за ръката.

Пакард изпищя, загуби равновесие и седна в мазната пихтия, мъчейки се да отскубне ръката си от устата, но зъбите пробиха ръкавицата, отхапаха пръстите му и чудовищната паст ги погълна, като продължи да дъвчи дланта на жертвата.

Задникът на Пакард се плъзна по пихтиестата маса под него, нещастникът се загърчи в опит да се освободи и зави от болка. Подземната твар се оказа жива! Шерифът изрева за помощ и се изправи несигурно на крака, като повлече нагоре и отвратителния труп.

До ухото на Пакард изтреця изстрел. Рамото на чудовището се разхвърча на парчета, като оплиска шерифа със слуз, кръв и гной, и устата разхлаби хватката си. Откъснатият хищен крайник падна на земята и ръката на Пакард — или поне това, което бе останало от нея — отново бе свободна. Пръстите на дясната му ръка липсваха, беше оцелял само половината палец и раздробените кости стърчаха грозно от частично сдъвканата длан.

Елинон Кукър отпусна цевта на пушката, с която току-що бе стреляла, и изсумтя със задоволство.

— Вече нямаш ръка — отбеляза тя с брутална откровеност.

„Чудовищата — припомни си Пакард думите на баща си — никога не умират“. Само дето вече беше твърде късно — бе пожертвал ръката, с която си наливаше питиета и приласкаваше жените. Обхвана го носталгия за времето, когато все още имаше пръсти, и пред очите му притъмня. Последното, което видя, преди да падне в несвяст на земята, беше покорният заместник-шериф, който вдигна фотоапарата, за да заснеме цялата сцена.

* * *

Бараката на гърба на къщата беше убежището на Луси. Когато Юджийн се връщаше пиан от Уелкъм или внезапно го обземеше ярост, защото яхнията е студена, тя се скриваше вътре, за да се нареве на спокойствие. Никой никога не бе проявявал съчувствие към Луси, най-малко Юджийн, а и тя нямаше никакво време да изпитва съжаление към себе си.

Днес причината за яростта на Юджийн беше старият източник на раздразнение — детето.

Старателно отглежданата и възпитавана рожба на тяхната любов бе кръстена на брата на Мойсей, Аарон, което означаваше „възвишен“. Прелестно момченце. Най-красивото в целия район. Едва петгодишно, а вече бе така очарователно и вежливо, че всяка майка от Източното крайбрежие би искала да си има такава.

Аарон.

Гордост и радост за Луси, детето бе достойно да бъде герой на детска илюстрирана книжка; създадено да танцува, създадено да очарова дори самия дявол.

Точно това дразнеше Юджийн.

— Малкият проклетник е момче, колкото си и ти — каза той на Луси. — Дори и наполовина не е. Става само за манекен на луксозни обувки и за продавач на парфюми. Или за проповедник, да, за проповедник.

Той посочи момчето с кривите си пръсти с изгризани нокти.

— Ти си позор за баща си.

Аарон го погледна спокойно.

— Чуваш ли ме, момче?

Юджийн извърна поглед. Големите очи на детето, приличащи повече на кучешки, отколкото на човешки, предизвикаха гадене в стомаха му.

— Не го искам в къщата си.

— Но какво е направил?

— Не е нужно да прави нещо. Стига ми, че е такъв, какъвто е. Знаеш ли, че хората ми се присмиват? Подиграват ми се заради него.

— Никой не ти се подиграва, Юджийн.

— Напротив...

— Не и заради момчето.

— Какво?

— Ако ти се присмиват, то не е заради него. Присмиват се на теб.

— Затваряй си устата!

— Хората знаят какъв си, Юджийн. Познават те добре, както и аз.

— Казвам ти, жено...

— Жалък си като улично псе, все говориш какво си видял и от какво се страхуваш...

Той я удари, както бе правил много пъти преди. От удара ѝ потече кръв, както бе ставало многократно през изминалите пет години, но независимо че залитна, първата ѝ мисъл бе за момчето.

— Аарон — каза тя с насълзени от болката очи, — ела с мен.

— Остави това копеле! — Юджийн целият трепереше.

— Аарон.

Детето стоеше между майка си и баща си и не знаеше кого да послуша. От объркването, изписано на лицето му, сълзите на Луси рукнаха още по-силно.

— Мамо — каза малкият много тихо. Въпреки объркването, очите му гледаха мрачно. Преди Луси да измисли как да разведри обстановката, Юджийн сграбчи детето за косата и го придърпа към себе си.

— Слушай баща си, момче.

— Да.

— Трябва да отговаряш на баща си с „да, сър“, нали? Кажи: „Да, сър“.

Лицето на Аарон се озова навряно във вонящия чатал на джинсите на баща му.

— Да, сър.

— Той остава с мен, жено. Повече няма да го водиш в онази шибана барака. Той остава с баща си.

Битката бе загубена и Луси го знаеше. Ако продължеше да настоява, само щеше да изложи детето на по-голям риск.

— Ако го нараниш...

— Аз съм негов баща, жено — ухили се Юджийн. — Да не мислиш, че ще нараня собствената си плът и кръв?

Момчето бе притиснато между бедрата на баща си в едва ли не неприлично положение. Но Луси знаеше, че съпругът ѝ е на ръба да избухне, а тогава би станал неконтролируем. Тя вече не се безпокоеше за себе си — беше изживяла своите щастливи моменти, — но момчето беше толкова уязвимо.

— Защо не се изметеш, жено? Ние с момчето искаме да останем сами, нали?

Юджийн измъкна главата на Аарон от чатала си и погледна подигравателно преbledнялото му лице.

— Нали така?

— Да, татко.

— Да, татко. Да, разбира се, татко.

Луси напусна къщата и се скри в хладния мрак на бараката, където взе да се моли за Аарон, кръстен на брата на Мойсей. Аарон, чието име означаваше „възвишен“. Чудеше се колко дълго ще оцелее той сред бруталността, която бъдещето му предлагаше.

Момчето беше наказано да се съблече. Стоеше преbledняло пред баща си, но не се страхуваше. Знаеше, че ударите с колана, които го очакват, ще му причинят болка, но това не беше истински страх.

— Ти си болнав, момче — каза Юджийн, като прокара огромната си длан по корема на сина си. — Слаб и болнав като хилаво прасе. Ако аз бях фермер, а ти — прасе, знаеш ли какво щях да направя?

Той сграбчи отново детето за косата. Другата си ръка пхна между краката му.

— Знаеш ли какво щях да направя, момче?

— Не, татко. Какво щеше да направиш?

Грубата ръка се плъзна по тялото на Аарон и баща му издаде рязък звук.

— Щях да те заколя и да нахраня с теб другите прасета. Свинското месо им се услажда най-много. Искаш ли да го направя?

— Не, татко.

— Няма ли да ти хареса?

— Не, благодаря, татко.

Лицето на Юджийн стана сурово.

— Е, аз пък бих искал да видя това, Аарон. Ще ми се да видя какво ще направиш, ако те разпоря, за да проверя какво има вътре в теб.

В игрите на баща му се бе появила нова форма на насилие, която Аарон не можеше да разбере: нови заплахи, нова интимност. Макар да се почувства неудобно, момчето знаеше, че истински страх изпитва не то, а баща му. Страхът бе отреден на Юджийн по рождение, точно както бе отредено на Аарон да гледа, да чака и да страда, докато настъпи моментът. Момчето знаеше, без да разбира как и защо, че ще бъде средството за унищожение на собствения си баща. Дори може би нещо повече от средство.

Гневът избухна в Юджийн. Взираше се в момчето и стискаше толкова силно загорелите си юмруци, че кокалчетата на пръстите му побеляха. Детето бе неговата гибел, по някакъв начин бе съсипало хубавия живот, който имаха двамата с Луси преди раждането му, при това така категорично, сякаш беше застреляло родителите си. Без да мисли какво прави, Юджийн обхвана с ръце крехкото вратле на сина си.

Аарон не издаде звук.

— Мога да те убия, момче.

— Да, сър.

— Какво ще кажеш за това?

— Нищо, сър.

— Трябва да кажеш: „Благодаря, сър“.

— Защо?

— Защо ли, момче? Защото този живот не струва дори колкото свински лайна и ако те убия, ще ти направя услуга, каквато всеки син заслужава да получи от любящия си баща.

— Да, сър.

* * *

В бараката зад къщата Луси бе престанала да плаче. Нямаше никаква полза от плача, а освен това нещо в небето, което виждаше през дупките на покрива, ѝ бе навяло спомени, които пресушиха сълзите ѝ. Едно определено небе: чисто синьо и сияйно. Юджийн нямаше да направи нищо лошо на момчето. Нямаше да се осмели, никога не би посмял да навреди на това дете. Той знаеше какво е момчето, макар че никога не би си го признал.

Тя си спомни онзи ден преди шест години, когато небето сияеше като сега и въздухът бе натежал от горещината. Двамата с Юджийн се бяха сгорещили почти колкото въздуха и през целия ден не откъсваха поглед един от друг. Тогава той беше в разцвета на силите си: висок, прекрасен мъж, със заякнало от физическия труд тяло, а краката му ѝ се струваха твърди като скала, когато прокарваше ръце по тях. И тя самата беше красавица: с най-хубавия задник в цял Уелкъм, стегнат и закръглен, с толкова меки косми по пубиса, че Юджийн не можеше да се сдържи да я целува дори там — на най-скришното място. Той я любеше по цял ден — а понякога и по цяла нощ — в къщата, която строяха, или на пясъка в късния следобед. Пустинята бе удобна постеля и можеха да лежат необезпокоявани под безкрайното небе.

В онзи ден преди шест години небето притъмня твърде рано; оставаше доста време до падането на нощта. Притъмня внезапно и на тях им стана студено, защото бяха голи и се любеха. Тогава тя видя над рамото на Юджийн формите, които бяха закрили синевата: огромни и величествени същества, които ги гледаха. Увлечен от страстта, Юджийн продължаваше да я люби, като проникваше на дълбоки тласъци в нея, защото знаеше, че така ѝ доставя най-голяма наслада, когато една морава ръка, голяма колкото човешки бой, го сграбчи за врата и го изтръгна от скута ѝ. Луси видя как Юджийн се издига в небето като гърчещ се заек, като пръскаше течност от две отверстия — и от север, и от юг, — докато правеше последни тласъци във въздуха. После Юджийн отвори за миг очи и видя Луси на десетина метра под себе си, все още гола, все още разкрячена, с чудовища от всяка страна.

Небрежно, без злоба, те го захвърлиха настрани и тя го изгуби от поглед.

Луси си спомняше прекрасно следващия час в прегръдките на чудовищата. Изобщо не бяха отвратителни, нито груби или враждебни — напротив, бяха изпълнени с нежност. Дори половите им органи, с които я пронизваха едно след друго, не ѝ причиняваха болка, макар че някои от тях бяха дебели колкото юмрука на Юджийн и твърди като кокал. Колко от тези странни същества я обладаха онзи следобед — три, четири, пет? Смесваха спермата си в тялото ѝ и нежно ѝ доставяха удоволствие с непрестанните си тласъци. Когато те си отидоха и слънчевите лъчи отново докоснаха кожата ѝ, Луси изпита чувство на загуба, което тутакси я изпълни със срам; сякаш бе преживяла апогея на живота си и оттук-нататък дните ѝ щяха да бъдат вяло тътрузене към смъртта.

Луси най-сетне се надигна и отиде при Юджийн, проснат в безсъзнание на пясъка със счупен при падането крак. Целуна го и после клекна да се изпикае. Надяваше се, че семето, посято в нея през този пълен с любов ден, ще даде плод, който ще остане спомен за преживяното удоволствие.

* * *

В къщата Юджийн удари момчето. От носа на Аарон потече кръв, но малкият не издаде звук.

— Говори, момче!

— Какво да кажа?

— Аз твой баща ли съм или не?

— Да, татко.

— Лъжец.

Удари го отново, без предупреждение, и този път ударът запрати момчето на пода. Когато се подпря с малките си, още незагрубели длани на кухненските плочки, за да се изправи, Аарон долови нещо: изпод земята се чуваше музика.

— Лъжец — повтори баща му.

„Ще има още удари — помисли си момчето, — още болка и кръв“. Но щеше да ги изтърпи, а музиката беше обещание, че след

дългото чакане ударите най-накрая ще престанат завинаги.

* * *

Дейвидсън се влачеше по главната улица на Уелкъм. Предположи, че е по някое време следобед (часовникът му беше спрял, сякаш да покаже, че не му съчувства), но градчето му се видя пусто, докато очите му не съзряха тъмната димяща купчина на сред улицата, на стотина метра от него.

При тази гледка кръвта замръзна във вените му — ако това изобщо бе възможно.

Независимо от разстоянието, той разбра какво представлява купчината изгоряла плът и главата му се замая от ужас. Значи, всичко е било истина. Дейвидсън направи още няколко колебливи крачки в опит да преодолее замайването и да не загуби съзнание, когато почувства, че го подхващат нечии силни ръце, и през бученето на кръвта в главата си чу успокояващи думи. Те нямаха смисъл, но поне гласът беше приятен и човешки. Най-после можеше да се отпусне. Припадна, но почивката му беше краткотрайна — само миг по-късно околният свят изникна отново пред очите му, противен както винаги.

Внесоха го в някаква къща и го сложиха да полегне на неудобен диван, а над него се надвеси женско лице — Елинон Кукър.

Щом Дейвидсън дойде на себе си, Елинон засия.

— Ще го бъде — обяви тя с глас, който сякаш прокарваше зелка през ренде, и се наведе още повече. — Виждали сте тази твар и преди, нали?

Той кимна утвърдително.

— Най-добре ни разкажете.

Елинон тикна в ръката му чаша и я напълни щедро с уиски.

— Пийте — инструктира го тя, — а после ни разкажете каквото имате за разказване.

Дейвидсън изгълта уискито на две глътки и чашата веднага бе напълнена отново. Втората изпи по-бавно и се почувства малко по-добре.

Стаята бе пълна с хора: сякаш всички жители на Уелкъм се бяха скупчили в гостната на Кукър. Доста многобройна публика, но пък и

гой имаше немалко за разказване. Уискито го беше поотпуснало и Дейвидсън започна да разказва колкото се може по-точно, без да разкрасява, просто остави думите да се леят сами. После Елинон на свой ред описа обстоятелствата около „инцидента“ на шериф Пакард с трупа на трошача на коли. Пакард също беше в стаята и изглеждаше доста зле, въпреки погълнатото уиски и болкоуспокояващите, а пострадалата му ръка беше бинтована толкова дебело, че приличаше повече на сопа, отколкото на човешки крайник.

— Това не е единственото изчадие в пустинята — заяви шерифът, когато всеки разказа историята си.

— Така твърдиш ти — възрази Елинон, но в очите ѝ се четеше съмнение.

— Така казваше баща ми — отвърна Пакард, като сведе очи към превързаната си ръка. — И аз го вярвам; по дяволите, убеден съм, че е така.

— Тогава най-добре да направим нещо.

— Какво например? — попита мъж с кисело изражение на лицето, който се бе подпрял на полицата над камината. — Какво може да се направи с твари, които ядат автомобили?

Елинон изпъна рамене и се усмихна подигравателно на питащия.

— Ами нека се възползваме от твоята мъдрост, Лу. Какво трябва да направим според *теб*?

— Мисля, че трябва да се спотаим и да ги оставим да отминат.

— Аз не съм щраус — отвърна Елинон, — но ако ти искаш да си заровиш главата в пясъка, ще ти услужа с лопата, Лу. Дори ще ти изкопая дупката.

Всички избухнаха в смях. Смутен, скептикът замълча и взе да си чопли ноктите.

— Не може да си седим тук и да ги оставим да тичат по улиците на града — каза заместник-шерифът, докато правеше балончета с дъвката си.

— Отиваха към планината — обади се Дейвидсън. — Встрани от Уелкъм.

— А какво им пречи да си променят проклетото решение — възрази Елинон. — А?

Никакъв отговор. Няколко души кимнаха, други поклатиха глава.

— Джебедея — каза тя, — ти си заместник-шериф. Какво мислиш по въпроса?

Младият мъж с шерифска значка, който дъвчеше дъвка, леко поруменя и подръпна тънките си мустаци. Очевидно нямаше идеи.

— Виждам накъде вървят нещата — отсеке жената, преди Джебедея да успее да отговори. — Ясно е като бял ден. Треперят ви гащите да отидете да изкарате изчадията от дупките им, нали?

В стаята се разнесоха тихи оправдания, мнозина отново поклатиха глава.

— Възнамерявате просто да си седите кротко и да допуснете местните жени да бъдат разкъсани.

Хубава дума: разкъсани. Беше много по-впечатляваща от „изядени“. Елинор замълча за по-голям ефект. После добави мрачно:

— Или по-лошо.

По-лошо от разкъсани? За бога, какво би могло да е по-лошо от това да бъдеш разкъсан?

— Няма да позволим на тези демони и с пръст да ви докоснат — заяви Пакард, като се изправи от мястото си с известно затруднение. После се обърна към присъстващите, като се олюляваше. — Ще пипнем тези лайнари и ще ги линчуваме.

Мъжете останаха равнодушни към бойния призив: след схватката му на главната улица доверието в шерифа явно бе спаднало.

— Благоразумието е най-доброто мъжество — промърмори под нос Дейвидсън.

— Пълни глупости — отсеке Елинор.

Дейвидсън сви рамене и си допи уискито. Този път никой не му доля чашата. Той си напомни мрачно, че трябва да е благодарен, задето е още жив. Обаче работният му график бе съсипан. Трябваше да се добере до телефон и да наеме кола; ако се наложи, да плати на някой да дойде да го вземе. Демоните, каквото и да представляваха, не бяха негов проблем. Щеше да му бъде интересно да прочете някоя и друга статия по темата в „Нюзуик“, докато разпуска с Барбара, когато се върне на Изток, но сега искаше единствено да приключи работата си в Аризона и да се прибере възможно най-скоро.

Пакард обаче имаше други идеи.

— Вие сте свидетел — каза той, като посочи Дейвидсън — и като шериф на тази общност ви нареждам да останете в Уелкъм,

докато не отговорите задоволително на всички въпроси, които смятам да ви задам.

Официалният език звучеше странно от устата на този недодялан мъж.

— Имам работа... — започна Дейвидсън.

— Тогава изпрати телеграма и я отмени, господинчо.

Дейвидсън разбираше, че шерифът се заяжда с него, пришълеца от Източните щати, само за да повиши малко съсипаната си репутация. Но Пакард бе представител на закона, така че нищо не можеше да се направи. Кимна в знак на съгласие, и то колкото можа по-охотно. По-късно, когато се прибереше у дома жив и здрав, можеше да подаде оплакване срещу този провинциален диктатор. Но засега беше по-добре да изпрати телеграма и да прекъсне командировката си.

— Е, какъв е планът? — обърна се Елинон към Пакард.

Шерифът изду поруменелите си от алкохола бузи.

— Ще се разправим с демоните — отвърна той.

— Как?

— С пушки, жено.

— Ако тия твари са толкова огромни, колкото твърди той, ще ти е нужно нещо повече от пушки.

— Огромни са — обади се Дейвидсън. — Повярвайте ми, огромни са.

Пакард се усмихна подигравателно.

— Ще вземем целия шибан арсенал — каза шерифът, като насочи оцелелия си палец към Джебедея. — Момче, извади тежката артилерия. Противотанковите оръжия. Базуките.

Всички зяпнаха.

— Имаш базуки? — попита Лу, скептикът до камината.

Пакард се усмихна снизходително.

— Военно снаряжение, останало от Втората световна война.

Дейвидсън въздъхна вътрешно. Този беше психопат. Откачалка с арсеналче от антики, които вероятно бяха по-смъртоносни за стрелеца, отколкото за потенциалната жертва. Всички щяха да умрат. Бог да му е на помощ, всички щяха да умрат.

— Джош Пакард — каза Елинон Кукър, очарована от тази проява на храброст, — може и да нямаш пръсти, но си единственият мъж в тази стая.

Шерифът светна и потърка несъзнателно слабините си. Дейвидсът реши, че атмосферата на евтино мъжкарство му е дошла до гуша.

— Вижте — рече с тънък гласец той, — вече ви казах каквото знам. Не съм ви нужен повече.

— Няма да те пусна — заяви Пакард, — ако това е целта ти.

— Просто казвам...

— Знаем какво казваш, синко, и не искам да те слушам. Ако видя, че си стягаш гащите да ни напуснеш, ще те увеса за топките. Ако изобщо имаш такива.

И копелето наистина ще го направи, помисли си Дейвидсът, дори и да разполага само с една ръка за целта. Просто се остави на течението, каза си той, като се помъчи да не криви устни. Ако Пакард отиде да търси чудовищата и проклетата му базука се издъни, проблемът си е негов. Така да бъде.

— Според този човек са цяло племе — отбеляза тихо Лу. — Как ще се справим с толкова много чудовища?

— Със стратегия — каза шерифът.

— Не знаем какви са позициите им.

— Ще разберем чрез наблюдение — отсече Пакард.

— Могат да ни пречукат като едното нищо, шерифе — обади се Джебедея, като махна парче дъвка от мустаците си.

— Това е наша територия — намеси се Елиноор. — Имаме я, значи, ще си я пазим.

Джебедея кимна.

— Да, госпожо.

— Ами ако просто изчезнат? Ако не ги видим повече? — възрази Лу. — Не може ли просто да ги оставим да се върнат под земята?

— Разбира се — рече Пакард. — И после ще чакаме да излязат отново, за да ни изядат жените.

— Може да са доброжелателни — каза Лу.

Шерифът вдигна превързаната си ръка в отговор.

— Към мен не бяха.

По този въпрос не можеше да се спори.

Пакард продължи с пресипнал от ярост глас:

— По дяволите, искам да им видя сметката на тези лайнари и ако трябва, ще отида сам да го сторя. Но трябва да ги надхитрим, да ги

изиграем, така че никой да не пострада.

Най-сетне нещо разумно, помисли си Дейвидсън. Думите на шерифа впечатлиха всички. Разнесе се одобрително мърморене дори откъм камината.

Пакард се обърна отново към заместника.

— Размърдай си задника, синко. Искам да извикаш онова копеле Крам от Кошън и да му кажеш да доведе момчетата си, като вземат всички проклети пушки и гранати, с които разполагат. И ако попита защо, кажи му, че шериф Пакард обявява извънредно положение и събира всички мъже с оръжие в ръка на петдесет мили околоръст. Действай, синко.

Сега вече всички в стаята го гледаха с възторг и Пакард го знаеше.

— Ще разкатаем шибаняците — рече.

Дейвидсън също попадна под магията на красноречието му и почти му повярва, после си спомни шествието в подробности — опашките, зъбите и всичко останало, — и от мъжеството му не остана и следа.

* * *

Приближиха се до къщата съвсем тихо. Не се прокрадваха, просто стъпваха толкова тихо, че никой не ги чу.

Гневът на Юджийн се бе уталожил. Седеше с вдигната на масата крака, а пред него имаше празна бутилка от уиски. В стаята се бе възцарила тежка, потискаща тишина.

Аарон седеше до прозореца с подпухнали от ударите на баща си бузи. Не беше нужно да вдига глава, за да види как се приближават през пясъка към къщата, идването им отекваше във вените му. На насиненото му лице напираше да изгрее приветствена усмивка, но той я потисна и изчака, свит примирено след побоя, докато не стигнаха почти до къщата. Стана от мястото си, чак когато масивните им туловища закриха слънчевата светлина. Движението на момчето извади Юджийн от транса му.

— Какво има, момче?

Детето се бе отдръпнало от прозореца и стоеше в средата на стаята, като хлипаше развълнувано от предстоящата среща. Ръчичките му бяха разперени като слънчеви лъчи, пръстчетата му потръпваха от вълнение.

— Какво му има на прозореца, момче?

Аарон чу един от гласовете на истинския си баща, който заглуши заваления говор на Юджийн. Като куче, изгарящо от нетърпение да посрещне господаря си след продължителна раздяла, момчето изтича до вратата и задраци по нея в напразен опит да я отвори. Тя беше заключена и залостена.

— Какъв е този шум, момче?

Юджийн изблъска сина си настрани и се помъчи да напъха ключа в ключалката, а през това време бащата на Аарон повика детето си през вратата. Гласът му звучеше като бучене на река, примесено с тихи свистящи въздишки. Беше нетърпелив, любящ глас.

Внезапно Юджийн разбра. Сграбчи момчето за косата и го задърпа към вътрешността на стаята.

Аарон изписка от болка.

— Тате! — извика той.

Юджийн реши, че викът е отправен към него, но истинският баща на Аарон също чу гласа на момчето и в отговора му се прокраднаха остри нотки на тревога.

И Луси чу гласовете. Тя излезе от бараката-убежище, като знаеше какво ще види на фона на ясното небе, но въпреки това остана зашеметена от гледката на величествените създания, скупчени от двете страни на къщата. Жегна я силна мъка при спомена за изгубените мигове на радост, които бе преживяла преди шест години. Всички незабравими същества бяха там, стълпотворение от невероятни форми: пирамидални глави върху розови торсове с класически пропорции, които се разтваряха като чадъри от потръпваща дантелена плът. Безглав сребрист красавец с шест седефени ръце, наредени в кръг около мъркащата му пулсираща уста. Създание като вълнички по повърхността на бързотечащ поток, които не се променяха и все пак се движеха, издавайки мелодичен и ритмичен звук. Същества, твърде фантастични, за да бъдат реални, и твърде реални, за да бъде поставено съществуването им под съмнение; духове на домашното огнище и демони на прага. Баща с глава, която се поклащаше напред-

назад върху тънък като паяжина врат — абсурден ветропоказател, син като вечерното небе, с дузина очи като слънца. И друг баща, с тяло като ветрило, което се отваряше и затваряше развълнувано, с оранжева плът, която поруменя силно, когато гласът на момчето се разнесе отново.

— Тате!

Пред вратата на къщата стоеше съществото, което Луси си спомняше с най-много обич — онова, което я бе докоснало първо, първо бе разсеяло страховете ѝ и първо бе проникнало в нея с безкрайна нежност. Когато беше напълно изправено, то се извисяваше на около шест метра от земята. Сега бе приведено, а могъщата му плешива глава на птица, сякаш нарисувана от шизофреник, бе протегната към вратата, защото говореше на детето. Беше голо и широкият му тъмен гръб се потеше от неудобната поза.

Вътре в къщата Юджийн притегли момчето към себе си като щит.

— Какво знаеш, момче?

— Тате?

— Попитах какво знаеш?

— *Tate!*

Гласът на Аарон трептеше от ликуване. Чакането беше свършило.

Във фасадната стена на къщата зейна дупка. Извит като кука крайник се промуши под трегера и изтръгна вратата от пантите. Разхвърчаха се тухли, въздухът се изпълни с прах и трески. Там, където преди бе имало безопасен мрак, сега потече водопад от слънчева светлина и заля дребните човешки фигури, стърчащи в руините.

Юджийн погледна нагоре през воала от прах. Чудовищни ръце изкъртиха покрива и на мястото на гредите изникна небе. Мъжът видя крайниците, телата и лицата на огромни, невъобразими зверове. Те рушаха оцелелите стени на къщата с лекотата, с която той би строшил бутилка. Юджийн пусна момчето, без дори да осъзнава какво прави.

Аарон се втурна към съществото на прага.

— Тате!

Гигантът го грабна в обятията си като баща, който посреща сина си от училище, а главата му се отметна назад в пристъп на екстаз.

Дълъг, неописуем звук на радост се изтръгна от туловището. Празничният химн бе подет и от останалите същества. Юджийн запуши ушите си и падна на колене. Носът му бе започнал да кърви при първите ноти на чудовищната музика и сега очите му бяха пълни с парещи сълзи. Той не се страхуваше. Знаеше, че съществата няма да го наранят. Плачеше, защото бе пренебрегвал възможността те да се върнат в продължение на шест години и сега, когато стояха пред него в цялата си загадъчност и великолепие, той ридаше, че не е имал куража да се изправи пред тях и да ги опознае. Вече беше късно. Те бяха взели момчето със сила, бяха разрушили къщата и съсипали живота му. И, безразлични към агонията му, си отиваха с ликуваща песен, за да отведат Аарон завинаги.

* * *

В град Уелкъм цареше трескава организационна дейност. Дейвидсън наблюдаваше с възхищение как тези глупави, безразсъдни хора се подготвят за една невъзможна битка. Почувства се странно изтощен от спектакъла — сякаш гледаше филм за колонизатори, които се канят да се изправят срещу езическата жестокост на диваците, въоръжени с оскъден арсенал и гола вяра. Но това не беше филм и Дейвидсън знаеше, че ги очаква поражение. Беше видял чудовищата с очите си и те бяха наистина страховити. Диваците почти винаги надвиваха заселниците, независимо от правдивостта на каузата и чистотата на вярата им. Губеха само във филмите.

* * *

Носът на Юджийн спря да кърви половин час по-късно, но той не забеляза. Беше зает да влачи и дърпа Луси към Уелкъм. Не искаше да слуша обясненията на курвата, въпреки че онази не спираше да дърдори. Всичко, което чуваше, бяха разтърсващите гласове на чудовищата и Аароновия призив „Тате!“, който бе накарал един гигантски крайник да разруши къщата.

Юджийн подозираше, че е станал жертва на някакъв заговор, въпреки че истината надхвърляше и най-мъчителните му представи.

Знаеше само, че Аарон е луд. И че пищната Луси, неговата съпруга, красавица и някогашна утеха, беше допринесла по някакъв начин както за лудостта на момчето, така и за собствените му страдания.

Тя беше продала детето — беше почти сигурен в това. Неизвестно как бе сключила сделка с тварите от подземния свят, за да размени живота и разума на единствения му син срещу някакъв дар. Какво ли е получила в замяна? Някаква евтина дрънкулка, която е скрила в бараката си? Ей богу, щеше да си плати за това. Но преди да я накара да страда, преди да отскубне косата ѝ и да намаже лъскавите ѝ гърди с катран, тя щеше да си признае. Той щеше да я накара да си признае, не на него, а на хората от Уелкъм — мъжете и жените, които се подиграваха на пиянските му брътвежи, които му се присмиваха, докато плачеше над халбите с бира. Те щяха да чуят от устните на Луси, че кошмарите, които е преживял, са истински; щяха да научат с ужас, че демоните, за които постоянно им говори, действително съществуват. Тогава щяха да го оправдаят напълно и целият град щеше да го помоли за прошка, а овъргалияното в катран и пера тяло на проклетата му съпруга щеше да увисне на телефонния стълб в покрайнините на Уелкъм.

Оставаха две мили до града, когато Юджийн спря.

— Нещо се приближава.

Облак прах, а в него — множество горящи очи.

Най-лошият му страх.

— Исусе!

Юджийн пусна жена си. Нима идваха да вземат и нея? Да, сигурно и това е част от сключената от нея сделка.

— Превзели са града — каза той. Въздухът се изпълни с гласовете им, стана нетърпимо.

Виещата орда се приближаваше по пътя, летеше право към него. Юджийн заряза курвата и побягна. Луси стоеше и гледаше с усмивка прашния облак: нека я вземат, само да оставят него на мира.

— Това е Пакард — извика тя.

Юджийн погледна назад, присвил очи. Облакът от дяволи се разсейваше. Очите в сърцевината му бяха фарове, а гласовете —

сирени: цяла армия леки коли и мотоциклети, предвождани от виещия автомобил на шерифа.

Юджийн се смути. Какво е това? Масово изселване? Дори Луси изпита несигурност за пръв път през този славен ден.

Щом се приближи до двамата, конвоят забави ход и спря, прахта се разнесе и самоубийствената команда на Пакард лъсна в пълния си блясък. Бяха дузина коли и шест мотоциклета, до един натоварени с оръжия и полицаи.

Армията се състоеше от граждани на Уелкъм, в това число Елинор Кукър. Впечатляваща войска от начумерени, добре въоръжени хора.

Пакард се подаде от прозореца на колата си, изплю се и заговори.

— Някакви проблеми, Юджийн?

— Не съм глупак, Пакард.

— Не казвам, че си.

— Видях онези същества. Луси ще ви каже.

— Знам, Юджийн; знам, че си ги видял. Има дяволи сред тези хълмове, проклет да съм, ако няма. Защо според теб съм организирал тази полицейска хайка?

Пакард погледна ухилен седналия зад волана Джебедея.

— Проклет да съм, ако няма — повтори. — И много скоро ще ги пратим на оня свят.

От задния прозорец се подаде госпожа Кукър, държеше запалена пура.

— Изглежда, ти дължим извинение, Джийн — рече тя с извинителна усмивка. „И все пак си остава пиянде. Сватбата с онази дебелогъза курва го съсипа. Каква загуба.“

Лицето на Юджийн светна от задоволство.

— Така е.

— Скачайте в някоя кола отзад — намеси се Пакард — и да вървим да ги извадим от дупките им, както се ловят змии.

— Заминаха към хълмовете — рече Юджийн.

— Не думай?

— Взеха момчето. Събориха ми къщата.

— Много ли бяха?

— Може би дузина.

— Добре, Юджийн, тогава по-добре да се качиш при нас. — Шерифът нареди на един от полицаите отзад да слезе. — Сигурно гориш от нетърпение да пипнеш копелетата, а?

Юджийн се обърна към Луси.

— И да я дам под съд.

Но Луси вече тичаше през пустинята; беше толкова далеч, че приличаше на кукла.

— Напуснала е пътя! — възкликна Елинор. — Ще се самоубие.

— Малко ѝ е — каза Юджийн, докато влизаше в колата. — Тази жена е по-долна и от самия дявол.

— Какви ги говориш, Джийн?

— Продаде единствения ми син на Пъкъла...

Маранята погълна Луси.

— На Пъкъла — повтори гой.

— Остави я тогава — рече Пакард. — Пъкълът ще си я прибере рано или късно.

* * *

Луси знаеше, че няма да си направят труда да я преследват. Още щом видя полицейските лампи, оръжията и каските в облака прах, тя разбра, че ѝ е отредена малка роля в предстоящите събития. В най-добрия случай щеше да бъде техен наблюдател. В най-лошия щеше да умре от топлинен удар, докато прекосява пустинята, и никога нямаше да научи как ще приключи приближаващата битка. Често бе размишлявала над съществуването на тварите, които я бяха заплодили колективно. Къде живееха, защо бяха решили да правят любов с нея. Беше се чудила и дали някой друг в Уелкъм знае за тях. Колко човешки очи, освен нейните, бяха виждали тайнствената им анатомия през годините? И, разбира се, беше се питала дали ще дойде ден на разплата, на сблъсък между видовете. И ето, че този ден бе дошъл без предупреждение, а на фона на подобен сблъсък собственият живот не струва нищо.

Когато колите и мотоциклетите се изгубиха от поглед, тя проследи стъпките си в пясъка и излезе отново на пътя. И осъзна, че никога няма да си върне Аарон. Беше играла ролята на негов пазач.

Въпреки че бе излязъл от нейната утроба, той принадлежеше на съществата, които бяха смесили семето си в нея, за да го направят. Може би я бяха използвали като съд за някакъв странен експеримент по плодовитост и сега лекарите се бяха върнали, за да изследват детето. А може и да го бяха взели от любов. Каквито и да бяха мотивите им, Луси искаше едно — да види резултата от битката. И дълбоко в себе си, на място, до което се бяха докоснали единствено чудовищата, се надяваше бащите на Аарон да победят, дори това да доведе до смъртта на много представители на собствения ѝ вид.

* * *

В подножието на хълмовете цареше тържествена тишина. Бяха оставили Аарон между скалите и се бяха скупчили около него, нетърпеливи да разучат дрехите му, косата, очите, неговата усмивка.

Скоро щеше да се стъмни, но момчето не усещаше студ. Дъхът на бащите му беше топъл и миришеше като големия универсален магазин в Уелкъм — на нещо средно между лакта и коноп, прясно сирене и желязо. Кожата му изглеждаше жълтеникавокафява на светлината на залязващото слънце, а в небето се появяваха първите звезди. Дори на майчината гръд Аарон не се бе чувствал толкова щастлив, колкото сред този кръг от демони.

* * *

Когато приближиха хълмовете, Пакард даде знак на конвоя да спре. Ако знаеше кой е Наполеон Бонапарт, в този момент щеше да се чувства като великия пълководец. Ако познаваше историята на завоевателя, навярно щеше да реши, че това е неговата битка при Ватерло. Но Джош Пакард живя и умря в неведение за героите.

Нареди на хората си да слязат от колите и тръгна сред тях, пъхнал осакатената си ръка в ризата. Не беше най-окуражителният парад във военната история. Доста от войниците бяха преbledнели, а повечето избягваха да гледат водача си в очите, докато раздаваше заповеди.

— Мъже! — изрева шерифът.

(Кукър и Дейвидсън си помислиха, че от всички изненадващи нападения това определено няма да бъде запомнено като най-тихото.)

— Мъже! Пристигнахме, подготвени сме и Бог е на наша страна. Вече видяхме сметката на най-опасния звяр, нали?

Тишина; обречени погледи; още пот.

— Вие сте мъжки момчета. Да не съм видял ни един от вас да побегне, щото видя ли ви да бягате, ще се приберете вкъщи с надупчени задници!

Елинор се наклони да изръкопляска, но речта не беше свършила.

— И не забравяйте, мъже. — Тук гласът на Пакард стихна до заговорнически шепот. — Тези дяволи са откраднали момчето на Юджийн преди няма и четири часа. Откраднали са го от гърдите на майка му, докато го е приспивала. Независимо как изглеждат, те са най-обикновени диваци. Не уважават нито майките, нито децата. Така че, ако се озовете близо до някой от тези диваци, помислете как бихте се почувствали самите вие, ако ви грабнат от майчината гръд...

Шерифът млъкна, очарован от израза „майчина гръд“. Беше толкова простичък и толкова красноречив. Гърдата на една майка можеше да вдъхнови тези мъже много повече от нейния ябълков пай.

— Няма от какво да се боите, най-страшно е да се изложите като мъже.

Хубаво изречение за финал.

— Да се залавяме за работа.

Той се върна в колата. Някой изръкопляска и останалите последваха примера му. Широкото червендалесто лице на Пакард светна и жълтите му зъби се оголиха в свирепа усмивка.

— Впрягайте фургоните!^[1] — извика ухилено той и конвоят навлезе сред хълмовете.

* * *

Аарон усети, че въздухът се променя. Не му стана студено: диханията, които го топлеха, продължаваха да го обгръщат. Но имаше някаква промяна в атмосферата, нещо различно. Запленен, той наблюдаваше как бащите му реагират на промяната — материята им

заблестя с нови цветове, по-мрачни и тревожни. Един-двама дори вдигнаха глави, сякаш душеха въздуха.

Нещо не беше наред. Нещо или някой идваше, за да се включи в нощния празник без покана. Демоните познаваха признаците и бяха подготвени за подобна възможност. Нима не беше неизбежно героите на Уелкъм да тръгнат след момчето? Не вярваха ли мъжете по достоен, за съжаление, начин, че земята е родила вида им от необходимост за себепознание, че са били бозайници, които са еволюирали в хора?

Тогава бе съвсем естествено да се отнесат към бащите като към врагове, да ги потърсят и да се опитат да ги унищожат. Наистина трагично, защото единственото желание на бащите беше да постигнат единство чрез обединение, а глупавите им деца щяха да провалят празника.

Въпреки всичко мъжете щяха да си останат мъже. Може би Аарон щеше да бъде различен, макар че навярно и той след време щеше да се завърне в човешкия свят и да забрави всичко научено тук. Съществата, които му бяха бащи, бяха бащи и на мъжете — съчетанието на семето им в тялото на Луси беше същата смес, от която бяха възникнали първите мъже. Жените бяха съществували винаги — самостоятелен вид, живял в хармония с демоните. Но те бяха пожелали другар в игрите и двата вида се бяха събрали, за да направят мъжете.

Каква грешка, какво катастрофално недоразумение. За броеви епохи най-лошите бяха унищожили най-добрите, жените бяха превърнати в роби, а демоните — избити или изпратени в подземния свят. Оцелели бяха само шепа бащи, които да повторят онзи първи експеримент и да направят мъже като Аарон — мъже, които да се поучат от историята си. Господстващата раса можеше да стане помирлюбива, само ако човечеството се сдобиеше с нови деца от мъжки пол. А шансът това да се случи беше достатъчно малък и без намесата на още сърдити деца, стиснали оръжия в големите си бели юмруци.

Аарон долови миризмата на Пакард и на втория си баща, и щом ги подуши, осъзна, че те не са като него, че са различни. А когато тази нощ приключеше, щяха да му се струват още по-чужди, като представители на друг животински вид. Великолепните демони, които го заобикаляха, му бяха много по-близки и момчето разбра, че ще ги защити, дори ако се наложи да даде живота си за целта.

Автомобилът на Пакард предвождаше атаката. Превозните средства изскочиха от мрака с примигващи полицейски лампи и включени фарове и се устремиха към участниците в церемонията. Няколко полицаи изкрещяха ужасено в колите си при вида на разкрилата се пред очите им гледка, но нападението вече беше започнало. Разнесоха се изстрели. Аарон усети, че бащите се скупчват около него, за да го защитят с потъмнелите си от гняв и страх тела.

Пакард разбра инстинктивно, че съществата са уплашени, направо подуши страха им. Това беше част от работата му — да го разпознава, да си играе с него, да го използва срещу мерзавците. Той закрещя заповеди в микрофона си и поведе конвоя към кръга от демони. Седнал в една от задните коли, Дейвидсън затвори очи и отправи молитва към Йехова, Буда и Граучо Маркс. „Дайте ми сила, дайте ми хладнокръвие и чувство за хумор.“ Но никой не му се притече на помощ — мехурът му продължи да се бунтува, а гърлото му да се свива.

Пред него се разнесе писък на спирачки. Дейвидсън отвори очи (само ги откряна) и видя как лилаво-черната ръка на едно от съществата се увива около автомобила на шерифа, след което го вдига във въздуха. Задната врата на колата се отвори и една човешка фигура, която приличаше на Елинор Кукър, прелетя метър-два, преди да се стовари на земята, последвана почти незабавно от Юджийн. Останали без водач, колите започнаха да се блъскат една в друга и на мястото се вдигна облак от пушек и прах, който закри частично гледката. Разнесе се шум от трошене на предни прозорци, защото шофьорите бяха избрали най-бързия начин да напуснат колите си, трясъци от смачкани покриви и изкъртени врати. Предсмъртният вой на счупена сирена и предсмъртните жалби на пострадал полицаи.

Но гласът на Пакард още се чуваше ясно: автомобилът му се издигаше все по-високо, двигателят ръмжеше, гумите се въртяха нелепо във въздуха, а той не спираше да крещи заповеди. Демонът продължи да разтърсва колата като дете, което държи играчка, докато вратата на шофьора не се отвори и Джебедея не падна до надиплената по земята кожа на съществото. Дейвидсън видя как тази кожа покрива счупения гръбнак на заместника, сякаш иска да го погълне между гънките си. Видя и как Елинор се приближава до огромния демон, който поглъщаше сина й.

— Джебедея, излизай веднага от там! — извика тя и започна да пуска куршум след куршум в безизразната цилиндрична глава на демона.

Дейвидсън излезе от колата си, за да има по-добра видимост. Сега виждаше по-ясно хаоса от строшени автомобили и опръскани с кръв покриви. Демоните се изтегляха от битката, беше останало само причудливото чудовище, което държеше колата на шерифа. Дейвидсън отправи тиха благодарствена молитва към всяко божество, което би могло да се навърта наоколо. Дяволите си отиваха. Нямаше да има решаваща схватка, никакъв ръкопашен бой с юмруци и пипала. Чудовищата просто щяха да изядат момчето или каквото там планираха да сторят на горкото копеленце. Всъщност, дали не вижда Аарон от мястото си? Не беше ли негова крехката фигура, която отстъпващите демони държаха високо вдигната като трофей?

Засрамени от ругатните и обвиненията на Елинор, изпокрилите се полицаи наизлязоха от скривалищата си, за да обградят единственото останало чудовище. Все пак то беше само, а и държеше в лигавото си пипало техния Наполеон. Започнаха да изстрелват залп след залп в гънките на туловището и главата без лице, но дяволът не им обърна никакво внимание и продължи да раздрусва Пакард, като мъртва жаба в тенекиена кутия, докато не загуби интерес и не захвърли колата. Въздухът се изпълни с миризмата на бензин, от която на Дейвидсън му се пригади.

Тогава се разнесе вик:

— Залегни!

„Граната? Абсурд! Не и с всичкия този бензин по...“

Дейвидсън се просна по очи. Настъпи тишина, нарушавана единствено от хленча на някакъв ранен мъж, после се чу глухият, разтърсващ земята гръм на избухналата граната.

Някой възкликна „Божичко“ с тържествуващи нотки в гласа.

„Мили боже! В името на... слава...“

Демонът беше обгърнат от пламъци. Тънката му намокрена с бензин кожа гореше; единият му крайник беше откъснат от взрива, другият частично унищожен; гъста безцветна кръв шуртеше от раните и чуканчето. Във въздуха се носеше миризма, която напомняше на изгоряла захар; очевидно съществуването страдаше. Когато пламъците стигнаха до празното му лице, тялото му се заклати и разтресе и

нещото се обърна и побягна от мъчителите си, без да издаде нито звук на агония. Дейвидсън почувства прилив на въодушевление, докато го гледаше как гори — като простичкото удоволствие, което изпитваше като хлапе, щом забиеше тока на обувката си в някоя медуза. Любимото му занимание през летните ваканции. Мейн: горещи следобеди, пробиване на медузи.

Извлякоха Пакард от останките на колата му. Боже мой, този мъж беше от стомана: изправи се на крака и закрепя на хората си да догонят врага. Но късметът го изостави в най-славния му час — от пламтящото цвете, в което се бе превърнал демонът, се отлюпи горящо парченце и падна в езерото от бензин, в което стоеше шерифът. Миг по-късно Пакард, колата му и двама души, които се опитваха да го спасят, бяха погълнати от огромен огнен облак. Нямаха никакъв шанс да оцелеят, пламъците направо ги пометоха. Дейвидсън видя как тъмните им форми загиват в огнения ад, като се гърчат една върху друга.

Секунда преди тялото на Пакард да се стовари на земята, Дейвидсън чу гласа на Юджийн, който се извиси над пращането и бученето на пламъците:

— Видяхте ли какво направиха? Видяхте ли какво направиха?

Полицайте му отговориха с яростен рев.

— Убийте ги! — изкрещя Юджийн. — Убийте ги!

* * *

Луси чу шума на битката, но не тръгна към хълмовете. Нещо в надвисналата луна и в мириса на вятъра я бе лишило от желание да продължава. Изтощена и запленена, тя стоеше в откритата пустиня и зяпаше небето.

Когато след цяла вечност сведе отново очи към хоризонта, видя две неща, които донякъде събудиха любопитството ѝ. Черен облак дим над хълмовете и по-нататък, на границата на зрителното ѝ поле, редица същества, които се отдалечаваха от тях. Тя хукна внезапно.

Докато тичаше, осъзна, че се чувства отново като младо момиче и че я движи мотив, характерен за младо момиче: преследваше своя любим.

* * *

Луси изгуби демоните от поглед. Спря задъхана насред голата пустиня; сякаш самата земя ги бе погълнала. После хукна отново. Нали имаше правото да види сина си и неговите бащи още веднъж, преди да изчезнат завинаги? Или след всичките години очакване щеше да ѝ бъде отказано дори това?

Дейвидсън шофираше колата начело на конвоя, под наставленията на Юджийн, с когото в момента беше трудно да се спори. Нещо в начина, по който държеше пушката си, подсказваше, че първо ще стреля и после ще задава въпроси; заповедите му към разпокъсаната армия, която го следваше, се състояха предимно от несвързани ругатни и обиди. Очите му блестяха налудничаво, от устата му капеше слюнка. Беше обезумял и ужасяваше Дейвидсън. Но за него беше късно да се връща — беше се съюзил с този мъж за едно последно апокалиптично преследване.

— Видя ли? Онези чернооки копелета са шибани страхливци! — изкрещя Юджийн, за да надвика измъченото ръмжене на двигателя. — Защо караш толкова бавно, момче?

Той заби пушката в слабините на Дейвидсън.

— Карай или ще ти пръсна мозъка.

— Не знам накъде отидоха — извика му Дейвидсън.

— Как така? Покажи ми!

— Как да ти покажа, като изчезнаха.

Юджийн най-накрая проумя какво му казват.

— Намали, момче. — Той размаха ръка през прозореца, за да сигнализира и на останалите да намалят. — Спри колата, спри колата!

Дейвидсън натисна спирачки.

— И угаси проклетите фарове. Всички ги угасете!

Дейвидсън изключи фаровете. Останалите шофьори последваха примера му.

Изведнъж стана тъмно и тихо. Не се виждаше нищо и не се чуваше нищо. Бяха изчезнали; цялото шумно демонско племе просто се беше разтворило във въздуха.

Когато очите им привикнаха към лунната светлина, пустинята изсветля. Юджийн слезе от колата, без да изпуска пушката от ръце, и

се втренчи в пясъка, сякаш очакваше обяснение.

— Шибаняци — рече тихо той.

Луси беше спряла да тича. Сега вървеше към колоната от автомобили. Всичко беше свършило. Бяха изиграли всички: изчезването им беше коз, който никой не беше очаквал.

И тогава тя чу Аарон.

Не можеше да го види, но гласът му беше ясен като камбанен звън: ясен и подканящ. Камбанен звън, който сякаш казваше: време е за празник — елате да празнуваме.

Юджийн го чу също и се усмихна. Все пак демоните бяха наблизо.

— Хей! — викаше момчето.

— Къде е той? Виждаш ли го, Дейвидсън?

Дейвидсън поклати глава. После:

— Чакай! Чакай! Виждам светлина... Виж, право пред нас.

— Виждам я.

Юджийн махна на Дейвидсън да седне пак зад волана, проявявайки излишна предпазливост.

— Карай, момче. Но бавно. И без светлини.

Дейвидсън кимна. „Още медузи за дупчене“, помисли си. В крайна сметка щяха да ги пипнат копелетата, а не си ли заслужаваше да се рискува малко за целта? Конвойт потегли отново, този път със скоростта на охлюв.

Луси хукна пак: вече виждаше мъничката фигура на Аарон — стоеше в началото на склон, който се спускаше под пясъка. И колите бяха тръгнали към него.

Щом видя приближаването им, Аарон спря да вика и започна да се спуска по склона. Нямаше смисъл да чака повече, беше сигурен, че ще го последват. Босите му крачета оставяха едва забележима диря в мекия пясък на стръмнината, която щеше да го отведе далеч от този идиотски свят. Там, в сенките под земята, се виждаше усмихнатото му и развълнувано семейство.

— Спуска се — съобщи Дейвидсън.

— Тогава да последваме малкото копеле — каза Юджийн. — Може би хлапето не знае какво прави. Я го освети малко.

Фаровете осветиха Аарон. Дрехите му висяха на парцали, ходеше прегърбен от изтощение.

На няколко метра вдясно от тях Луси гледаше как първата кола от конвоя пресича ръба на склона и изчезва под земята. „Не — помисли си тя, — недейте.“

Дейвидсън усети внезапен пристъп на страх и намали скоростта.

— Давай, момче. — Юджийн заби отново пушката в слабините му. — Притиснали сме ги в ъгъла. Тук е бърлогата им. Момчето ни води право при тях.

Вече всички коли се спускаха по склона, гумите им се пързалиха по пясъка.

Аарон се обърна. Зад него, осветени от собственото си сияние, стояха демоните — маса от тела с невъзможна геометрия. Телата на бащите притежаваха всички характеристики на Луцифер: необичайната анатомия, заострените глави, люспите, увисналите на гънки кожи, ноктите, щипците.

Юджийн спря конвоя, слезе от колата и тръгна към Аарон.

— Благодаря, момче — рече му. — Ела тук, вече можем да се погрижим за теб. Пипнахме ги. В безопасност си.

Аарон го гледаше неразбиращо.

Зад гърба на Юджийн мъжете се изсипаха от колите с готови за стрелба оръжия. Сглобиха набързо една базука, вдигнаха предпазителите на пушките си, взеха гранатите в ръце.

— Ела при татко, момче — повтори Юджийн.

Аарон не помръдна, затова Юджийн се спусна още няколко метра под земята. Дейвидсън излезе от автомобила, като се тресеше от страх.

— Може би трябва да оставиш пушката. Може би го плашиш.

Юджийн изсумтя и наведе дулото с няколко сантиметра.

— В безопасност си — рече Дейвидсън на хлапето. — Всичко е наред.

— Тръгни към нас, момче. Бавно.

Лицето на Аарон започна да се зачервява. Промяната на цвета му се виждаше ясно дори под измамливата светлина на фаровете. Бузите му се издуха като балони, кожата на челото му се загърчи, сякаш отдолу пълзяха личинки. Главата му се разтече, стана безформена като облак, момчешкото му лице се разпука, за да даде път на огромното, невъобразимо лице на бащата, в който щеше да се превърне синът.

Докато Аарон се преобразяваше, склонът започна да се размеква. Дейвидсън го забеляза пръв — усети лека промяна в структурата на пясъка, сякаш през него бе преминала едва доловима, но всепроникваща заповед.

Юджийн наблюдаваше зяпнал продължаващата трансформация на момчето. Сега се тресеше цялото му тяло. Коремът му се разду и по него напъпиха конуси, от които изникнаха няколко дузини спираловидни крака; промяната беше изумително сложна, от материята на Аарон се раждаше ново великолепие.

Юджийн вдигна внезапно пушката и застреля сина си.

Куршумът улучи момчето-демон в средата на лицето. Аарон падна по гръб върху втечняващата се земя; от раната рукна алено-сребриста кръв, но трансформацията му не спря.

Фигурите, които се криеха в тъмнината, напуснаха скривалището си, за да помогнат на детето. Сложните им форми добиха по-прости очертания под светлината на фаровете, но те, изглежда, се променяха отново — телата им изтъняха от мъка, от сърцата им излезе скръбен вой.

Юджийн вдигна пушката си за втори път, като нададе победоносен вик. Беше ги спипал... Боже мой, беше ги спипал. Мръсните миризливи шибаняци без лица.

Но краката му потънаха до пицялите в размекнатата, топла като меласа земя и когато стреля, загуби равновесие. Изкрещя за помощ, но Дейвидсън вече вървеше със залитане обратно по склона, като водеше губеща битка с надигащата се кал. Останалите мъже също бяха в капан, защото пустинята се втечняваше под тях и лепкавата киша пълзеше нагоре по стръмнината.

Демоните си отидоха — оттеглиха се в мрака и риданията им заглъхнаха.

Юджийн, паднал по гръб в потъващия пясък, изстреля яростно два безполезни куршума в тъмнината отвъд трупа на Аарон. Риташе като свиня с прерязано гърло и с всеки ритник тялото му затъваше все повече. Докато лицето му изчезваше под калта, той зърна Луси, която стоеше на върха на склона и се взираше в мъртвото момче. После кишата покри лицето му и го погребя.

Пустинята ги погълна светкавично.

Една-две от колите вече бяха затрупани напълно, а прииждащият по склона пясък давеше безмилостно бегълците. Слабите писъци за помощ завършваха със задавена тишина, когато устите се пълнеха; някой стреляше по земята в истеричен опит да спре пълзящия нагоре пясък, но той погълна набързо всички. Дори Елинон Кукър не беше пощадена — тя се бореше, като тъпчеше тялото на един мъртъв полицай и ругаеше, но въпреки трескавите ѝ опити да изпъзми от дупката, потъваше все по-надълбоко.

Разнесе се всеобщ вой — паникьосани мъже размахваха сляпо ръце и се вкопчваха един в друг в търсене на опора, мъчейки се отчаяно да задържат глави на повърхността на пясъчното море.

Дейвидсън беше заровен до кръста. Земята, която обгръщаше долната му половина, беше гореща и странно примамлива. Беше получил ерекция от интимната ѝ прегръдка. На няколко метра зад него един полицай пищеше до небесата, докато пустинята го изяждаше. Малко по-нататък пък се виждаше лице, което надничаше от кипящия пясък като жива маска, захвърлена на земята. Наблизо стърчеше ръка, която не спираше да маха и да потъва; нечий дебел задник се подаваше от кишата като две дини — последното сбогом на неизвестно ченге.

Луси направи крачка назад, когато калта прехвърли ръба на склона, но тя не стигна до крака ѝ. Нито пък се разнесе, както би станало, ако беше морска вълна.

Вместо това се втвърди като бетон и запечата живите си трофеи като мухи в кехлибар. От устните на всички лица, които още дишаха, се изтръгна нов вик на ужас, когато собствениците им усетиха, че пустинният под се вкаменява около борещите се за свобода крайници.

Дейвидсън видя Елинон Кукър, беше затънала до гърди в пясъка. По бузите ѝ се стичаха сълзи; хлипаше като малко момиче. Той реши, че няма да мисли за собствената си участ. А за Барбара и децата, които го чакаха на Изток, даже не се сети.

Мъжете със заровени под земята лица и стърчащи на повърхността крайници или други части от тялото, вече бяха умрели от задушаване. Единствените оцелели бяха Елинон Кукър, Дейвидсън и още двама. Единият беше циментиран до брадичката, гърдите на Елинон бяха над земята и свободните ѝ ръце блъскаха безпомощно по нея, а самият Дейвидсън беше хванат в капан до ханша. Но най-ужасяващо беше положението на една жалка жертва, от която се

виждаха само носът и устата. Очите бяха засипани с пясък. Въпреки това мъжът дишаше — дишаше и крещеше.

Елинон Кукър дращеше земята с изпотрошени нокти, но пясъкът не помръдваше.

— Извикай помощ — нареди тя на Луси; ръцете ѝ кървяха.

Двете жени се втренчиха една в друга.

— Исусе! — изкрещя Устата.

Главата мълчеше: от безжизнения ѝ поглед ставаше ясно, че собственикът ѝ е загубил здравия си разум.

— Моля те, помогни ни... — помоли се Дейвидсън Торса. — Доведи помощ.

Луси кимна.

— Тръгвай! — нареди ѝ Елинон Кукър. — Тръгвай!

Луси се подчини сковано. На изток вече зазоряваше. Скоро въздухът щеше да се нажежи. До Уелкъм имаше три часа път, а там щеше да намери само старци, истерични жени и деца. Щеше да ѝ се наложи да търси помощ по-далеч, може би на петдесет мили от града. Ако изобщо успееше да намери обратния път. И ако не издъхнеше междуременно от изтощение.

Щеше да стане обяд, докато се върне с помощ за жената, Торса, Главата и Устата. Дотогава пустинята щеше да ги е надвила. Слънцето щеше да е сварило мозъците им, в косите им щяха да гнездят змии, мишелови щяха да са изкълвали безпомощните им очи.

Луси се обърна и погледна още веднъж нищожните им форми, смалени от кървавата шир на зазоряващото се небе. Малки точки и запетаи от човешка болка върху празен пясъчен лист. Не ѝ се мислеше за химикала, който ги бе създал. Щеше да го стори утре.

След малко тя се затича.

[1] Популярна фраза от старите уестърни, днес използвана шеговито наместо „Да действаме“ или „Да тръгваме“. — Б.пр. ↑

НОВИ УБИЙСТВА НА УЛИЦА „МОРГ“

Зимата, реши Луис, не е сезон за стари хора. Дванадесетсантиметровият сняг, покрил улиците на Париж, го вледеняваше до мозъка на костите. Онова, което го бе радвало като дете, сега му приличаше на проклетие. Мразеше го с цялото си сърце; мразеше биещите се със снежни топки деца (писъци, вой, сълзи), мразеше и младите влюбени, нетърпеливи да се награвят под падащите снежинки (писъци, целувки, сълзи). Беше смущаващо и досадно и Луис си мечтаеше да е във Форт Лодърдейл^[1], където сигурно грееше слънце.

Но телеграмата на Катрин, макар и малко мъглява, беше настоятелна, а двамата бяха приятели от близо петдесет години. Беше дошъл тук заради нея и заради брат ѝ Филип. Колкото и анемичен да се чувстваше в тази ледена страна, беше глупаво да се оплаква. Беше дошъл заради миналото и би дошъл със същата бързина и охота, дори Париж да гореше.

А и това все пак бе градът на майка му. Родила се на булевард „Дидро“ във време, когато Париж не бил подвластен на модернистични архитекти и социални инженери. Сега, при всяко идване в града, Луис трябваше да свиква с ново светотатство. Вярно, напоследък броят им бе намалял. Рецесията в Европа караше правителствата да бъдат по-икономични с булдозерите. Въпреки това всяка година се събаряха хубави къщи. Понякога се изравняваха цели улици.

Дори улица „Морг“.

Разбира се, беше съмнително дали тази прочута улица изобщо е съществувала, но с годините на Луис му се струваше все по-безсмислено да разграничава фантазията от реалността. Това разграничение беше за младите, на които тепърва им предстои да се справят с живота. За старците (Луис беше на седемдесет и три) разграничението беше чисто теоретично. Какво значение има кое е истина и кое лъжа, кое е реалност и кое измислица? В главата му

полуистините и истините бяха неделима част от собствената му история.

Може улица „Морг“ да е съществувала — такава, каквато я описва в безсмъртния си разказ Едгар Алан По. А може и да беше измислена. Във всеки случай днес я нямаше на картата на Париж.

Луис беше леко разочарован, че не е открил улицата. В крайна сметка тя беше част от неговото наследство. Ако можеше да се вярва на историите, които бе слушал като момче, събитията, описани в „Убийствата на улица «Морг»“, били разказани на По от дядото на Луис. Майка му се гордееше, че баща ѝ се запознал с По, докато пътувал из Америка. Очевидно дядо му бил ненаситен турист, трябвало всяка седмица да посещава нов град, за да се чувства щастлив. И през зимата на 1835 бил в Ричмънд, Вирджиния. Била сурова зима, навярно не много по-различна от тази, която мъчеше сега Луис, и една нощ дядото се подслонил в някакъв бар. Там, по време на бушуващата отвън виелица, се запознал с дребен, тъмнокос, меланхоличен млад мъж на име Еди. Мъжът, изглежда, бил нещо като местна знаменитост, понеже бил написал разказ, който спечелил конкурс в балтиморския вестник „Сатърдей Визитър“. Разказът бил „Ръкопис, намерен в бутилка“, а младият мъж с неспокоен дух — Едгар Алан По.

Двамата пили цяла нощ и (поне според историята) По помолил дядото на Луис да му разкаже нещо необичайно, окултно и страховито. Врял и кипял в пътешествията, събеседникът на По се съгласил с удоволствие и му разказал няколко невероятни истории, които писателят по-късно превърнал в „Загадката на Мари Роже“ и „Убийствата на улица «Морг»“. И двата разказа били пълни с жестокости, между които надничал чудатият гений на Ш. Огюст Дюпен.

Ш. Огюст Дюпен. Представата на По за идеалния детектив: спокоен, рационален и поразително схватлив. Историите, в които участвал, бързо станали популярни и благодарение на тях Дюпен се превърнал в белетристична знаменитост, без никой в Америка да подозира, че детективът е реална личност.

Това бил братът на дядото на Луис. Прачичото на Луис бил Ш. Огюст Дюпен.

А най-великият му случай — убийствата на улица „Морг“ — също почивал на истински факти. Убийствата в разказа се били случили в действителност. На улица „Морг“ наистина били убити две жени. Точно като в историята на По: мадам Л’Еспане и нейната дъщеря мадмоазел Камий Л’Еспане. Две жени с добра репутация, които водели тих и незабележим живот. Затова откритието, че животът им е прекъснат по такъв брутален начин, било още по-ужасяващо. Тялото на дъщерята било натикано в комина; трупът на майката бил намерен в двора зад къщата с почти отделена от зверски прерязаното гърло глава. Нямаło очевиден мотив за убийствата и мистерията се задълбочила, когато всички обитатели на дома заявили, че са чули гласа на убиеца, който говорел на чужд език. Французинът бил убеден, че е чул испански, англичанинът — немски, а холандецът смятал, че езикът е френски. По време на разследването си Дюпен открил, че нито един от свидетелите на говори езика, който твърди, че е чул от устата на неизвестния убиец. И стигнал до извода, че не бил никакъв език, а нечленоразделни звуци от гърлото на див звяр.

По-точно маймуна, чудовищен орангутан от Индонезийските острови. Червеникавокафявите му косми били намерени между здраво стиснатите пръсти на мадам Л’Еспане. Единствено неговата сила и ловкост можели да обяснят ужасната съдба на мадмоазел Л’Еспане. Звярът, който принадлежал на малтийски моряк, избягал и се развилнял в апартамента на улица „Морг“.

Това беше скелето, основата на разказа.

Истинска или не, историята притежаваше голяма романтична притегателна сила за Луис. Той обичаше да си представя как прачичо му разплита логически загадката, незасегнат от истерията и ужаса, които го заобикалят. Мислеше си, че хладнокръвието му е типично европейско, че е характерно за една изгубена епоха, когато здравият разум все още е бил на почит и най-големият ужас, който хората можели да си представят, бил звяр, въоръжен с бръснач.

Сега, в последната четвърт на двадесети век, хората трябваше да се справят с далеч по-големи жестокости, все дело на други човешки същества. Орангутаните бяха проучени от антрополозите и бе установено, че са вегетарианци-отшелници, кротки и спокойни животни. Истинските чудовища притежаваха далеч по-обикновена външност и бяха много по-могъщи. Оръжията им караха бръсначите да

изглеждат жалки, а престъпленията им бяха от чудовищен мащаб. Луис едва ли не се радваше, че е стар и скоро ще напусне този век и изобретенията му. Да, снегът го смразяваше до мозъка на костите. Да, когато видеше младо момиче с лице на богиня, в него се събуждаха безполезни желаниа. Да, вече се чувстваше като наблюдател, а не като участник.

Но невинаги бе живял с тази нагласа.

Беше преживял достатъчно емоции през 1937, в същия апартамент на „Ке дьо Бурбон“ №11, в който бе отседнал и сега. През онези дни Париж все още бе място на развлечения, в което слуховете за войната старателно се пренебрегваха; място, което бе съхранило атмосферата си на прелестна наивност, въпреки че напрежението понякога се усещаше. Тогава с Катрин бяха безгрижни във всяко едно отношение и водеха перфектен живот на безкрайни развлечения.

Разбира се, в действителност не беше така. Животът им не беше перфектен, нито безкраен. Но за известно време — лято, месец, ден — бе изглеждало, че нищо в света няма да се промени.

За половин десетилетие Париж щеше да изгори и палавата му греховност, граничеща с наивност, щеше да си отиде завинаги. Те бяха прекарали много дни (и нощи) в апартамента, който Луис сега обитаваше, и когато си мислеше за онези прекрасни времена, стомахът му се свиваше от чувство за загуба.

Мислите му се насочиха към по-скорошни събития. Към изложбата му в Ню Йорк и пожъналата блестящ успех сред критиците серия картини, представящи хронологично адските дни на Европа. На седемдесет и тригодишна възраст Луис Фокс се бе превърнал в знаменитост. За него се публикуваха статии във всяко периодично издание, посветено на изобразителното изкуство. За една нощ се бе сдобил с почитатели и купувачи, които горяха от желание да притежават негова картина, да поговорят с него, да го докоснат по ръката. Твърде късно, разбира се. Мъките на творческия процес отдавна бяха приключили, преди пет години беше оставил четките завинаги. Сега, когато беше само наблюдател, триумфът, който бе пожънал сред критиците, му приличаше на пародия — наблюдаваше целия цирк от страни с чувство, близко до отвращение.

Когато телеграмата за помощ пристигна от Париж, Луис бе повече от щастлив да отплава далеч от идиотите и техните

бомбастични възхвали.

Сега чакаше в притъмнелия апартамент и гледаше непрестанния поток от коли по моста „Луи-Филип“. Уморените парижани пътуваха през снега към домовете си: клаксоните им гърмяха, двигателите им кашляха и ръмжаха, жълтите им фарове хвърляха ивици светлина по моста.

Но Катрин не идваше.

След като през по-голяма част от деня не бе валил сняг, сега снежинките пак шепнеха край прозореца. Трафикът течеше над Сена, а Сена течеше под трафика. Падна нощ. Най-сетне Луис чу стъпки в коридора; приглушени думи, разменени с домоуправителя.

Беше Катрин. Най-накрая бе дошла.

Той стана и се загледа във вратата; представи си как тя се отваря и Катрин застава на прага, още преди това да се случи.

— Луис, скъпи...

Тя му се усмихна — бледа усмивка върху още по-бледо лице. Изглеждаше по-стара, отколкото бе очаквал. От колко време не я беше виждал? Четири или пет години? Но ухаеше по същия начин и познатият аромат му поддейства успокояващо. Целуна я леко по студените бузи.

— Изглеждаш добре — излъга.

— Не е вярно — възрази тя. — Би било обида към Филип. Как да съм добре, когато той е в такава беда?

Рязка и строга, както винаги.

Беше по-голяма с три години от Луис, но се държеше с него като учителка към непослушно дете. Това беше нейният начин да изрази любовта си.

Когато приветствената част приключи, Катрин седна до прозореца и се загледа в Сена. Под моста се носеха малки сиви ледени късове, течението ги подхвърляше и въртеше. Водата изглеждаше смъртоносна, яростта ѝ бе изумителна.

— В каква беда е Филип?

— Обвинен е...

Тя се поколеба, единият ѝ клепач трепна.

— ... в убийство.

Луис изпита желание да се засмее; самата мисъл беше абсурдна. Филип беше на шейсет и три и имаше кротък като на агне характер.

— Вярно е, Луис. Не можеш да ти го съобщиш с телеграма, мисля, че ме разбираш. Трябваше да ти го кажа лично. Убийство. Обвинен е в убийство.

— На кого?

— На момиче, разбира се. Една от неговите любовници.

— Още има сексуални мераци?

— Шегувахме се, че ще умре върху жена, не помниш ли?

Луис кимна замислено.

— Беше на деветнайсет. Натали Перек. Доста образовано момиче. И хубаво. С дълга червена коса. Нали помниш, че Филип си пада по червенкосите?

— На деветнайсет? Има деветнайсетгодишни любовници?

Катрин не отговори. Луис седна, защото знаеше, че ако крачи из стаята, ще я изнерви. Все още беше хубава в профил, а жълто-синята светлина, която влизаше през прозореца, смекчаваше чертите ѝ и я подмладяваше по магически начин с петдесет години.

— Къде е той?

— Затвориха го. Казват, че е опасен. Че може да убие отново.

Луис поклати глава. Усещаше болка в слепоочията, която навярно щеше да отшуми, стига да затвореше очи.

— Трябва да те види. Нуждае се ужасно от теб.

Но може би сънят беше желание да избяга. Беше изправен пред нещо, в което дори той не можеше да бъде само наблюдател.

* * *

Филип Лабрто се взираше в Луис над празната очукана маса, имаше уморено и отнесено изражение. Преди това се бяха здрависали — единствената позволена форма на физически контакт.

— Отчаян съм — каза той. — Тя е мъртва. Моята Натали е мъртва.

— Разкажи ми какво стана.

— Имам малък апартамент в Монмартр. На улица „Мартир“. Поточно квартира за забавления с приятели. Знаеш в какъв вид поддържа жилището ми Катрин, на №11 човек не може да се отпусне. Дватамата с Натали прекарвахме доста време в апартамента, всички в къщата я

познаваха. Беше толкова добра, толкова красива. Готвеше се да следва медицина. Страхотно момиче. И ме обичаше.

Филип все още беше красавец. Всъщност неговата елегантност, одухотвореното му лице и спокоен чар щяха винаги да са на мода сред жените.

— В неделя сутринта излязох, отскочих до сладкарницата. И когато се върнах...

Думите му секнаха.

— Луис...

Очите му се напълниха със сълзи на безсилие. Беше му толкова трудно да го изрече, че устата му отказваше да възпроизведе необходимите звуци.

— Недей... — започна Луис.

— Искам да ти разкажа, Луис. Искам да знаеш, искам да я видиш такава, каквата я видях аз, за да разбереш какво има... какво има... какво съществува на този свят.

По лицето му рукнаха потоци от сълзи. Той сграбчи Луис за ръката и я стисна болезнено силно.

— Беше цялата в кръв. В рани. Кожата ѝ беше одрана... косата изтръгната. Езикът ѝ беше на възглавницата, Луис. Можеш ли да си представиш? Беше го прегризала от ужас. Лежеше на възглавницата. А очите ѝ плуваха в кръв, сякаш беше плакала с кървави сълзи. Тя беше най-милото същество, което се е раждало, Луис. Беше красива.

— Стига.

— Искам да умра, Луис.

— Не.

— Не искам да живея повече. Вече няма смисъл.

— Ще те оправдаят.

— Не ме интересува, Луис. Сега ти трябва да се грижиш за Катрин. Прочетох за изложбата...

Той почти си усмихна.

— Радвам се за теб. Стана както обичахме да се шегуваме преди войната, нали? Че ти ще станеш известен, а аз...

Усмивката беше изчезнала.

— ... ще се прочуя. Сега по вестниците пишат ужасни неща за мен. Че съм старец, който спи с млади момичета, а това, както знаеш, не ме прави любимец на обществото. Сигурно си мислят, че съм

изпаднал в бяс, защото не съм успял да го вдигна. Точно това си мислят, убеден съм. — Филип изгуби инерция и млъкна, после продължи: — Трябва да се погрижиш за Катрин. Тя има пари, но няма приятели. Прекалено е студена, нали разбираш. Носи голяма болка в себе си и това кара хората да я избягват. Трябва да останеш с нея.

— Ще го направя.

— Знам. Знам. Затова ще бъда доволен да...

— Не, Филип.

— Да умра. Нищо не ни остана, Луис. Светът е прекалено жесток.

Луис си помисли за снега и плаващите ледени късове, и внезапно проумя желанието на приятеля си да умре.

* * *

Полицаят, който водеше разследването, го посрещна хладно, въпреки че Луис се представи като роднина на уважаемия детектив Дюпен. Старецът изпитваше презрение към просташки облечената невестулка и разхвърляната дупка, която служеше за кабинет, затова му беше трудно да потиска гнева си, докато разговаряха.

— Вашият приятел — каза инспекторът, като чоплеше кожичката около нокътя на палеца си, — е убиец, мосю Фокс. Нещата са съвсем прости. Доказателствата са съкрушителни.

— Отказвам да повярвам.

— Вярвайте в каквото искате, това е ваше право. Разполагаме с всички необходими доказателства, за да обвиним Филип Лабрто в убийство първа степен. Извършил е хладнокръвно убийство и ще бъде наказан, както подобава от закона. Давам ви думата си.

— Какви доказателства имате против него?

— Мосю Фокс, не съм длъжен да ви запознавам с тях. Доказателствата са си наша работа. Достатъчно е да знаете, че в къщата не е бил забелязан никой по времето, което обвиняемият твърди, че е прекарал в някаква измислена сладкарница, както и че в квартирата, в която е намерена покойната, може да се влезе единствено през стълбището...

— А през някой прозорец?

— Прозорците са на третия етаж, под тях има гола стена. Може би някой акробат; само един акробат би се справил.

— А състоянието на трупа?

Инспекторът направи отвратена физиономия.

— Ужасяващо. Кожата и мускулите бяха свалени от костта. Целият гръбнак беше оголен. Кръв, много кръв.

— Филип е на седемдесет.

— Е, и?

— Един старец не е способен да...

— Изглежда — прекъсна го инспекторът, — е бил доста способен в други отношения, *oui*? Бил е неин любовник, нали? Страстен любовник, бил е способен на това.

— И какъв е мотивът му според вас?

Инспекторът сви устни, завъртя очи и се потупа по гърдите.

— *Le coeur humain* — отговори той, сякаш в любовните дела не можеше да се търси смисъл. — *Le coeur humain, quel mystère, n'est-ce pas?*^[2]

И, като изпусна зловонния си от язвата дъх срещу Луис, му показва вратата.

— Мерси, мосю Фокс. Разбирам смущението ви, *oui*? Но си губите времето. Престъплението си е престъпление. И е нещо истинско за разлика от вашите картини.

Той видя изненаданото изражение на стареца.

— О, достатъчно образован съм, за да познавам репутацията ви, мосю Фокс. Моля, рисувайте измислиците си по най-добрия начин, на който сте способен. Това е вашата дарба, *oui*? Моята е да разкривам истината.

Луис реши, че лицемерието на тази невестулка му е дошло до гуша.

— Истината? — изплю той. — Вие няма да разпознаете истината, дори да се спънете в нея.

Невестулката се ококори, сякаш го беше ударил с мокър парцал.

Удовлетворението не беше голямо, но накара Луис да се чувства по-добре поне през следващите пет минути.

* * *

Къщата на улица „Мартир“ не беше в добро състояние, Луис усети миризмата на влага, докато се изкачваше по стълбището към третия етаж. След него се отваряха врати и нагоре го съпровождаше любопитен шепот, но никой не направи опит да го спре. Квартирата, в която се бе разиграло зверското убийство, се оказа заключена. Той изпита разочарование, въпреки че не беше сигурен как огледът ѝ би помогнал на Филип; слезе обратно по стълбите и излезе в мразовития въздух.

Когато се върна на „Ке дьо Бурбон“, откри, че Катрин вече се е прибрала. Щом я видя, веднага разбра, че ще чуе нещо ново. Сивата ѝ коса, обикновено вдигната на кок, беше разпусната и падаше свободно по раменете ѝ. Лицето ѝ имаше нездрав жълто-сив оттенък под светлината на лампата. И цялата трепереше, въпреки че в апартамента с централно отопление беше задушно.

— Какво има? — попита той.

— Ходих до апартамента на Филип.

— Аз също. Беше заключен.

— Имам ключ, резервният ключ на Филип. Искан да взема малко дрехи и да му ги занеса.

Луис кимна.

— И?

— Там имаше някой.

— Полицай?

— Не.

— Ами?

— Не го видях добре. Не съм сигурна. Беше облечен с дълго палто, с шал на лицето. Шапка. Ръкавици. — Тя направи пауза. После: — Държеше бръснач, Луис.

— Бръснач?

— Разтворен бръснач, като онези, които използват бръснарите.

Дълбоко в съзнанието на Луис Фокс нещо прецрака.

Разтворен бръснач; мъж, навлечен така, че да не може да бъде разпознат.

— Бях ужасена.

— Нарани ли те?

Катрин поклати глава.

— Изпищях и той избяга.

— Не каза ли нещо?

— Не.

— Може би е бил приятел на Филип?

— Познавам приятелите на Филип.

— Тогава на момичето. Неин брат.

— Може би. Обаче...

— Какво?

— Имаше нещо странно в него. Миришеше на парфюм, направо вонеше, и вървеше с едни превзети ситни стъпки, а пък беше едър.

Луис я прегърна с една ръка.

— Който и да е бил, се е уплашил от теб. Просто недей да ходиш повече там. Ако на Филип му трябват дрехи, ще ида вместо теб.

— Благодаря. Чувствам се като идиот; може да е влязъл вътре без зла умисъл. Да види стаята на убийството. Хората си падат по такива неща, нали? Правят го от някакво извратено любопитство...

— Утре ще говоря с Невестулката.

— Невестулката?

— Инспектор Маре. Ще го накарам да претърси мястото.

— Видя ли се с Филип?

— Да.

— Добре ли е?

Луис не отговори дълго време.

— Искан да умре, Катрин. Процесът не е започнал, а той вече се е предал.

— Но той не е направил нищо.

— Не можем да го докажем.

— Нали все се хвалиш с предците си. С твоя проклет Дюпен. Докажи го...

— И откъде да започна?

— Поговори с приятелите му, Луис. Моля те. Може жената да е имала врагове.

* * *

Жак Солал се втренчи в Луис през кръглите очила, които караха ирисите му да изглеждат огромни и разкривени. Беше изхабен от

прекомерната употреба на коняк.

— Нямаше врагове — рече той, — не и тя. Е, може би няколко жени, които ѝ завиждаха за красотата...

Луис въртеше разсеяно в ръце пакетчетата захар, които му бяха поднесли с кафето. Солал не приличаше на надежден източник на информация, плюс това беше пиян, но, колкото и да е невероятно, Катрин беше описала джуджето от другата страна на масата като най-добрия приятел на Филип.

— Мислиш ли, че Филип я е убил?

Солал сви устни.

— Кой знае.

— А какво ти подсказва инстинктът?

— Е, той ми беше приятел. Ако знаех кой я е убил, щях да ти кажа.

Изглеждаше искрен. Може би малкият мъж просто давеше мъката си в коняк.

— Той беше джентълмен — продължи Солал, като премести поглед към улицата. През изпотения прозорец на бирарията се виждаха смели парижани, които се бореха с яростта на нова снежна виелица, като полагаха напразни усилия да запазят достойнство и да не крачат прегърбени в устата на бурята.

— Джентълмен — повтори дребосъкът.

— А момичето?

— Тя беше красива и той я обичаше. Имаше и други обожатели, разбира се. Жена като нея...

— Ревниви обожатели?

— Кой знае.

Пак това „кой знае“. Думите увиснаха във въздуха, като повдигане на рамене. Кой знае? Кой знае? Луис започваше да разбира страстта на инспектора към истината. За пръв път от може би десет години насам в живота му се беше появила цел — да прочисти въздуха от това равнодушно „кой знае“. Да открие какво се е случило в онази квартира на улица „Мартир“. Не приблизително какво, не някаква художествена измислица, а истината — цялата, неподлежаща на съмнение, истина.

— Спомняш ли си някакви конкретни мъже, които са си падали по нея? — попита той.

Солал се ухили. На долната му челюст имаше само два зъба.

— О, да. Имаше един.

— Кой?

— Така и не разбрах как се казва. Едър мъж, видях го три-четири пъти пред къщата. Въпреки че с миризмата, която се носеше от него, човек би си помислил...

Дребосъкът направи физиономия, която нямаше как да се сбърка — смяташе, че мъжът е бил хомосексуалист. Извитите нагоре вежди и свитите устни го накараха да изглежда двойно по-комичен зад дебелиите стъкла на очилата.

— Миришел е?

— О, да.

— На какво?

— На парфюм, Луис. На парфюм.

Някъде в Париж имаше мъж, който бе познавал любимата на Филип. Ревността го е подлудила. Нахълтал е в апартамента на Филип и в пристъп на бяс е заклал момичето. Беше очевидно.

Някъде в Париж.

— Още коняк?

Солал поклати глава.

— Вече ми е лошо.

Луис повика келнера и очите му се спряха върху купчина вестникарски изрезки, закачени на стената зад бара.

Дребосъкът проследи погледа му.

— Филип харесваше снимките — рече той.

Луис стана от мястото си.

— Понякога идваше тук, за да ги гледа.

Изрезките бяха стари, мръсни и избледнели. Някои от тях навярно представляваха интерес само за местните. Съобщения за кълбовидна мълния, забелязана на съседната улица. Статия за двегодишно момче, изгоряло в креватчето си. Съобщение за избягала пума; материал за непубликуван ръкопис на Рембо; подробен списък (придружен от снимка) на загиналите в самолетна катастрофа на летище Орлеан. Но имаше и други изрезки, някои доста по-стари от останалите. Жестокости, странни убийства, ритуални изнасилвания, реклама на „Фантомас“, друга на „Красавицата и Звярът“ на Жан Кокто. И една почти погребана сред смущаващите изрезки

червеникавокафява снимка — толкова абсурдна, че би могла да е направена от самия Макс Ернст. Джентълмени с изискани облекла, мнозина от които с модерните за края на деветнадесети век дебели мустаци, наредени в полукръг около окървавения труп на огромна маймуна, повесена за краката от стълба на уличен фенер. Лицата от фотографията излъчваха няма гордост, пълна власт над мъртвия звяр, в който Луис безпогрешно разпозна горила. Обърнатата ѝ наопаки глава беше вирната почти благородно в смъртта. Имаше набръчкано продълговато чело, челюстта ѝ, макар и обезобразена от страховита рана, беше оброчена от къса аристократична брада, а очите, разположени дълбоко в главата, изглеждаха пълни с тревога за този жесток свят. Тези хлътнали, кръгли очи подсетиха Луис за свряната в дупката си Невестулка, която се тупаше по гърдите.

Le coeur humain.

Жалка история.

— Какво е това? — попита той младия пъпчив барман, като посочи снимката на мъртвата горила.

Отговориха му със свиване на рамене, равнодушно към съдбата на хора и маймуни.

— Кой знае — промърмори Солал зад гърба му. — Кой знае.

* * *

Не беше майmunата от разказа на По, това поне беше сигурно. Тази история била разказана на писателя през 1835, а фотографията не беше толкова стара. Освен това майmunата на снимката беше горила: определено беше горила.

Дали историята не се е повторила? Дали друга маймуна — различен вид, но все пак маймуна, — не е била изтървана по парижките улици в края на века?

И ако е така, ако историята с майmunата се е повторила, защо да не се случи още веднъж?

Докато Луис крачеше в мразовитата нощ към апартамента на „Ке дьо Бурбон“, идеята събитията да са се повторили започна да му се струва все по-привлекателна и в главата му изплуваха нови сходства.

Беше ли възможно той, праплеменникът на Ш. Огюст Дюпен, да се окаже въввлечен в друго разследване, доста подобно на първото?

Ключът от квартирата на Филип на улица „Мартир“ изгаряше като лед ръката на Луис и въпреки че отдавна минаваше полунощ, когато стигна до моста, той зави и тръгна по булевард „Севастопол“, продължи на запад по булевард „Бон Нувел“, после свърна отново на север към площад „Пигал“. Преходът беше дълъг и уморителен, но му се щеше да повърви в студа, за да прочисти главата си от емоции. Отне му час и половина да стигне до улица „Мартир“.

Беше събота вечер и в повечето апартаменти беше шумно. Луис се качи на третия етаж, като се стараеше да стъпва тихо и присъствието му остана незабелязано във всеобщата врява. Ключът се превъртя безпроблемно, вратата се отвори.

Стаята беше частично осветена от уличните лампи. Леглото, което заемаше централно място, беше голо. Навярно криминалозите бяха отнесли чаршафите и одеялата, за да ги изследват. Пръските кръв по матрака изглеждаха черни в полумрака. Други следи от жестокото убийство нямаше.

Луис се пресегна към ключа на лампата и го натисна. Не се случи нищо. Пристъпи към вътрешността на стаята и вдигна очи към фасунгата. Крушката беше счупена.

Замисли се дали да не се откаже, да остави квартирата на тъмнината и да се върне на сутринта, когато сенките щяха да бъдат по-малко. Но докато стоеше под счупената крушка, очите му започнаха да привикват към полумрака и той различи очертанията на голям тиков скрин до отсрещната стена. Навярно щяха да му трябват не повече от няколко минути, за да намери чисти дрехи за Филип. В противен случай щеше да се наложи да се върне на следващия ден — още едно дълго пътешествие в снега. По-добре да го направи сега и да спаси старите си кости.

Стаята беше голяма и тънеше в безпорядък след посещението на полицията. Луис тръгна да я прекосява, като ругаеше и се спъваше — първо в една съборена лампа, после в парчета от ваза. Воят и крясъците от партито на долния етаж, което, изглежда, беше в апогея си, заглушиха всичкия шум, който той вдигаше. Оргия ли беше това или побой? Звучите, които чуваше, можеха да бъдат и от двете.

Задърпа най-горното чекмедже на скрина и накрая го отвори, после затършува в дълбините му за нещата, от които Филип щеше да има нужда: чиста тениска, чифт чорапи, красиво изгладени носни кърпи с инициали.

Кихна. Мразовитото време беше увеличило храчките в гърдите и слузта в синусите му. Понеже носните кърпи му бяха под ръка, Луис си издуха носа в едната, за да прочисти запушените си ноздри. Тогава за пръв път усети миризмата в стаята.

Миришеше на влага и развалени зеленчуци, но имаше един посилен, доминиращ мирис. Парфюм, натрапчивият аромат на парфюм.

Обърна се в тъмната стая и докато костите му пукаха, видя сянката зад леглото. Голяма сянка, грамадна фигура, която сякаш порасна пред очите му.

Беше мъжът с бръснача, веднага го позна. Той беше тук — и го дебнеше.

Колкото и да е странно, Луис не се уплаши.

— Какво правиш? — попита старецът с висок уверен глас.

Странникът излезе от укритието си и лицето му се показва на бледата улична светлина — широко, плоско лице, сякаш лишено от кожа. Очите му бяха дълбоко разположени, но в тях нямаше злоба, освен това беше усмихнат до уши.

— Кой си ти? — попита Луис.

Мъжът поклати глава и разтърси тяло, като жестикулираше с облечените си в ръкавици ръце и сочеше устата си. Няма ли беше? Клатенето на главата му се засили, сякаш непознатият всеки миг щеше да изпадне в истерия.

— Добре ли си?

Внезапно тресенето спря и за изненада на Луис от очите на мъжа рукнаха сълзи: големи, гъсти като сироп сълзи, които се търкаляха по грапавите му бузи и потъваха в гъстата му брада.

Сякаш засрамен от този изблик на чувства, странникът се извърна от светлината и напусна стаята, като издаваше задавени звуци. Старецът го последва: любопитството му беше твърде голямо, за да се тревожи от намеренията на мъжа.

— Чакай!

Непознатият вече беше преполовил стълбите към долния етаж с учудваща за ръста му пъргавина.

— Моля те, почакай, искам да говоря с теб. — Луис се втурна надолу, но гонитбата беше приключена още преди да е започнала. Ставите му бяха вдървени от възрастта и студа; беше закъснял. Беше немислимо да настигне далеч по-младия мъж по тротоар, превърнат в смъртоносна ледена пързалка. Той последва непознатия до вратата и проследи с поглед бягството му по улицата — отдалечаваше се със ситни крачки, точно както му беше казала Катрин. Една почти патешка походка, която изглеждаше нелепа за такъв грамаден мъж.

Североизточният вятър вече отнасяше миризмата на парфюма му. Останал без дъх, Луис се заизкачва отново по стълбите сред врявата на партито, за да вземе чисти дрехи за Филип.

* * *

На другия ден Париж се събуди сред невиждана снежна виелица. Призивите за неделна литургия останаха нечути, горещите кроасани — некупени, вестниците — недокоснати по сергиите на продавачите. Малко хора имаха кураж или основателен повод да излязат във виещата буря. Повечето останаха сгушени край печките си, отнесени в мечти за пролетта.

Катрин искаше да посети Филип в затвора, но Луис настоя да отиде сам. Тревожеше се за нея заради студеното време, но имаше и друга причина — трудният разговор, който трябваше да проведе с брат ѝ, деликатните въпроси, които искаше да му зададе. След снощния сблъсък в квартирата му старецът смяташе, че Филип има съперник, при това способен на убийство съперник. И че единственият начин да спаси живота на своя приятел, е да открие мъжа. Ако за тази цел трябваше да изкопчи от Филип пикантни подробности за сексуалния му живот, така да бъде. Но на никой от двамата нямаше да му бъде приятно Катрин да присъства на разговора.

Претърсиха чистите дрехи, които Луис носеше, и ги дадоха на Филип, който ги прие с благодарствено кимване.

— Минах снощи през квартирата ти, за да ги взема.

— Аха.

— И заварих там един човек.

Филип стисна зъби и мускулите на челюстта му заиграха. После извърна поглед от очите на Луис.

— Едър мъж, с брада. Познаваш ли го? Знаеш ли кой е?

— Не.

— Филип...

— *Не!*

— Същият мъж е нападнал Катрин.

— Какво? — Филип се разтрепери.

— С бръснач.

— Нападнал е Катрин? Сигурен ли си?

— Или поне се канил да я нападне.

— Не! Той никога не би я наранил. Никога!

— Кой е той, Филип? Знаеш ли?

— Кажи ѝ да не ходи повече там. Моля те, Луис. — Погледна го умолително. — Моля те, за бога, кажи ѝ да не стъпва повече там. Ще го направиш ли? И ти недей. Не ходи там.

— Кой е той?

— *Кажи ѝ.*

— Ще ѝ кажа. Но ти трябва да ми кажеш кой е този мъж, Филип. Филип поклати глава, беше започнал да скърца шумно със зъби.

— Няма да разбереш, Луис. Не очаквам да разбереш.

— Кажи ми, искам да помогна.

— Просто ме остави да умра.

— *Кой е той?*

— Остави ме да умра... Искам да забравя, защо ме караш да си спомням? Искам...

Той го погледна отново: очите му бяха кървясали, нашарени с червени жилки от безсънни нощи и плач. Но явно сълзите му бяха пресъхнали — там, където преди бе имало искрен страх от смъртта, желание за любов и апетит за живот, сега имаше само суха празнота. Луис видя пълно безразличие: към съществуването, към инстинкта за самосъхранение, към чувствата.

— Тя беше курва! — възкликна внезапно Филип и сви юмруци — нещо, което Луис за пръв път го виждаше да прави. Ноктите му се забиха в меката плът на дланите, от тях потече кръв.

— Курва — повтори той и гласът му прогърмя в малката стая.

— Не викай — изръмжа пазачът.

— Курва! — Този път Филип изсъска обвинението през зъби, беше ги оголил като вбесен павиан.

Метаморфозата му шокира Луис.

— Ти започна всичко — каза Филип, като го гледаше право в очите. Тежко обвинение, което старецът не успя да проумее.

— Аз?

— С твоите истории. С проклетия Дюпен.

— Дюпен?

— Лъжи, абсолютни лъжи. Жени, убийство...

— Историята за улица „Морг“ ли?

— Гордееше се ужасно с нея, нали? С всичките си глупави лъжи. Не беше истинска.

— Напротив, беше.

— Не. Никога не е била, Луис, беше просто история. Дюпен, улица „Морг“, убийствата...

Той се задави, изглежда, не можеше да изрече на глас следващата дума.

— ... маймуната.

Ето я: произнесе думата така, сякаш режеха от гърлото му всяка сричка.

— ... маймуната.

— Какво за маймуната?

— Има зверове, Луис. Някои от тях са жалки, циркови животни. Без мозък, жертви по рождение. Но има и други.

— Какви?

— *Натали беше курва!* — изкрещя отново Филип с облепени очи. После сграбчи Луис за ревера и започна да го раздрусва. Всички присъстващи в стаята за свиждане се обърнаха, за да гледат как двамата старци се боричкат върху масата. Пазачът издърпа назад Филип под погледа на ухилените затворници и техните посетители, а нещастникът се замая в ръцете му, като сипеше нечленоразделни обиди.

— Курва! Курва! Курва! — беше всичко, което успя да каже, докато го влачеха обратно към килията.

* * *

Катрин посрещна Луис на вратата на апартамента си. Трепереше, лицето ѝ беше обляно в сълзи. Стаята зад гърба ѝ беше в безпорядък.

Тя зариде на гърдите му. Луис се опита да я успокои, но Катрин беше неутешима. Не беше утешавал жена от много години и беше забравил как се прави. Беше смутен и тя го усети. Отскубна се от прегръдката му, не искаше повече да я докосва.

— Той беше тук.

Не беше нужно да пита за кого става въпрос. Странникът, плачещият непознат с бръснача.

— Какво искаше?

— Непрекъснато ми повтаряше името на Филип. Не го изговаряше ясно, по-скоро грухтеше и когато не казах нищо в отговор, разтури всичко и изпочупи вазите. Нищо не търсеше, просто искаше да направи бъркотия.

Беше бясна от безсмислеността на нападението.

Апартаментът бе превърнат в руини. Луис закрачи между порцелановите отломки и парчетата плат, като клатеше глава. В съзнанието му се наслагваха образите на разплакани лица: Катрин, Филип, непознатият мъж. Всички в малкия му свят изглеждаха наранени и разстроени. Всички страдаха, но източникът на страданията им оставаше неизвестен.

Само Филип бе насочил обвинителен пръст: към самия Луис.

„Ти започна всичко.“ Не бяха ли това думите му? „Ти започна всичко.“

Но как?

Луис застана пред прозореца. Три от малките стъкла бяха счупени от летящи отломки и вятърът фучеше в стаята със заскрежени зъби. Той погледна към скованите от лед води на Сена и зърна някакво движение. Стомахът му се сви.

Странникът беше вдигнал глава и гледаше обезумяло към прозореца. Вечно спретнатите му дрехи бяха раздърпани, а на лицето му беше изписано пълно отчаяние: жалостиво изражение, почти трагично. Или по-скоро имитация на трагедия — болката на актьор. Докато Луис се взираше в него, непознатият вдигна ръце към прозореца — жест, който приличаше на молба за прошка или проява на разбиране, а може би и двете.

Луис отстъпи назад, за да избяга от призива. Това беше прекалено, просто прекалено. И след миг видя как странникът се отдалечава през двора. Превзетата му походка се беше изродила в широки, клатушкащи се крачки. Когато изгуби раздърпаната фигура от поглед, старецът издаде нисък, продължителен стон. Беше разбрал.

— Луис?

Тази наперена, клатушкаща се походка не беше човешка. Беше походката на звяр, научен да върви като човек, но забравил как се прави без господар, който постоянно да имитира.

Беше маймуна.

О, боже, о, боже, това беше маймуна.

* * *

— Трябва да видя Филип Лаборто.

— Съжалявам, мосю, но посещенията...

— Въпросът е на живот и смърт.

— Лесно е да се каже, мосю.

Луис реши да рискува с лъжа.

— Сестра му умира. Умолявам ви, проявете състрадание.

— О... ами...

Служителят се поколеба. Луис го притисна още малко.

— Само за няколко минути, колкото да уредим нещата.

— Не могат ли да почакаат до утре?

— До сутринта ще е починала.

Не му беше приятно да говори така за Катрин, дори в името на лъжата, но беше важно да види Филип. Ако теорията му беше вярна, историята можеше да се повтори още преди нощта да е свършила.

Бяха събудили Филип от предизвикан с успокоителни сън. Около очите му имаше черни кръгове.

— Какво искаш?

Луис реши, че няма смисъл да продължава с лъжите, приятелят му беше дрогиран и съзнанието му навярно беше достатъчно объркано. По-добре да го изправи пред истината и да види какво ще излезе от това.

— Отглеждал си маймуна, нали?

По лицето на Филип премина сянка на ужас; реакцията настъпи бавно заради упойващите вещества в кръвта му, но беше очевидна.

— Нали?

— Луис... — Изглеждаше ужасно състарен.

— Отговори ми, Филип, моля те, преди да е станало твърде късно. Отглеждаше ли маймуна?

— Беше просто експеримент. Един експеримент.

— Защо?

— Заради твоите истории. Проклетите ти истории. Искях да видя дали наистина са толкова диви. Искях да я очовеча.

— Да я очовечиш.

— И тази курва...

— Натали.

— Тя я прелъсти.

На Луис му прилоша. Не беше предвидил подобен развой.

— Прелъстила е маймуната?

— Курва — каза Филип с безкрайно съжаление.

— И къде е тази маймуна?

— Искаш да я убиеш.

— Нахлула е в апартамента, докато Катрин е била там. Разрушила е всичко, Филип. Сега, когато няма господар, е опасна. Не разбираш ли?

— Катрин?

— Не, на нея нищо й няма.

— Обучена е, няма да я нарани. Наблюдава я тайно. Идва и си отива. Тиха е като мишка.

— А момичето?

— Ревнуваше.

— И затова я уби?

— Навярно. Не знам. Не искам да мисля за това.

— Защо не си им казал? Защо не си се погрижил да убият тази твар?

— Не знам дали е вярно. Вероятно всичко е измислица, една от проклетите ти измислици, поредната история.

На умореното му лице се мярна неприятна лукава усмивка.

— Би трябвало да знаеш какво имам предвид, Луис. Може да е измислена история, нали? Като твоите за Дюпен. С тази разлика, че аз

може би я направих истинска за известно време. Не ти ли е хрумвало? Може би аз я направих истинска.

Луис се изправи. Това беше банален дебат: истина или измислица. Едно от двете беше вярно. Животът не е сън.

— Къде е майmunата?

Филип посочи слепоочието си.

— Тук, където никога няма да я намериш — отговори той и се изплю в лицето на Луис. Плюнката се лепна на устната му като целувка.

— Не знаеш какво стори. Никога няма да разбереш.

Луис си избърса устната, а пазачите изведоха затворника от стаята за свиждане, за да го върнат в щастливото му дрогирано забвение. Старецът остана сам в студеното помещение и се замисли за удобното решение на Филип. Той беше намерил убежище в мнимата си вина, беше се затворил на място, където спомените, отмъщението и истината, безумната опустошителна истина, повече нямаше да го тормозят. В този момент мразеше Филип с цялото си сърце. Мразеше го, че е повърхностен и страхлив, за какъвто винаги го беше смятал. Филип не беше създал по-добър свят за себе си, беше си създал скривалище, което беше лъжа като лятото на 1937. Никой не можеше да живее като него, без рано или късно да бъде застигнат от възмездие — и ето го и него.

Същата нощ Филип се събуди в безопасната си килия. Тя беше топла, но на него му беше студено. Там, в пълна тъмнина, той загриза китките си, докато пулсиращата кръв не забълбука в устата му. После се отпусна отново върху леглото, където животът му изтече с плискане и пръски, далеч от очите и сърцето на всички.

* * *

Съобщиха за самоубийството в кратка статия на втора страница на вестник „Льо Монд“. Голямата новина на следващия ден обаче беше сензационното убийство на червенокоса проститутка в малка къщичка близо до улица „Рошекан“. Тялото на Моник Зевако било намерено в три сутринта от съквартирантката ѝ в толкова ужасно състояние, че „не подлежало на описание“.

Въпреки предполагаемата невъзможност на начинанието, вестникът беше описал неописуемото с извратена решителност. Всички драскотини, разкъсвания и разрези по частично голото тяло на Моник — татуирано, лигавеше се „Льо Монд“, с картата на Франция — бяха отбелязани в детайли. Както всъщност и външността на добре облечения, обилно напарфюмиран убиец, който, изглежда, проследил тоалирането на мадмоазел Зевако през един малък заден прозорец, после се вмъкнал вътре и я нападнал в банята. След това убиецът избягал по стълбите, където се блъснал в същата съквартирантка, която минути по-късно открила обезобразения труп на жената. Само един репортер направи връзка между убийството на „Мартир“ и клането на мадам Зевако, но пропусна любопитното съвпадение, че същата нощ обвиняемият Филип Лабрто бе отнел живота си.

* * *

Погребението се състоя по време на буря, като шествието се добра с голяма мъка до квартал „Монпарнас“, защото обилният снеговалеж беше блокирал пустите улици. Луис застана до Катрин и Жак Солал, докато спускаха ковчега. Останалите приятели и познати на Филип не бяха дошли, защото не желаеха да присъстват на погребението на един самоубиец и предполагаем убиец. Остроумието, привлекателната му външност и безкрайната му способност да очарова — накрая всичко се бе оказало напразно.

В крайна сметка излезе, че не са единствените, почели паметта му. Докато стояха край гроба в хапливия студ, Солал се наклони към Луис и го сръга с лакът.

— Какво?

— Там. Под дървото. — Дребосъкът кимна към редящия молитви свещеник.

Странникът стоеше на известно разстояние зад него, скрит сред мраморните мавзолеи. Беше с дебел черен шал пред лицето и носеше ниско нахлупена шапка с широка периферия, но грамадната му фигура не можеше да се сбърка. Катрин също го видя и се разтрепери в прегръдките на Луис — не от студ, а от страх. Сякаш пред очите им стоеше паднал ангел, дошъл да се порадва на скръбта. Самата мисъл,

че тази твар е пожелала да види как спускат Филип в замръзналата земя, беше абсурдна и зловеща. Какво ли изпитваше? Болка? Вина?

Да, дали изпитваше вина?

Странникът разбра, че са го видели, обърна им гръб и се отдалечи тромаво. Жак Солал се втурна след него, без да каже нито дума на Луис. След малко преследваният и неговият преследвач се изгубиха в снега.

Катрин и Луис се прибраха в апартамента на „Ке дьо Бурбон“, без да коментират случката. Между тях се беше появила стена, която им пречеше да общуват, освен за съвсем тривиални неща. Нямахше смисъл от анализи и разкаяния. Филип беше мъртъв. Миналото, тяхното общо минало, беше мъртво. Последната глава на свързаните им животи провали всичко, което я предхождаше, така че не можеха да се радват на споделени спомени и на привилегията удоволствието им да не бъде помрачено. Филип беше умрял от ужасна смърт, като беше погълнал собствената си плът и кръв, навярно подлуден от чувство за вина и греховност. Нищо невинно, нито един радостен спомен не можеше да остане неопетнен от този факт. Затова те оплакваха мълчаливо загубата, не само на Филип, но и на собственото си минало. Сега Луис разбираше нежеланието на приятеля си да живее в свят, пълен с подобни загуби.

Телефонът иззвъня, беше Солал. Задъхан от преследването, но въодушевен, той заговори шепнешком на Луис, като очевидно се наслаждаваше на вълнението си.

— Обаждам се от Гар дьо Нор, открих къде живее нашият приятел. Открих го, Луис!

— Чудесно. Идвам веднага. Чакай ме на стълбите на гарата. Ще взема такси, след десет минути съм при теб.

— Живее в сутерена на улица „Фльор“ № 16. Ще се видим направо там...

— Не влизай вътре, Жак. Изчакай ме. Не...

Чу се щракване и връзката прекъсна. Луис посегна към палтото си.

— Кой беше? — попита незаинтересовано Катрин.

Луис навлече палтото си и каза:

— Никой. Не се притеснявай. Няма да се бавя.

— Вземи си шала — рече тя, но така и не се обърна да го погледне.

— Да. Благодаря.

— Ще настинеш.

Той я остави да се взира в ноцната Сена, погълната от танца на ледените късове, които се носеха в черната вода.

* * *

Когато пристигна пред къщата на улица „Фльор“, Солал не се виждаше никъде, но в пухкавия сняг имаше стъпки, които стигаха до предната врата на № 16, а после завиваха зад постройката. Луис ги последва. Когато влезе в задния двор през разбитата от Солал изгнила порта, той осъзна, че е дошъл без оръжие. Може би трябваше да се върне, за да вземе някой железен лост, нож или нещо от сорта. Докато умуваше как да постъпи, задната врата на къщата се отвори и от нея излезе странникът, облечен в добре познатото палто. Луис се притисна към оградата на двора, където сенките бяха най-дълбоки, убеден, че все пак ще го видят. Но звярът се спря на прага, погълнат от собствените си дела. Лицето му беше открито и старецът за пръв път го разгледа добре на отразената от снега лунна светлина. Беше прясно избръснато и миришеше силно на одеколон, мирисът се усещаше из целия двор. Кожата му беше розова като праскова, но наранена от бръсненето на едно-две места. Луис си помисли за бръснача, с който звярът беше заплашил Катрин. Дали не се е промъкнал в квартирата на Филип именно с тази цел — да отмъкне някой свестен бръснач? Сега животното навличаше познатите кожени ръкавици върху големите си обръснати ръце, като издаваше кратки задавени звуци, които звучаха почти като стонове на задоволство. Старецът остана с впечатление, че се подготвя за външния свят и тази гледка му се стори едновременно трогателна и плашеща. Всичко, което това същество искаше, беше да бъде човек. То се стремеше към модела за подражание, който Филип му беше дал и бе възпитал у него. Сега, лишено от своя наставник, объркано и нещастно, създанието се мъчеше да се впише в света, както го бяха учили. За него нямаше връщане назад. С дните му на наивност беше свършено, никога нямаше да бъде предишния лишен от амбиции

звяр. Впримчен в новата си личност, нямаше друг избор, освен да продължи да живее живота, към който го беше пристрастил неговият господар. Без да погледне нито веднъж към Луис, звярът затвори грижливо вратата зад себе си и прекоси двора, като след няколко стъпки замени маймунската си походка с превзетите клатушкащи се крачки, които използваше, когато се правеше на човек.

После изчезна.

Луис изчака още миг в сенките, като дишаше плитко. Всички кости вече го боляха от студа, а краката му се бяха вкочанили. Звярът не се появи, затова Луис напусна укритието си и изпробва дръжката на вратата. Беше отключено. Когато пристъпи в къщата, го посрещна вълна от смрад — противно сладникавата миризма на изгнили плодове, примесена с натрапчивия мирис на одеколон: зоологическа градина и будоар.

Спусна се по едно кално каменно стълбище и се озова в къс, облицован с плочки коридор, който завършваше с врата. Тя също се оказа отключена и голата крушка на тавана му разкри причудлива гледка.

Голям вехт персийски килим на пода; оскъдна мебелировка; легло, застлано набързо с одеяла и мърлява покривка от зебло; гардероб, претъпкан с грамадански дрехи; изобилие от развалени плодове, някои от които стъпкани по пода; кофа, пълна със слама, която вонеше на животински изпражнения. На стената — голямо разпятие. На полицата над камината — стара снимка на Катрин, Луис и Филип, които се усмихват слънчево. В мивката — бръснарските принадлежности на маймуната. Сапун, четка, бръснач. Незасъхнала пяна. Върху скрина — разпилени пари, а до тях купчина спринцовки и колекция от малки шишенца. В бърлогата на звяра беше топло — навярно пещта, с която се отопляваше къщата, бумтеше в съседното мазе. И нито следа от Солал.

Разнесе се шум.

Луис се завъртя към врата, като очакваше да види маймуната — с оголени зъби и демонични очи. Но беше изгубил всякаква ориентация: шумът идваше от гардероба.

Купчината дрехи се размърда.

— Солал?

Жак Солал се измъкна с препъване от гардероба и се просна върху персийския килим. Лицето му беше обезобразено от грозна рана — толкова жестока, че не беше останало нищо от предишните му черти.

Съществото го беше сграбчило за устната и беше откъснало мускула от костта, както се сваля скиорска маска. Оголените му зъби тракаха нервно в очакване на смъртта, крайниците му подскачаха и се тресяха. Жак си отиваше. Тръпките и конвулсиите не бяха продукт на мисъл или разум, а предсмъртна агония. Луис коленичи до него, имаше здрав стомах. Като ревностен противник на войната някога бе постъпил на доброволна служба във Военна болница, така че имаше малко трансформации на човешкото тяло, които да не беше виждал в една или друга комбинация. Той залюля нежно Солал, без да обръща внимание на кръвта. Не беше обичал този мъж, нито му беше пукало особено за него, но сега искаше да го извади от маймунската клетка, да го отнесе навън и да му осигури човешки гроб. Щеше да вземе със себе си и фотографията. Как е могъл Филип да я даде на звяра, това беше прекалено. Заради тази постъпка Луис намрази приятеля си повече от всякога.

Започна да влачи умиращия по килима. Трябваше да се напъва до краен предел, а вече му прилошаваше от знойната жега в стаята след мразовития студ отвън. Старецът усети, че крайниците му треперят нервно. Скоро тялото му щеше да го предаде, щеше да се изтощи напълно и да припадне.

Не тук. За бога, само не тук.

Може би трябваше да остави Жак и да потърси телефон. Би било мъдро. Ще извика полицията... ще извика Катрин... може дори да намери някой в къщата, който да му помогне. Но това означаваше да зареже Солал в леговището на звяра, където можеше да бъде нападнат отново, а Луис изпитваше необяснимо желание да предпази мъжа и не искаше да го оставя сам. Измъчван от противоречиви чувства, неспособен да остави Жак, нито да го влачи дълго, той стоеше наред стаята и не правеше нищо. Да, така беше най-добре. Да не прави нищо. Беше твърде уморен, твърде слаб. Най-добре да не прави нищо.

Унесът му продължи безкрайно: стоеше неподвижен, вгълбен в противоречивите си чувства, неспособен да продължи в бъдещето,

нито да се върне в опороченото си минало. Неспособен да си спомни. Неспособен да забрави.

Чакаше в полусън да настъпи краят на света.

Звярът се върна с шум и трясък, все едно пиян мъж се прибира у дома си, и отварянето на входната врата накара Луис да премине бавно към действие. Той завлече криво-ляво Жак обратно в гардероба, после се скри до него, като сложи безликата глава в скута си.

В стаята се разнесе женски глас. Може би друг се беше прибрал, не звярът. Но не: Луис го зърна през една пролука във вратата на гардероба; видя и младата червенокоса жена, която го придружаваше. Тя не спираше да бърбори, дрънкаше постоянно като дрогирана.

— Имаш още; о, сладък, о, скъпи, това е прекрасно. Виж ги само.

Ръцете на момичето бяха пълни с хапчета и тя ги тъпчеше в устата си като бонбони, радостна като дете на Коледа.

— Откъде ги взе? Добре, не ми казвай, щом не искаш, няма проблем.

И Филип ли правеше така, или маймуната беше откраднала хапчетата за собствени цели? Редовно ли прелъстяваше червенокоси проститутки с наркотици?

Дразнещото бърборене на момичето намаля, защото хапчетата започнаха да действат, упоиха я и я изпратиха в собствения ѝ свят. Тя започна да се съблича под хипнотизиращия поглед на Луис.

— Толкова... е горещо... тук.

Маймуната също я гледаше, застанала с гръб към стареца. Какво изражение беше изписано на обръснатото лице? Похот ли имаше в очите или колебание?

Момичето беше прекалено слабо, но имаше хубави гърди. Младата ѝ кожа беше бяла, а зърната — розови като цветя. Тя вдигна ръце над главата си и се протегна, а перфектните глобуси се повдигнаха и леко се сплескаха. Маймуната се пресегна и подръпна нежно едното зърно, като взе да го върти между големите си тъмни пръсти. Момичето изстена.

— Искаш ли... да махна всичко?

Маймуната изсумтя.

— Не говориш много, а?

Тя изхлузи червената си пола. Остана само по пликчета. Легна върху леглото и се протегна пак, като се наслаждаваше на голото си

тяло и на гостоприемната топлина на стаята. Не погледна нито веднъж към своя обожател.

Заклещен под трупа на Солал, Луис усети, че му прилошава отново. Краката му бяха изтръпнали напълно и не си чувстваше дясната ръка, която бе притисната към задната стена на гардероба. Искаше да се раздвижи, но не смееше да помръдне. Знаеше, че маймуната е способна на всичко. Кой знае какво можеше да стори — и на него, и на момичето, — ако откриеше присъствието му.

Вече го болеше всичко, а каквото не го болеше, се беше схванало. Кървящото тяло на Жак натежаваше все повече в скута му. Гръбнакът му крещеше за почивка и някой сякаш забиваше нажежени игли отзад във врага му. Агонията ставаше непоносима и Луис започна да си мисли, че ще умре в жалкото си скривалище, докато звярът прави любов.

Червенокоската изстена и Луис погледна пак към леглото. Маймуната беше мушнала ръка между краката ѝ и я обработваше, а тя се гърчеше.

— Да, о, да — повтаряше отново и отново момичето, докато любовникът ѝ сваляше бельото.

Луис реши, че гледката му идва в повече. Мозъчната му кора пулсираше, виеше му се свят. Това ли беше смъртта? Светлини в главата и вой в ушите?

Той затвори очи и любовниците изчезнаха, но нямаше как да заглуши звуците, които издаваха. Те продължиха да кънтят в главата му цяла вечност. Стонове, смях, кратки писъци.

Накрая — милостива тъмнина.

* * *

Луис се събуди, сякаш прикован за невидима диба; тялото му беше изкълчено до неузнаваемост от тясното скривалище. Огледа се. Вратата на гардероба беше отворена и маймуната го гледаше с наченки на усмивка. Беше гола и почти цялото ѝ тяло беше обръснато. В цепката между огромните ѝ гърди проблясваше малко златно кръстче. Старецът го позна веднага. Беше го купил на Филип от „Шанз-Елизе“ малко преди да започне войната. Сега бижутото почиваше върху снопче

червеникавокафяви косми. Звярът протегна ръка на Луис и той я стисна, без да се замисля. Грубата лапа го извади изпод тялото на Солал. Само че Луис не можеше да стои изправен. Краката му се подгъваха като гумени, глезените не го държаха. Звярът го подпря, за да не падне. Луис погледна замаяно към гардероба, в който Жак лежеше като бебе в утроба, с лице към стената.

Маймуната затвори вратата и заведе стареца до мивката, където той повърна.

— Филип? — Луис смътно осъзна, че жената още е тук, в леглото, и че сега става след цяла нощ на любов.

— Филип, кой е този? — Тя опипа масата до леглото за още хапчета. Звярът отиде при нея и ги измъкна от ръцете ѝ.

— О... Филип... моля те. Искаш ли да си тръгна с този мъж? Ако искаш, ще си тръгна, само ми дай хапчетата.

Тя махна към Луис.

— Обикновено не го правя със старци.

Маймуната изръмжа неодобрително. Изражението на червенокосата се промени, сякаш едва сега бе започнала да проумява що за мъж стои пред нея. Но мисълта беше прекалено сложна за дрогираното ѝ съзнание, затова тя я изхвърли от там.

— Филип, Филип... — разхленчи се тя.

Луис наблюдаваше звяра. Той беше взел снимката от камината. Сочеше изображението му с тъмния си нокът. И се усмихваше. Беше го разпознал, въпреки че последните четиридесет години бяха състарили Луис неимоверно.

— Луис — каза маймуната, като изговори името му с лекота.

Старецът нямаше какво повече да повърне и вече не се чувстваше застрашен. Все пак беше краят на века, би трябвало да очаква всичко. Дори да бъде приветстван като приятел на приятел от обръснатия звяр, който се извисяваше пред него. Знаеше, че маймуната няма да го нарани. Навярно Филип му беше разказал за съвместния им живот и се беше погрижил съществото да обикне Катрин и Луис така, както бе обичало собствения си господар.

— Луис — каза отново звярът и махна към жената (която вече седеше с разтворени крака на леглото), предлагайки му да се позабавлява с нея.

Старецът поклати глава.

Това е то краят, отчасти измислица, отчасти факт.

Беше се стигнало дотам: гола маймуна да му предлага жена. Това беше последната, финалната глава на измислената от неговия прачичо история. От любов към убийство и пак към любов. Любовта на една маймуна към един човек. Луис я беше предизвикал с мечтите си за измислени герои. Беше изкушил Филип да превърне в реалност историите от изгубената им младост. Трябваше да търси вината в себе си. Не в тази бедна маймуна с превзета походка, изгубена между джунглата и фондовата борса; не във Филип, който бе искал да остане млад завинаги; и със сигурност не в Катрин, която след тази нощ щеше да бъде съвсем самотна. Трябваше да я търси в себе си. Това беше неговото престъпление, неговата вина и неговото наказание.

Краката му донякъде си бяха възвърнали чувствителността, затова тръгна със залитане към вратата.

— Няма ли да останеш? — попита червенокосата.

— Тази твар... — Луис не можа да се насили да изрече името на животното.

— Имаш предвид Филип?

— Не се казва Филип. Дори не е човек.

— Както кажеш — рече жената и сви рамене.

Маймуната проговори зад гърба на стареца, като произнесе името му за трети път. Но то не прозвуча като грухтене, този път маймунското небце наподобява интонацията на Филип със смущаваща точност, по-добре и от най-способните папагали. Беше гласът на Филип, едно към едно.

— Луис — каза тя.

Не умоляващо. Не заповедно. А като обръщение заради удоволствието от самото обръщение към някой равен.

* * *

Няколко случайни минувачи видяха как старецът се покатери върху парапета на моста „Карусел“ и се спряха да видят скока, но никой не направи опит да го предотврати. Луис се изправи и след миг на колебание се хвърли в буйната, разпенена ледена вода.

Един-двама души отидоха до другия парапет на моста, за да видят дали течението го е хванало: така се оказа. Луис се издигна на повърхността с посиняло и безизразно като на бебе лице, после коварен водовъртеж го сграбчи за краката и го потопи отново. Гъстата вода се затвори над главата му и продължи да се пени.

— Кой беше този? — попита някой.

— Кой знае.

Беше ясен ден; до обяд последният зимен сняг щеше да започне да се топи. Над базиликата „Сакре Кьор“ прелетяха развълнувани от неочакваното слънце птици. Париж започна да се съблича за пролетта, девствено белите дрехи на града бяха прекалено парцаливи, за да остане дълго с тях.

В средата на сутринта, хванати под ръка, млада червенокоса жена и едър грозен мъж се приближиха с лениви крачки до стъпалата на „Сакре Кьор“. Слънцето ги благославяше. Камбаните биеха.

Нов ден.

[1] Град в щата Флорида. — Б.пр. ↑

[2] Човешкото сърце, каква мистерия, нали? (фр.) — Б.пр. ↑

Издание:

Клайв Баркър. Кървави книги: Том II

Британска, първо издание

Превод: Иван Атанасов

Редактор: Невена Дишлиева-Кръстева

Коректор: Галина Михайлова

Художник на корицата: Стефан Касъров

ИК „Колибри“, 2013 г.

ISBN: 978-619-150-069-7

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.